Kalendarz Gospodarski POLSKI I RUSKI na Rok 1833.

W WARSZAWIE.

KALENDARZ

ASTRONOMICZNO-GOSPODARSKI, POLSKI I RUSKI

NA ROK 1833.

KTÓRY JEST ROKIEM ZWYCZAYNYM MAJĄCYM DNI 365.

Z OPISEM DNI GALOWYCH W ROSSYI, POCZT, ŚWIĄT ŻYDOWSKICH, I INNYCH WIADOMOŚCI CIEKAWYCH I GOSPODARSKICH.

LICZBY ZWROTOW KALENDARSKICH, I SWIĘTA RUCHOME.

Podług (Nowego Gregoryań:) Kalendarza.		Podług Starego (Juliańskiego) Kalendarza.
X.	Liczba Złota	X.
IX.	Epakta	XX.
XXII.	Okres Słońca	XXII.
VI.	Poczet Rzym:	VI.
F.	Litera Niedz:	A.

Niedziela Starozapustna	3 Lutego.	Miasojastya . . . Nedel	6 dni 1
Niedziela Zapustna . .	17 Lutego.	Miasopust	5 Fevrala.
Popielec	20 Lutego.	Syropust	12 Fevrala.
Wielkanoc	7 Kwiet:	1. Deń Wełykiego Posta	13 Fevrala.
Krzyżowe dni . 13, 14,	15 Maja.	Woskresenie Xtowe . .	2 Aprela.
Wniebowstąpienie Pańskie	16 Maja.	Woznesenye Hospod: . .	11 Maji.
Zielone Swiątki . . .	26 Maja.	Szoszestwo S. Ducha . .	21 Maji.
Tróycy Swiętey . . .	2 Czerwca.	Tieło Xtowe	1 Junji.
Boże Ciało	6 Czerwca.	Petrowa Posta . . Nedel	4 dni 3.
Niedziela 1 Adwentu .	1 Grudnia.		

Mięsopustu rachując od Nowego roku do Popielcu Tygodni 7.

WARSZAWA.

Nakładem Puksztowéy Przy Ulicy Swięto-Jańskiéy pod Nr. 21 naprzeciw Fary.

W DRUKARNI P. BARYCKIEGO.
PRZY ULICY TRĘBACKIÉY POD Nr. 627.

GŁÓWNE EPOKI.

Rok 1833 Ery Chrześciańsk: iest rokiem:
6546 Peryodu Juliańskiego.
2586 Od założenia Rzymu podług Varrona.
2580 Od Ery Nabonassara ustaloney dnia 26 Lutego 3967 peryodu Juliańskiego, albo w roku 747 przed Erą Chrześciańską, według Chronologistów, a w roku 746 według Astronomów.

Rok 2609 Olimpiad, albo 1szy rok 653 Olimpiady poczynaiącéy się w Lipcu 1833, odnosząc początek Olimpiad do r. 775½ przed Erą Chrześciańską, albo do dnia 1 Lipca r. 3938 peryodu Juliańskiego.
1248 Machometan, poczynaiący się 31 Maja 1832, a kończący 20 Maja r. 1833, podług zwyczaiu przyiętego w Konstantynopolu.

SUCHE DNI.

Pierwsze dnia 27 Lutego, 1 i 2 Marca.
Drugie d. 29, 31 Maja, i dnia 1 Czerw:
Trzecie dnia 18, 20, 21 Września.
Czwarte dnia 18, 20, 21 Grudnia.

WYKŁAD ZNAKÓW KALENDARSKICH.

☉ Nów Księżyca.	♈ Baran.	♌ Lew.	♐ Strzelec.
☽ Pierw: kwadra.	♉ Byk.	♍ Panna.	♑ Koziorożec.
● Pełnia.	♊ Bliźnięta.	♎ Waga.	♒ Wodnik.
☾ Ostat: kwadra.	♋ Rak.	♏ Niedźwiadek.	♓ Ryby.

ZAĆMIENIA.

W tym roku przypada pięć Zaćmień, trzy Zaćmienia Xiężyca, a dwa Słońca.

Pierwsze Zaćmienie Xiężyca cząstkowe dnia 6 Stycznia; tylko początek o godzinie 8méy 12 min: rano będzie widzialny, gdyż wkrótce potém Xiężyc zaćmiony zachodzi.

Drugie Zaćmienie Słońca obrączkowe dnia 20 Stycznia, u nas niewidzialne.

Trzecie Zaćmienie Xiężyca cząstkowe dnia 2 Lipca widzialne.
Początek Zaćmienia o godz: 0 min: 29 po północy.
Srodek Zaćmienia o godz: 2giéy min: 7 rano.
Koniec Zaćmienia o godz: 3ciéy min: 45 rano.
Wielkość Zaćmienia 10, 3 cali.

Czwarte Zaćmienie Słońca dnia 17 Lipca, u nas widzialne.
Początek Zaćmienia o godz: 6téy min: 23 rano.
Srodek Zaćmienia o godz: 7méy min: 18 rano.
Koniec Zaćmienia o godz: 8méy min: 13 rano.
Wielkość Zaćmienia 7, 9 cali.

Piąte Zaćmienie Xiężyca całkowite dnia 26 Grudnia, u nas widzialne.
Początek Zaćmienia o godz: 9téy min: 7 wieczór.
Zanurzenie Xiężyca w cieniu o godz: 10téy min: 7 wieczór.
Srodek Zaćmienia o godz: 10téy min: 56 wieczór.
Początek wydobywania się Xiężyca z cienia o godz: 11 m. 45 wieczór.
Koniec Zaćmienia o godz: 0 min: 45 po północy.

STYCZEŃ ma dni 31. **Henwar.** **Januarius.**

Dni.		Swięta Rzymskie.	Swięta Ruskie.	Zn
1	W.	NOWY ROK. Fulgen.	20 Ihnatya Sm.	
2	S.	Makarego Biskupa.	21 Julyanyi Mucz:	
3	C.	Daniela i Genowefy.	22 Anastazyi.	
4	P.	Tytusa Bisk: i Męcz.	23 SS. Mucz: w Kryt:	
5	S.	Telesfora Pap. i Męcz.	24 Nawecz: Rozd: Jew.	

Ewangelia u Mateusza S. w Roz: 2. O SS. 3 Królach. Przybyło d. m. 58.

6	N.	TRZY KRO. Doro. P.	25 ROZD. XTOWE.	
7	P.	Lucyana Kapłana.	26 SOBÓR. P. BOHO.	
8	W.	Seweryna Biskupa.	27 STEFA. I. MUCZ.	
9	S.	Marcyanny Panny.	28 SS. MM. w Nikom:	
10	C.	Agatona Papieża.	29 SS. MM Mladen.	
11	P.	Higina Męczennika.	30 Anysyi Muczen.	
12	S.	Honoraty Panny.	31 Mełanyi.	

Ewan: u Łukasza S. w Roz: 2. O Chr: Panu w 12 latach, Przyb. d. go. 1 m. 20.

13	N.	1 po 3 Krol. Gotfreda.	1 HEN. 1833. Ob. Hos.	
14	P.	Hilarego Op. i Felixa K.	2 Sylwestra Pap.	
15	W.	Pawła I. Pustelnika.	3 Małachia Proroka.	
16	S.	Marcella Papieża.	4 Sobor SS. Apostoł.	
17	C.	Antoniego Opata.	5 Nawecz. Bohoj. Fte.	
18	P.	Pryski P. i Kat. S. Piotr.	6 BOHOJAWLENIE.	
19	S.	Henryka Biskupa.	7 Sobor Joanna Krest.	

Ewan. u Jana S. w Roz. 2. O godach w Kanie Gallileysk. Przyb. d. go. 1 m. 40.

20	N.	2 po 3 K. Fab: i Seb: M.	8 Hieorhia.	
21	P.	Agnieszki Panny i Mę.	9 Połyewkta M.	
22	W.	Wincentego i Anast. M.	10 Hryhorya.	
23	S.	Zaślub: P. M. i Ildenfon:	11 Fteodosya.	
24	C.	Tymoteusza Biskupa.	12 Tatyanny Mucz.	
25	P	Nawrócenie S. Pawła.	13 Jermiła.	
26	S.	Polikarpa Biskupa.	14 SS. Otec. w Synay.	

Ewan. u Mat. S. w R. 8. O oczyszcz. trędowatych i Setnika. Przyb. d. g. 1 m. 58.

27	N.	3 po 3 Kr. Jana Chryzo:	15 Pawła w Tyw.	
28	P.	Karola W. i Raymonda.	16 Weryhi S. Petra.	
29	W.	Franciszka Salezyusza.	17 Antonya Wely.	
30	S.	Martyny Panny i Męcz:	18 Aftanasya.	
31	C.	Piotra Nolaski Wyz.	19 Makarya.	

DNI GALOWE W ROSSYI.

Dnia 13 (1) Rocznica Urodzin N. W. X. *Heleny Pawłówney.*
Dnia 19 (7) Rocznica Urodzin N. W. X. *Anny Pawłówney.*

W tym miesiącu wywozi się na pole nawóz słomisty, nie bardzo przegniły, gdyż przegniły, na nic się niezdał. W sadzie wytępiaią się gąsienice iaia, z drzew starych i wyniosłych, zrywaią się suche i niepożyteczne gałęzie, obieraią się także drzewa z mchu.

Lunacye.

Pełnia dnia 6 o godz. 9 min. 16 rano. Pochmurno, daléy wypogadza się, mroźno.

Ostatnia kwadra d. 12 o godz. 1 minut. 1 po północy. Wypogadza się, daléy powietrze wietrzne.

Nów Lutego dnia 20 o godz. 11 min. 30 wieczór. Pogoda przy mroźnym powietrzu.

Pierwsza kwadra d. 29 o godz. 2 min. 2 rano. Pochmurza się, daléy śnieg pada obfity.

Swięta Wyz. Moyżeszowego na rok **1833.**

1 Asore betewes post.
5, 12, 19 Sabas.
21 Rozchodes czyli 1 Szwat.
26 Szabas.

dnia	Wschód Słońca.		Zachód Słońca.	
	god:	min:	god:	min:
1	8	7	3	53
7	8	3	3	57
13	7	57	4	3
19	7	49	4	11
25	7	41	4	19

LUTY ma dni 28. Fewral. Februarius.

Dni.	Święta Rzymskie.	Święta Ruskie.	Zn
1 P.	† Ignacego i Brygidy P.	20 Ewtymia.	
2 S.	N. M. P. GROMNICZ.	21 Maxyma.	
Ewan. u Mat. S. w Roz. 2. O robotnikach w winnicy. Przyb. d. go. 2 m. 17			
3 N.	Sta. zap. Błażeia B. i M.	22 Tymofteia.	
4 P.	Weroniki Panny.	23 Kłymenta.	
5 W.	Agaty Panny i Męcz.	24 Xenyi Muczen:	
6 S.	Doroty Panny.	25 Hryhorya. B.	
7 C.	Romualda Opata.	26 Xenofonta.	
8 P.	Jana de Matha.	27 Joanna Złotoust.	
9 S.	Apolonii Panny i Męcz:	28 Efrema.	
Ewan. u Łukasza S. w Roz. 8. O nasieniu wieleroli. Przyb. d. go. 2 m. 53.			
10 N.	Miesopu. Scholastyki P.	29 Ihnatya.	
11 P.	Eufrozyny Panny.	30 TRIECH SWIAT.	
12 W.	Gaudentego Męcz.	31 Kira i Joanna.	
13 S.	Juliana Męcz.	1 FEWRAL. Tryfona	
14 C.	Walentego Męcz.	2 STRYTENIE HOS.	
15 P.	Faustyna Męcz.	3 Symeona.	
16 S.	Julianny Panny i Męcz.	4 Isydora.	
Ewan. u Łuk. S. w Roz. 10. Jezus przepowiada swą mękę. Przyb. d. go. 3 m. 8			
17 N.	Zapustna. Polikarpa B.	5 Miasopust. Ahafii.	
18 P.	Konstancyi Panny.	6 Wakuła.	
19 W.	Konrada.	7 Paftenya.	
20 S.	Leona Biskupa i Wyz.	8 Fteodora.	
21 C.	Eleonory Panny.	9 Nikifora.	
22 P.	Paschazego Biskupa.	10 Charłampya.	
23 S.	Romany Panny.	11 Własya.	
Ewan. u Mat. S. w Roz 4. O diable, który kusił Jezusa. Przyb. d. go. 3 m. 30.			
24 N.	Wstępna. Macieia Ap:	12 Syropust. Meletya.	
25 P.	Alexandra i Sygfryda.	13 Martyniana.	
26 W.	Anastazyi Panny.	14 Awxentya.	
27 S.	† Fulgentego.	15 Onysyma.	
28 C.	Romana Opata.	16 Pamfiłya.	

Dnia 9 (28) Rocznica Urodzin N. W. X *Michała Pawłowicza.*
Dnia 15 (3) Imien: N. W. X. *Anny Pawłówney,* i Swięto Or. S. Anny.
Dnia 16 (4) Rocznica Urodzin N. W. X. *Maryi Pawłówney.*

Wywozi się nawóz na rolę, umiarkowawszy czas, żeby przed oraniem ukończyć. W sadzie daléy się robi. Jeżeli pogoda po temu, szczepią się owoce pestkowe. Sliwki, Wiśnie, Brzoskwinie i t. p. Zasiewaią się pestki, i iądra owoców, nie zaniedbywać inspektów. Gospodarz wywozi zboże do Spichrzów, drzewa budulcowe sprowadza, gospodynie zatrudnić się powinny marynowaniem ryb, soleniem mięsa, i wszelkie wędliny udaią się naylepiéy w tym miesiącu. Bydłu daią się strawę dostatnią, aby na wiosnę było silne do prac gospodarskich. Drzewa z wilków obcinać z pleśni chędożyć, i gniazda gąsienic palić, pszczoły do pasieki przewczić, owce zrewidować dla przysposobienia hurtów.

Lunacye.

Pełnia dnia 4 o godz. 8 minut 11 wieczór. Śnieg z deszczem, wilgotne powietrze.

Ostatnia kwadra dnia 11 o godz. 2 min. 57. po południu. Pochmurno, daléy śnieg polatuie, wkońcu wypogadza się, mroźno.

Nów Marca d. 19 o go. 6 minut 59 wieczór. Słońce świeci, powietrze wietrzne na przemiany, pochmurno.

Pierwsza kwadra d. 27 o go. 2 min. 51 po południu. Mgliste powietrze, potém wypogadza się.

Święta Wyz. Moyżeszowego

2 Szabas Syra radośny.
4 Chamisza aser beszwat radośny.
9 Szabas.
16 Szabas Szkolim radośny.
19 Rozchodes Ader.
20 Rozchodes 1 Ader.
23 Szabas.

dnia	Wschód Słońca.		Zachód Słońca.	
	god:	min:	god:	min:
1	7	30	4	30
7	7	20	4	40
13	7	9	4	51
19	6	58	5	2
25	6	47	5	13

MARZEC ma dni 31. Mart. Martius.

Dni.	Swięta Rzymskie.	Swięta Ruskie.	Zn.
1 P.	† Antoniny Męcz.	17 Fteodora.	
2 S.	† Heleny Cesarzowey.	18 Leona Papy.	

Ewan. u Mat. S. w Roz. 17. O przemienieniu się Jezusow: Przyb. d. go 3 m. 56.

3 N.	Sachar. Kunegundy.	19 Archypa Ap.	
4 P.	Kazimierza Królewicza.	20 Leona Episkopa.	
5 W.	Fryderyka Opata.	21 Tymofteia.	
6 S.	Wiktora i Wiktoryna.	22 Mosz. SS. MM.	
7 C.	Tomasza z Akwinu.	23 Poliewkta.	
8 P.	Jana Bożego.	24 Obr. Hła. S. Joanna.	
9 S.	Franciszki Rzymianki.	25 Tarasya.	

Ewan. u Mat. S. w Roz. 11. O wypędzeniu czartów. Przyb. d. go. 4 m. 19.

10 N.	Glucha. 40 Męczen.	26 Porfirya.	
11 P.	Konstancyi i Pelagii.	27 Prokopya.	
12 W.	Grzegorza Papieża.	28 Wasyłya.	
13 S.	Nicefora Biskupa.	1 MART. Ewdokii.	
14 C.	Matyldy Wdowy.	2 Fteodota.	
15 P.	Cyryaka i Longina.	3 Ewtropia.	
16 S.	Patrycyusza Biskupa.	4 Herasyma.	

Ewan. u Jana S. w Roz. 6. O nakarmieniu 5000 ludzi. Porównanie dnia z nocą. Początek Wiosny dnia 21.

17 N.	Szrodopu. Gertrudy P.	5 Honona.	
18 P.	Gabryela Archanioła.	6 SS. 42 Muczen.	
19 W.	Józefa Oblub. N. M. P.	7 Wasyłya.	
20 S.	Joachima Oyca P. M.	8 Fteofiłakta.	
21 C.	Benedykta Opata.	9 SS. 40 Mucz. w Sew.	
22 P.	Pawła Biskupa.	10 Kodrata.	
23 S.	Katarzyny Szwedzkiéy.	11 Sofronya.	

Ewan. u Jana S. w Roz. 8. O żydach, chcacych ukamienować Jez. Przyb. d. g. 5.

24 N.	Biała. Marka i Tymot.	12 Fteofana.	
25 P.	ZWIASTOW. N. M. P.	13 Nikifora.	
26 W.	Ludgera Biskupa.	14 Wenedykta.	
27 S.	Ruperta Biskupa.	15 Ahapia.	
28 C.	Syxta III. Papieża.	16 Sawina.	
29 P.	Anastazego Opata.	17 Alexya.	
30 S.	Kwiryna Męczen.	18 Kiryka.	

Ewan. u Mat. S. w Roz. 22. O wieździe Jez. do Jeruzalem. Przyb d. go. 5 m. 50.

31 N.	Kwiet. Balbiny Panny.	19 Chrysanfta.	

Dnia 6 (24) Rocznica Urodzin N. W. X. *Maryi Michałówney.*

W polu wywozi się nawóz, w sadzie ta sama robota co i w przeszłym miesiącu, zrzynaią się zrazy, osobliwie z owoców pestkowych; ponieważ te w czas pękaią, ieśli pora roku posłuży, zacząć siew zboża iarego, wyiąwszy ięczmienia, klimat bowiem nasz iest zimny w téy porze roku. W domu, ponieważ iuż prace rolnika na polu czekaią, pospieszyć się z młocką potrzeba, i zboże przeszuflować.

A

Lunacye.

Pełnia dnia 6 o godz. 6 minut 23 rano. Pogoda przyiemna, daléy odwilż, zawierucha.

Ostatnia kwadra d. 13 o go. 7 m. 22 rano. Pogoda na przemiany, chmury przebiegaią.

Nów Kwietnia dnia 21 o go. 0 m. 32 po południu. Pogoda, daley pochmurza się na śnieg.

Pierwsza kwadra d. 29 o go. 0 m. 11 po północy. Pochmurno, zimne powietrze, wypogadza się.

Swięta Wyz. Moyżeszowego.

2 Szabas Zacher radośny.
4 Post Estery.
5 Purym czyli Zapusty.
6 Szuszam Purym radośny.
9 Szabas Pura radośny.
16 Szabas hachodesz radośny.
21 Rozchodesz czyli 1 Nissen.
23 Szabas.
30 Szabas hagodol radośny.

dnia	Wschód Słońca.		Zachód Słońca.	
	god:	min:	god:	min:
1	6	39	5	21
7	6	27	5	33
13	6	16	5	44
19	6	4	5	56
25	5	52	6	48

KWIECIEŃ ma dni 3o — Aprel — Aprilis

Dni.	Swięta Rzymskie.	Swięta Ruskie	Zn.
1 P.	Teodory P. i Hugona.	20 SS. Otec. izb. w Ob.	
2 W.	Franciszka 'a Paulo.	21 Jakowa Apost.	
3 S.	Rycharda Biskupa.	22 Wasyłya I.	
4 C.	Wielki Izydora.	23 Nikona.	
5 P.	Wielki Wincentego.	24 Zacharyi.	
6 S.	Wielka Wilchelma.	25 BŁAHOW. P. BOH	

Ewan. u Mat. S. w Roz. 16. O zmartwychwstaniu Jezusa. Przyb. d. go. 6 m. 14.

Dni.	Swięta Rzymskie.	Swięta Ruskie	Zn.
7 N.	ZMAR: P. Epifaniusza.	26 Hawryiłła.	
8 P.	WIELKI. Dyonizego.	27 Stefana.	
9 W.	Maryi Egipcyanki.	28 Haryona.	
10 S.	Ezechiela Proroka.	29 Marka.	
11 C.	Leona Papieża.	30 Weł. Czet. Joanna.	
12 P.	Juliusza Papieża.	31 Weł. Piat. Ipatya.	
13 S.	Hermenegilda.	1 APR. W. Sub. Maryi	

Ewan. u Jana S. w Roz. 20 O pokazaniu się Jez. uczniom. Przyb. d. go 6 m. 56.

Dni.	Swięta Rzymskie.	Swięta Ruskie	Zn.
14 N.	Przewod. Tyberyusza.	2 WOS. XTO. Tyta.	
15 P.	Ludwiki i Kassyldy.	3 PON. SW. Nikity.	
16 W.	Lamberta.	4 WTOR. SW. Jozyfa.	
17 S.	Rudolfa Męcz.	5 Fteoduła.	
18 C.	Apoloniusza.	6 Eftychia.	
19 P.	Hermogenesa.	7 Hiehorhia.	
20 S.	Sulpicyusza.	8 Irodyona Ap.	

Ewan. u Jana S. w Roz. 10. O Chrystusie i dobrym pasterzu. Przyb. d. g. 7 m. 15.

Dni.	Swięta Rzymskie.	Swięta Ruskie	Zn.
21 N.	2 po Wielk. Anzelma.	9 Ewpsychia Ap.	
22 P.	Sotera i Kaia MM.	10 Terentya.	
23 W.	Woyciecha Biskupa.	11 Antypy.	
24 S.	Jerzego Męcz.	12 Wasyłya.	
25 C.	Marka Ewangelisty.	13 Artemona.	
26 P.	Marcella i Kleta MM.	14 Martyna P. R.	
27 S.	Anastazego.	15 Arystarcha Ap.	

Ewan. u Jana S. w Roz. 16. O odeyściu Chrystusa do Oyca. Przyb. d. go. 7 m. 23.

Dni.	Swięta Rzymskie.	Swięta Ruskie	Zn.
28 N.	3 po Wielk. Witalisa	16 Abapia Mucz.	
29 P.	Piotra Męczennika.	17 Symeona.	
30 W.	Katarzyny Seneńskiey.	18 Joanna Ap.	

Dnia 29 (17) Rocznica Urodzin N. W. X. *Alexandra Mikołaiewicza* Następcy Tronu.

W polu zupełnie zasiewy ukończyć należy, iako to: zasiew iarego żyta, owsa. Jęczmień sieie się na końcu miesiąca, żeby przymrozki nieszkodziły. Odbiera się wosk pszczołom, bielą się nici, i około Sgo Grzegorza uprawia się rola na tatarkę, i rola na kapustę i len, sieią się konopie, okopuie się chmiel. i w prawiaią się tyczki do chmielu. W oborze wpuszcza się stadnika do krów, owce się wymywaią i czyszczą, gdyż czas strzyżenia już się zbliża. Mniszą byczki. Wałaszą się źrebięta i t. p. Pszczołom żywność poddać, które, gdy w tym miesiącu nie wychodzą, znaczy, że wiosna będzie dżdżysta, barany skopić, groch, socowice siać, etc. Strzyżenie owiec dnia 15 Kwietnia.

Lunacye.

Pełnia dnia 4 o godz. 4 m. 8 po południu. Pogoda, zimne powietrze, daley pochmurza się na przemiany.

Ostatnia kwadra d. 12 o go. 1 m. 33 rano. Pochmurza się, powietrze wietrzne, pochmurno do końca.

Nów Maia dnia 20 o godz. 3 m. 12 rano. Pochmurno ciągle.

Pierwsza kwadra d. 27 o go. 6 m. 56 rano. Pochmurno na przemiany, śnieg polatuie.

Swięta Wyz. Moyżeszowego.

4 1. Swię. Wielkan czyli Peysach.
5 2. ditto ditto ditto ditto
6 Szabas hałhamoed.
7, 8, 9 Wolne Swięta.
10 Szweyszei Peysach Swię. uro. 1.
11 Achronsel Peysach uroczyste 2.
12 Isruchagsel Peysach dzień radoś.
13 Szabas.
19 Rozchoydes Ier.
20 Szabas Rozchoydes 1. Ier.
27 Szabas.

dnia	Wschód Słońca. god:	Wschód Słońca. min:	Zachód Słońca. god:	Zachód Słońca. min:
1	5	38	6	23
7	5	30	6	30
13	5	13	6	47
19	5	2	6	58
25	4	53	7	7

MAY ma dni 31. Maji. Majus.

Dni.	Swięta Rzymskie.	Swięta Ruskie.
1 S.	Filipa i Jakoba Apost.	19 Joanna Weryl.
2 C.	Zygmunda Króla.	20 Fteodora Pro.
3 P.	Znalezienie S. Krzyża.	21 Januarya.
4 S.	Floryana i Moniki.	22 Fteodora Syk.
Ewan. u Jana S. w Roz. 16. O przyszłe zynie Chrystusa odeyścia. Przyb. d. g. 7 m. 38.		
5 N.	4 po Wielk. Piusa Pap.	23 Hilioria M.
6 P.	Jana Apost. w Oleiu.	24 Sawwy.
7 W.	† Domicelli Panny.	25 Marka Ewangeł.
8 S.	STANISŁAWA B. i M.	26 Wasyłya M.
9 C.	Grzegorza Biskupa.	27 Symeona Je.
10 P.	Izydora Oracza.	28 Jassona Apost.
11 S.	Mamerta Bisk. i Majola.	29 SS. 9 Mucz. w Kiz.
Ewan. u Jana S. w R. 16. O skutku prożby w imie Jez. Chr. st. Przyb. d. g. 7 m. 52		
12 N.	5 po Wiel. Pankracego.	30 Jakowa Apost.
13. P.	† Serwacego Męcz.	1 MAJ. Jeremii Pr.
14 W.	† Bonifacego Męcz.	2 Aftanasya.
15 S.	† Zofii i iéy 3 Córek.	3 Tymofteia.
16 C.	WNIEBOW: PAŃSK.	4 Pełachii.
17 P.	Paschalisa.	5 Ireny.
18 S.	Felixa Kap. i Fryka.	6 Jowa prawe.
Ewan. u Jana S. w Roz. 15. Gdy przyidzie Pocieszyciel, Przyb. d. go. 8 m. 5.		
19 N.	6 po Wiel. Piotra Cel.	7 Wspomn. Kresta.
20 P.	Bernarda Seneńskiego.	8 Joanna Bohosław.
21 W.	Heleny Królowéy.	9 SS. Otec Isaii i Nik.
22 S.	Julii Panny i Męcz.	10 Symeona Apost.
23 C.	Hildefonsa i Dezyder.	11 WOZNESEN. HOS.
24 P.	Joanny Wdowy.	12 Epyfania.
25 S	Magdaleny i Urbana Pa.	13 Hlykeryi.
Ewan. u Jana S. w Roz. 14. O Zesłaniu Ducha Swiętego. Przyb. d. go. 8 m. 12.		
26 N.	ZES. D. S. Filipa Ner.	14 Izydora M.
27 P.	SWIĄTE. Jana Pap	15 Pachomia.
28 W.	Germana i Wilhelma.	16 Andreia.
29 S.	† Teodozyi.	17 Fteodora.
30 C.	Felixa Papieża.	18 Patrykia.
31 P.	† Petronelli.	19 Joanna.

Dnia 3 (21) Imieniny JC: K. Mci *Alexandry Federowney, Alexandry Mikołaiewnéy i Alexandry Michałowney.*

Dnia 26 (14) Rocznica Urodzin N. W. X. *Elżbiety Michałówney.*

W polu naprzód kończy się wszelki zasiew w miesiącu przeszłym spóźniony, zasiewaią się wszelkie iarzyny w ogrodach i len, po S. Urbanie sieią się konopie, chmiel na tyczki się okręca, i po pierwszy się raz okopuie. Około Zielonych Swiątek sadzi się kapusta po deszczu, we dwa tygodnie okopuie się, skoro dobrze podrośnie. Zboże się plewi, i ten chwast daie się bydłu, to plewienie tylko trwać powinno do S. Walburgi. Około Zielonych Swiątek wywozi się gnóy na ugory, rozrzuca się, i po pierwszy raz uprawia się rola w czasie nieco słotnym na ozimine.

Lunacye

Pełnia dnia 4 o godz. 2 m. 8 rano. Pochmurno, daléy deszcz, powietrze dżdżyste.

Ostatnia kwadra d. 11 o godz. 8 m. 8 wieczór. Powietrze wietrzne do końca, czasami grad pada.

Nów Czerwca dnia 19 o godz. 3 m. 1 po południu. Wyiaśnia się, powietrze wietrzne, daley pogoda.

Pierwsza kwadra d. 26 o godz. 0 m. 2 po południu. Wiatr mocny, potém się ociepla, pochmurno.

Swięta Wyz. Moyżeszowego.

4 Szabas.
7 Lagbeomer radośny.
11, 18 Szabas.
19 Rozchodes czyli i Sywon.
21, 22, 23 Słoysze imar hagbuła, dni radośne.
24 Szawues czyli Zielo. Swiąt. uro.
25 ditto ditto ditto.
26 Isruchag szel szawues radośny.

dnia	Wschód Słońca.		Zachód Słońca.	
	god:	min:	god:	min:
1	4	42	7	18
7	4	32	7	28
13	4	22	7	38
19	4	13	7	47
25	4	7	7	53

CZERWIEC ma dni 3o Junji. Junius.

Dni.	Swiata Rzymskie.	Swieta Ruskie.	Zn
1 S.	† Nikodema Męcz.	20 Ftałafeia.	
Ewan. u Mat. S w Roz. 28. Dana mi iest wielka moc. Przyb. d. go. 8 m. 3o.			
2 N.	SS. TROY. Erazma.	21 SOSZE. S. DUCHA.	
3 P.	Klotyldy Panny.	22 SSS. TROYCY. Was:	
4 W.	Alexandra Biskupa.	23 Michaiła Pro.	
5 S.	Bonifacego Biskupa.	24 Symeona.	
6 C.	BOZE CIA. Norberta.	25 Obr. Hła. S. Joanna.	
7 P.	Roberta Opata.	26 Karpa Apost:	
8 S.	Medarda Biskupa.	27 Fteraponta.	
Ewan. u Łuk. S. w Roz. 14. O wezwaniu na wielka wieczerzę. Przyb. d. g. 8 m. 5o.			
9 N.	2 po Sw. Felicya: i Pri:	28 Nikity.	
10 P.	Bogumiła.	29 Fteodozyi.	
11 W.	Barnaby.	30 Isaakia.	
12 S.	Onufrego.	31 Jeremia Apost:	
13 C.	Antoniego z Padwy.	1 JUNJI. TYŁ. XTO.	
14 P.	Bazylego.	2 Nikifora.	
15 S.	Wita i Modesta.	3 Łukiłyana.	
Ewan: u Łuk: S. w Roz: 15. O zgubioney owcy i groszu. Przesilenie dnia z nocą. Początek lata dnia 21.			
16 N.	3 po Swiąt. Benona B	4 Mytrofana.	
17 P.	Adolfa Biskupa.	5 Doroftaia.	
18 W.	Marka i Marcella.	6 Iłaryona i Wassary:	
19 S.	Gerwazego i Protazego.	7 Fteodota Jepys:	
20 C.	Florentyny Panny.	8 Fteodora Mucz:	
21 P.	Aloizego Gonzagi.	9 Kiryłły.	
22 S.	Paulina Biskupa.	10 Tymofteia I.	
Ewan: u Łuk: S. w Roz: 5. O obfitym połowie ryb Piotra. Ubyło dnia m. 2.			
23 N.	4 po Swiąt. Agrypiny.	11 Warftołomeia Ap.	
24 P.	Nar: S. Jana Chrzciciela.	12 Onufrya Wely.	
25 W.	Prospera Biskupa.	13 Akiłyny M.	
26 S.	Jana i Pawła MM.	14 Ełyseia Pro.	
27 C.	Władysława Króla.	15 Amosa Pro.	
28 P.	† Leona Papieża.	16 Tychona Pro.	
29 S.	PIOTRA i PAWŁA Ap.	17 Manuiłła Mucz.	
Ewan. u Mateusza S. w Roz: 5. O sprawiedliwości i poiednaniu się z bratem. Ubyło dnia minut 6.			
30 N.	5 po Sw. Emilii i Luc:	18 Leontyna.	

Dnia 2 (21) Imieniny N. W X. *Konstantego Mikołajewicza*, i N. W. X. *Heleny Pawłówney*.

W polu wywozi się gnóy na ugory i przyeruie się. W sadzie szczepią się zrazy, przywięzuią się młode drzewka do pieńków; ieżeliby kora popękała, smaruie się maścią i polewaią. Wytępia się robactwo na drzewach. Sianokos rozpocząć, ieśli pora roku posłuży, kapustę około S. Tróycy ostrożnie okopywać, kurczętom, aby nie zdychały, lewandy kłaść w napóy, gąsiętom uszy smarować lnianym oleiem, aby od wszów wolne były, rzepę, cebulę, selery, pory, kartofle podeptać, aby w korzeń rosły.

Lunacye.

Pełnia dnia 2 o go. 1 m. 4 po południu. Wietrzne powietrze, deszcz pada, i grzmot obiecuie.

Ostatnia kwadra d. 10 o go. 1 m. 46 po południu. Pochmurno, mocny wiatr potem się ociepla, na deszcz się zanosi.

Nów Lipca dnia 18 o go. 0 m. 35 po północy. Deszcz pada, powietrze wilgotne cieple.

Pierwsza kwadra d. 24 o go. 4 m. 55 po południu. Powietrze wietrzne, daley deszcz pada.

Swięta Wyz. Moyżeszowego.

1, 8. 15 Szabas.
17 Rozchodesz Tamuz.
18 ditto 1 Tamuz-
22, 29 Szabas.

dnia	Wschód Słońca.		Zachód Słońca.	
	god:	min:	god:	min:
1	3	59	8	1
7	3	55	8	5
13	3	52	8	8
19	3	50	8	10
25	3	51	8	9

LIPIEC ma dni 31. Julyi. Julius.

Dni.	Swięta Rzymskie.	Swięta Ruskie.	Zn.
1 P.	Teodozyusza.	19 Judy Apost.	
2 W.	Nawiedzenie N. M. P.	20 Meftodya M.	
3 S.	Heliodora Biskupa.	21 Julyana Mucz.	
4 C.	Józefa Kalasantego.	22 Ewsewya M.	
5 P.	Karoliny i Prokopa.	23 Achrypiny.	
6 S.	Izaiasza Pr.	24 ROZDEN. S. JOAN.	
Ewan. u Marka S. w roz. 8. O nakarmieniu 4000 ludzi. Ubyło d. m. 10.			
7 N.	6 po Św. Pulcheryi P.	25 Fewronyi.	
8 P.	Elżbiety i Kiliana.	26 Dawida.	
9 W.	Cyrylla Biskupa.	27 Sampsona.	
10 S.	7 Braci Synów Felicyty	28 Kira i Joanna.	
11 C.	Pelagii i Sabina.	29 SS. PETR. i PAWŁ.	
12 P.	Jana Gwalberta.	30 Sobor 12 Apost.	
13 S.	Małgorzaty Panny.	1 JUŁ. Kosmy i Dam.	
Ewan. u Mateusza S: w roz. 7. O fałszywych Prorokach. Ubyło d. m. 14.			
14 N.	7 po Św. Bonawentury.	2 Położ Ryzy P. Boho.	
15 P.	Henryk: Ces. i Roze: Ap:	3 Jakinfta Mucz.	
16 W.	N. M. P. Szkaplerznéy.	4 Andreia Kryt.	
17 S.	Alexego Wyznawcy.	5 Marfty Mat.	
18 C.	Szymona z Lipny.	6 Sysoia Pro.	
19 P.	Wincentego a Paulo.	7 Ftomy Mucz.	
20 S.	Eliasza Pro. i Czesława.	8 Prokopya Mucz.	
Ewan. u Łuk. S. w roz. 16. O niesprawiedliwym szafarzu. Ubyło d. m. 28.			
21 N.	8 po S. Daniel. i Praxe.	9 Pankratya.	
22 P.	Maryi Magdaleny.	10 SS. 45 Muczen.	
23 W.	Apolinarego Biskupa.	11 Eufimii.	
24 S.	Krystyny Panny.	12 Prokła i Iłaryona.	
25 C.	Jakuba Apostoła.	13 Sobor Hawryiła Ar.	
26 P	Anny Matki N. M. P.	14 Kiryka i Julyty.	
27 S.	Pantaleona Męcz.	15 Akwiła Apostoła.	
Ewan. u Łuk. S. w R. 19. O zburzeniu Jerozolimy. Ubyło d. m. 38.			
28 N.	9 po Św. Innocentego P.	16 Aftonochena.	
29 P.	Marty i Serafiny Panny.	17 Maryny M.	
30 W.	Abdona i Senny MM.	18 Emyłyana.	
31 S.	Ignacego Loioli Wyz.	19 Makryny.	

Dnia 7 (25) Ur. N. MIKOŁAJA I. Ces. i Kr. Pol. oraz *Alexan. Mikołaiewnéy.*
Dnia 13 (1) Ur. JC. Mci *Alexandry Federównéy.*
Dnia 23 (11) Imien. N. W. X. *Olgi Mikołaiewnéy.*

W polu przed żniwem uprawiają się pola po drugi raz na ozimine. Plewi się len i kartofle. Wyrywa się len wczesny, wiąże się w wiązeczki, i gnoi się w wodzie. Siano-zbiór uzupełnia się, a żniwo czasem się rozpoczyna. Cielęta odsadzone, razem się z bydłem wypędzają na paszę. W czasie upału często trzodę poić, siemie lniane wielce iest prosiętom szkodliwe: dadź baczność na to. B

Lunacye.

Pełnia d. 2 o go. 2 m. 2 rano. Powietrze wietrzne wilgo. mieyscami deszcz.

Ostatnia kwadra d. 10 o go. 5 m. 37 rano. Powietrze parne, na deszcz się zanosi.

Nów Sierp. d. 17 o go. 8 m. 40 rano. Wypogadza się, daléy wilgo. powietr.

Pierwsza kwad. d. 23 o go. 11 m. 5 wieczór. Swiecenie słoń: na przemiany.

Pełnia d. 31 o go. 4 m. 33 po połud. Pochmurza się, gorąco, daléy się wypoga:

Swięta Wyz. Moyżeszowego.

4 Szywe oser betamuz, post oblężenie Jerozolimy.
6, 10 Szabas.
17 Rozchodesz 1 Aw.
20 Szabas chason smutny.
25 Tyszebeaw, post zburzenie Jerozolimy.
27 Szabas Nachmu radośny.
31 Chamiszeoserbeaw radosny.

dnia	Wschod Słońca.		Zachód Słońca.	
	god:	min:	god:	min:
1	3	53	8	7
7	3	56	8	4
13	4	1	7	59
19	4	8	7	52
25	4	16	7	44

SIERPIEŃ ma dni 31. Awehust. Augustus.

Dni.	Swięta Rzymskie.	Swięta Ruskie.	Zn
1 C.	Piotra w Okowach.	20 Iłyi Pro.	
2 P.	N. M. P. Anielskiéy.	21 Symeona Jurod.	
3 S.	Augusta Wyznawcy.	22 Maryi Mahdaleny.	
Ewan. u Łuk. S. w Roz. 18. O faryzeuszu i celniku, Ubyło d. m. 58.			
4 N. 10 po Sw.	Dominika W.	23 Trofima.	
5 P.	N. M. P. Snieżnéy.	24 Borysa i Chliba.	
6 W.	Przemienienie Pańskie.	25 S. Anny Mat. P. Boh.	
7 S.	Kaietana Wyznawcy.	26 Ermołaia.	
8 C.	Cyryaka i Larga.	27 Pantełeimona.	
9 P.	Romana Męczennika.	28 Prochora.	
10 S.	Wawrzeńca Męcz.	29 Kałynnyka.	
Ewan: u Marka S. w Roz: 7. O uzdrowieniu Głuchoniemego. Ubyło d. g. 1 m. 20.			
11 N. 11 po Sw.	Zuzanny P.	30 Syłły i Syłwana.	
12 P.	Klary Panny.	31 Ewdokima.	
13 W.	Hippolita i Kassyana M.	1 AWH. SS. MM. Wa.	
14 S.	† Euzebiusza Wyz.	2 Stefana.	
15 C.	WNIEBO. N. M. P.	3 Isaakia Pr.	
16 P.	Rocha Wyznawcy.	4 7 Otrok w Efesyi.	
17 S.	Jacka Wyznawcy.	5 Jewsychnya.	
Ewan. u Łuk. S. w Roz: 10. O zranionym Samarytanie. Ubyło d. g. 1 m. 50.			
18 N. 12 po Sw.	Agapita M.	6 PREOBRA. HOSP.	
19 P.	Benigny Panny.	7 Dometya.	
20 W.	Bernarda Opata.	8 Imełyana.	
21 S.	Stefana Króla Węgier.	9 Matfteia Aposto.	
22 C.	Symforyana Męcz.	10 Ławrentya.	
23 P.	Filipa Beniamina.	11 Jewpła Męcz.	
24 S.	Bartłomieia.	12 Fotia.	
Ewan. u Łuk. S. w Roz. 17. O uzdrowieniu 10 trędowatych. Ubyło d. g. 2 m. 12.			
25 N. 13 po Sw.	Ludwika Kr.	13 Maxyma.	
26 P.	Róży Panny.	14 Michea Pro.	
27 W.	Cezaryusza.	15 USPENIE P. BOCH.	
28 S.	Augustyna Biskupa.	16 Dyomida Mucz.	
29 C.	Scięcie S. Jana.	17 Mirona Mucz.	
30 P.	Felixa.	18 Flora i Lawra.	
31 S.	Raymunda Wyznawcy.	19 Andreia Mucz.	

Lunacye.

Ostatnia kwadra d. 8 o go. 7 m. 27 wieczór. Powietrze wietrzne, wypogadza się na przemiany.

Nów Września d. 15 o go. 4 m. 4 po południu. Pogoda utrzymuie się, gorąco.

Pierwsza kwad. d. 22 o go. 7 m. 56 rano. Pochmurza się, deszcz z grzmotami, potém gorąco, pogoda.

Pełnia d. 30 o godz. 8 m. 20 rano. Powietrze parne, deszcz z grzmotami.

Swięta Wyz. Moyżeszowego.

3, 10 Szabas.
15 Rozchodesz Elul.
16 ditto 1 Elul.
17, 24, 31 Szabas.

Dnia 3 (22) Imien. N. W. X. *Maryi Mikołajewnéy*, *Maryi Michałówny* i *Maryi Pawłówny*.
Dnia 8 (27) Uro. N. W. X. *Mikołaja Mikołajewicza.*
Dnia 18 (6) Uro. N. W. X. *Maryi Mikołajewnéy.*
Dnia 28 (16) Uro N. W. X. *Katarzyny Michałównéy.*

dnia	Wschód Słońca.		Zachod Słońca.	
	god:	min:	god:	min:
1	4	25	7	30
7	4	35	7	25
13	4	45	7	15
19	4	56	7	4
25	5	5	6	55

W polu następuie naprzód żniwo, praca naywiększa dla rólnika, odbiera się chmiel z tyczek, i suszy się. W sadzie wytępiaią się ślimaki i inne robactwo. Zawiesić na drzewie tym, około którego wiele Os lata, garnuszek słodką wodą napełniony, a będą włazić i topić się. Owce paść na ścierniach ozimnych, wyiąwszy po sapach i mieyscach wilgotnych. Bydło wczeźniey przed południem przyganiać.

WRZESIEŃ ma dni 30. Sentiabr. September.

Dni.	Święta Rzymskie.	Święta Ruskie.	Zn.
Ewan. u Mat. S. w Roz. 6. O słu żbie Bogu i mamonie. Ubyło d. go. 2 m. 25.			
1 N.	14 p. S. Idziego Op. i Ju.	20 Samuiła Pro.	
2 P.	Stefana Króla Węgier.	21 Ftadeia Apost.	
3 W.	Eufrozyny.	22 Ahaftonyka.	
4 S.	Rozalii Panny.	23 Łuppa Mucze.	
5 C.	Wiktoryna Męczennika	24 Jewtychia,	
6 P.	Zacharyasza Pro.	25 Warftołomeia.	
7 S.	† Reginy Panny.	26 Adryana i Natalii.	
Ewan. u Łuk. S. w Roz. 7. O wskrzeszeniu syna wdowy. Ubyło d. go. 2 m. 43.			
8 N.	15 po S. NARO. N. M. P.	27 Pimena Wyz.	
9 P.	Sewervna Króla.	28 Moyseia Mury.	
10 W.	Mikołaia z Tolentynu.	29 USIK. Gła. Joanna.	
11 S.	Prota i Jacka MM.	30 Alexandra.	
12 C.	Gwidona Wyznawcy.	31 POŁO. poias. P. Boh.	
13 P.	Maureliusza.	1 SENT. Symeona.	
14 S.	Podwyższenie S Krzy:	2 Mamanta Mucz.	
Ewan. u Łukasza S. w Rozdziale 14. O uzdrowieniu opuchłego. Ubyło d. g. 3. Porównanie dnia z nocą. Początek Jesieni 21.			
15 N.	16 po Św. Nikodema M.	3 Aultyma.	
16 P.	Cypryana.	4 Wawiłły.	
17 W.	Justyna i 5 ran. S. Fran.	5 Zachary Pro.	
18 S.	† Józefa z Kopertynu.	6 Czudo S. Michaiła.	
19 C.	Januaryusza B. i Męcz.	7 Sozanta Mucz.	
20 P.	† Eustachiusza.	8 ROZDEN. P. BOH.	
21 S.	† Mateusza Apostoła.	9 Joakima i Anny.	
Ewan. u Mark. S. w Roz. 22. O miłosierdziu Boga i bliźniego. Ubyło d. g. 3 m. 28			
22 N.	17 po Św. Maurycego.	10 Minodory.	
23 P.	Tekli Panny i Męcz.	11 Fteodory.	
24 W.	Gerarda Biskupa.	12 Aftonoma.	
25 S.	Kleofasa Biskupa.	13 Kornyłya.	
26 C.	Cypryana Męcz.	14 Wozd. Czest. Krest.	
27 P.	Kosmy i Damiana.	15 Nikity.	
28 S.	Wacława Króla.	16 Józefata i Effemii.	
Ewan. u Mat. S. w R oz. 9. O uzdrowieniu paralityka. Ubyło d. g, 3 m. 48.			
29 N.	18 po Św. Michała Ar.	17 Soffii Mucz.	
30 P.	Hieronima Doktora.	18 Ewmenya.	

Dnia 3 (22) Koronacya N. MIKOŁAJA w Moskwie. Ces. i Kr. Pol.
Dnia 11 (30 Imien. N. W. X. *Alexandra Mikołajewicza* i Uro. N. W. X. *Olgi Mikołajewnéy*, oraz Św. Orderu S. *Alexandra Newskiego*.
Dnia 17 (5) Imien. N. W. X. *Elżbiety Michałówney*.
Dnia 21 (9) Uro. N. W. X. *Konstantyna Mikołajewicza*.

W polu ukończa wprzód to, co z przeszłego pozostało miesiąca, i siew iesienny odbywa się. Zwozi się tatarka, zbiera się chmiel, gdy nieco podżółknie, i niby się pyłkiem okryie, zaczynaią się siewy na cztery tygodnie przed S. Michałem, a kończą się w czterty tygodnie po S. Michale. W sadzie sieią się pestki i iąderka owoców, szczepy się po drugi raz odwięzuią, czyszczą się i znowu się zawięzuią, obrzynaią się z drzew niepotrzebne latorośle.

Lunacye.

Ostatnia kwad. dnia 7 o go. 7 m. 18 rano. Powietrze niestałe, na deszcz sie zanosi.

Nów Październ. dnia 13 o go. 11 m. 37 wieczór. Wilgotne powietrze, daléy deszcz.

Pierwsza kwadr. d. 20 o go. 8 m. 33 wieczór. Dżdżyste wilgotne powietrze.

Pełnia d. 29 o go. 0 m. 41 po północy. Pogodzi się, mieyscami deszcz.

Święta Wyz. Moyżeszowego.

7 Szabas.
14 Rozchaszona 1. Tywry Nowy Rok 5594.
15 2. Swięto.
16 Cumgedalia post.
21 Szabas.
23 Jomkyper sądny dzień.
28 Sukos 1 święto kuczki.
29 ditto 2 ditto ditto.
30 Wolne święta.

dnia	Wschód Słońca.		Zachód Słońca.	
	god:	min:	god:	min:
1	5	17	6	43
7	5	29	6	31
13	5	40	6	20
19	5	50	6	8
25	6	4	5	56

PAŹDZIERNIK ma dni 31. Oktiabr. Oktober.

Dni.	Swięta Rzymskie.	Swięta Ruskie.	Zn
1 W.	Remigiusza Biskupa.	19 Trofima.	
2 S.	Aniołów Stróżów.	20 Estafia.	
3 C.	Kandyda Męczen.	21 Kondrata Apo.	
4 P.	Franciszka Serafickiego	22 Fokia Mucz.	
5 S.	Placyda Męczennika.	23 Zaczat. S. Joan. kres.	

Ewan. u Mat. S. w Roz. 4. O wezwaniu na gody weselne. Ubyło d. g. 4 m. 12.

Dni.	Swięta Rzymskie.	Swięta Ruskie.	Zn
6 N.	19 po Sw. Brunona W.	24 Tekly Mucz.	
7 P.	Justyny Panny i Męcz.	25 Ewfrozynyi P. i M	
8 W.	Brygidy Wdowy.	26 JOANNA BOHO.	
9 S.	Dyonizego Męczennika	27 Kałystrata Mucz.	
10 C.	Franciszka Borgiasza.	28 Harytona.	
11 P.	Placydy Panny.	29 Kiryaka.	
12 S.	Maxymiliana Biskupa.	30 Hryhorya.	

Ewan. u Jana S. w Roz. 4. O synie Królewskim. Ubyło d. go. 4 m. 5[illegible].

Dni.	Swięta Rzymskie.	Swięta Ruskie.	Zn
13 N.	20 po Sw. Edwarda Kr:	1 OKT. POKRO. P. B.	
14 P.	Kalixta Papieża.	2 Kipryana.	
15 W.	Jadwigi i Teressy.	3 Dyonysya.	
16 S.	Gawła Opata.	4 Jerofteia.	
17 C.	Florentyny i Lucyny.	5 Charytyny.	
18 P.	Łukasza Ewang:	6 Ftomy Apost:	
19 S.	Piotra z Alkantary.	7 Serhia i Wakcha.	

Ewan. u Mat. S. w Roz. 18. O dłużniku i złośliwym słudze. Ubyło d. g. 5 m. 45.

Dni.	Swięta Rzymskie.	Swięta Ruskie.	Zn
20 N.	21 po Sw. Ireny Pan:	8 Pełachii.	
21 P.	Urszuli Panny.	9 Jakowa Apost:	
22 W.	Korduli Panny.	10 Ewłampią.	
23 S.	Jana Kapistrana Wyz:	11 Filipa Apost:	
24 C.	Rafała Archanioła.	12 Prowa Mucz:	
25 P.	Kryspina i Kryspianina	13 Karpa Mucz:	
26 S.	Ewarysta Papieża.	14 Nazarya Mucz:	

Ewan. u Mat. S. w Roz. 22. O oddawaniu czynszowéy monety. Ubyło d. g. 6 m. 28.

Dni.	Swięta Rzymskie.	Swięta Ruskie.	Zn
27 N.	22 po Sw. Florentego.	15 Łukiana Mucz.	
28 P.	Szymona i Tadeusza.	16 Łonhina Mucz.	
29 W.	Narcyza Biskupa.	17 Osyi Pror:	
30 S.	Zenobii Panny.	18 Łuki Apost:	
31 C.	Wolfganga Bisk.	19 Joila Pror:	

Dnia 4 (22) Swięto Orderu Równo-Apostol-kiego S. Włodzimierza.

W polu, ieżeli w przeszłym miesiącu oziminy nie zasiał, siéy teraz bez odwłoki. W dniu pięknym wypędza się ieszcze na ściernie i pastwiska bydło. Gnoi się rola, na któréy się na wiosnę ma siać żyto, ięczmień, groch, proso, konopie, len lub tatarka. Odbiera się chmiel, chociażby i niedoyrzały zupełnie. Wykopuie się warzywo z ogrodu, odbiera się miód pszczołom. Zarybia stawy, i rozpoczyna robotę około lnu i konopi. Strzygą się owce. Kapusta się kwasi, zrywa się owoc zimowy. W oborze, ponieważ w tym miesiącu niezdrowe panuią wyziewy, daie się przeto bydłu co rano dryakwi i chleba z masłem.

Lunacye.

Ostatnia kwadra d. 6 o go. 5 m. 22 wieczór. Deszcz pada, powietrze wilgotne.

Nów Listopada d. 13 o godz. 8 min. 18 rano. Deszcz, poczém wypogadza się.

Pierwsza kwad. d. 20 o go. 1 m. 14 po południu. Pochmurno, daléy wypogadza się.

Pełnia d. 28 o godz. 4 m. 57 po południu. Powietrze chłodne, śnieg polatuie, potém pogoda.

Swięta Wyz. Moyżeszowego.

1, 2, 3 Wolne święta czyli Chałchamoed Sukos.
4 Choszana raba wolne święta.
5 Szabas Szminia ceres św. urocz.
6 ditto ditto.
4 Isruchag szel sukos dzień radoś.
12 Szabas.
13 Rozchoydesz.
14 ditto 1 Cheszwan.
19, 26 Szabas.

dnia	Wschód Słońca.		Zachód Słońca.	
	god:	min:	god:	min:
1	6	16	5	44
7	6	27	5	33
13	6	39	5	21
19	6	51	5	9
25	7	2	4	58

LISTOPAD ma dni 3o. Noiabr. November.

Dni.	Swięta Rzymskie.	Swięta Ruskie.	Zn
1 F.	WSZYST: SWIĘT:	20 Artemia.	
2 S.	Dzień Zaduszy.	21 Iłaryona.	
Ewan. u Mat. S. w roz. 9. O wskrzeszeniu córki Xiążęcéy. Ubyło d. g. 6 m. 5o.			
3 N.	23 po Swięt: Huberta.	22 Awerkia.	
4 P.	Karóla Boromeusza.	23 Jakowa mład: Ap:	
5 W.	Zacharyasza i Elżbiety.	24 Arefty Mucz:	
6 S.	Leonarda Wyznawcy.	25 Markiana Mucz.	
7 C.	Engelberta.	26 Dymytrya Mucz.	
8 P.	4 Koronatów.	27 Nestora Mucz:	
9 S	Teodora Męcz.	28 Terentya Mucz:	
Ewan. u Mat. S. w roz. 8. O wzruszeniu wielkim na morzu. Ubyło d. g, 7 m. 10.			
10 N,	24 p. S. Andrzeia i Awe.	29 Anastazyi Mucz:	
11 P.	Marcina Biskupa.	30 Zenowya Mucz:	
12 W.	Marcina Papieża.	31 Stachia Apost:	
13 S.	Dydaka Wyznawcy.	1 NOJABR. Kormy.	
14 C.	Stanisława Kostki.	2 Akindyna Mucz:	
15 P.	Leopolda Wyznawcy.	3 Akepsyna Mucz:	
16 S.	Edmonda Biskupa.	4 Joanykia Pr.	
Ewan. u Mat. S. w roz 13. O nasieniu pszenicy i kąkolu. Ubyło d. g. 7 m. 35.			
17 N.	25 po Sw: Salomei Pan.	5 Hałaktyona.	
18 P.	Grzegorza Cudotworcy	6 Pawła Archi.	
19 W.	Elżbiety Królowéy.	7 Jerona.	
20 S.	Felixa Walezyusza.	8 SOBOR S. MICH. A	
21 C.	Ofiarowanie N. M. P.	9 Onysyfora	
22 P.	Cecylii Pan: i Męcz:	10 Erasta.	
23 S	Klemensa Papieża.	11 Myny Mucz:	
Ewan. u Mat. S. w roz. 24. O powszechném spustoszeniu. Ubyło d. g 7. m. 48.			
24 N.	26 po S. Jana od Krzy:	12 Joanna Miłost:	
25 P.	Katarzyny Pan: i Mę:	13 Joanna Złataust:	
26 W.	Konrada.	14 Fiłypa Apost:	
27 S.	Barlaceina i Józefata.	15 Hurya Sam:	
28 C.	Rufina Męcz:	16 Matfteia Apost.	
29 P.	Saturnina Męcz:	17 Hregoria Epy.	
30 S	Andrzeia Apost:	18 Platona Mucz.	

Dnia 20 (8) Imien: N. W. X. *Michała Pawłowicza*, i Swięto wszystkich Cesarsko-Rossyiskich Orderów.

W polu, ieżeli pogoda po temu, można ieszcze i w tym miesiącu siać ozimine, a osobliwiéy i żyto, możnaby wywozić nawóz w pole w przeszłym miesiącu, grządek chmielowych gnoiem kto niepokrywał, niechay to zaraz uczyni. W sadzie około S. Marcina sadzą się pestki, iądra, i młode się drzewka przesadzaią. Młode drzewka obwiiaią się słomą i cierniem. Gnoią się drzewa. Uzupełnia się len i konopie. Młocenie zboża rozpoczyna się. Urządza się kapusta, i ma się starannie usposobienie wnętrza domu we wszystko na zimę. Robią się Pekelfleisch i Marynaty.

C

Lunacye.

Ostatnia kwadra d. 5 o go. 1 m. 59 po północy. Pochmurno, nocy ostre, lecz pogoda.

Nów Grudnia dnia 11 o go. 7 min. 3 wieczór. Pogoda, wiatry mroźne.

Pierwsza kwadra dnia 19 o go. 9 m. 14 rano. Pochmurno, daléy pogoda, na mróz się zanosi.

Pełnia dnia 27 o godz. 8 m. 31 rano. Swiecenie słońca na przemiany.

Swięta Wyz. Moyżeszowego.

2 9 Szabas.
12 Rozchoides.
13 ditto 1 Kislew.
16, 23, 3o Szabas.

dnia	Wschód Słońca.		Zachód Słońca.	
	god:	min:	god:	min:
1	7	15	4	45
7	7	25	4	35
13	7	35	4	25
19	7	44	4	16
25	7	52	4	8

GRUDZIEŃ ma dni 31. Dekabr. December.

Dni.		Święta Rzymskie.	Święta Ruskie.	Zn.
Ewan. u Łuk. S. w roz. 21. O znakach na niebie i na ziemi. Ubyło d. g. 8 m. 12.				
1	N.	1. Adw. Maryana Męcz.	19 Awdya Pr.	
2	P.	Bibianny Panny.	20 Prokła i Hrèhorya.	
3	W.	Franciszka Xawe. Wyz.	21 WOWOD. P. BOH.	
4	S.	Barbary Pan. i Męcz.	22 Fiłymona.	
5	C.	Piotra Chryz. B. i Wy.	23 Amfiłochya.	
6	P.	Mikołaia Biskupa.	24 Ekataryny.	
7	S.	† Ambrozego Biskupa.	25 Kłymenta.	
Ewan. u Mat. S. w roz. 11. O poselstwie Jana do Chrystusa. Ubyło d. g. 8 m. 20.				
8	N.	2. Ad. NIEPO. Po. P. M.	26 Ałympia Stoł.	
9	P.	Waleryi Panny.	27 Jakowa Pers.	
10	W.	Maryi Panny Loret.	28 Stefana Mucz.	
11	S.	Damazego Papieża.	29 Paramona.	
12	C.	Alexandra Męcz.	30 Andreia Apost.	
13	P.	Łucyi Panny.	1 DEKA. Nauma Pro.	
14	S.	Spirydyona.	2 Awwakuma Pro.	
Ewan. u Jana S. w roz. 1. O poselstwie żydów do Jana. Przesielenie dnia z nocą Początek zimny dnia 21.				
15	N.	3. Ad. Euzebiusza B.	3 Sofonya Pro.	
16	P.	Antoniny i Adelaydy.	4 Warwary Mucz.	
17	W.	Łazarza Biskupa.	5 Sawwy Ośw.	
18	S.	† Gracyana Biskupa.	6 NIKOŁAJA Ep.	
19	C.	Nemezyusza Męcz.	7 Amwrosya Ep.	
20	P.	† Teofila.	8 Patapia.	
21	S.	† Tomasza Apostoła.	9 ZACZAT. P. BOH.	
Ewan. u Jana S. w roz. 3. O Janie opowiadaiącym Chrzest. Przybyło d. m. 10.				
22	N.	4. Ad. Zenona Żołnie.	10 Miny Mucz.	
23	P.	Wiktoryi Panny.	11 Daniyła.	
24	W.	† Adama i Ewy.	12 Spirydyona.	
25	S.	NAROD. CHR. PAŃA.	13 Ewstratya.	
26	C.	SZCZEPANA I. Męcz.	14 Wtyrsa Mucz.	
27	P.	Jana Ewangelisty.	15 Elewterya Mucz.	
28	S.	Młodziaṅków.	16 Ach a Pro.	
Ewan. u Łuk. S. w roz. 2. O Symeonie i Annie Prorokini. Przybyło d. m. 25.				
29	N.	1. po N. Tomasza Kant.	17 Danyiła Pr.	
30	P.	Dawida Króla.	18 Sewastyana.	
31	W.	Sylwestra Papieża.	19 Wonyfantya.	

Dnia 2 (20) Ur. Wstąpienia na tron N. MIKOŁAJA I. Ces. i Króla Polsk.
Dnia 6 (24) Imien: N. W. X. *Michałówney*, i Swięto Orderu S. Katarzyny.
Dnia 8 (26) Swięto Or. S. Jerzego. — Dnia 12 (30) Swięto Or. S. Andrzeia.
D. 18(6) Im: N. MIKOŁAJA I. Ces. i Kr. Pol. oraz N. W. X. *Mik. Mikołaje.*

Wywozi się gnóy w pole. Zwozi się drzewo na budowlą, ieżeli tego potrzeba. W sadzie robią się rowy do sadzenia drzew. Młocenie zboża, przędzenie, i wszelkie zwózki, ieśli sanna droga dozwala, uzupełnia się. Cielętom ięzyk często oglądać potrzeba.

Lunacye.

Ostatnia kwadra d. 4 o go. 9 min. 35 rano. Pochmurno, śnieg pruszy, wietrzne powietrze.

Nów Stycznia dnia 11 o godz. 8 min: 30 rano. Powietrze mroźne z wiatrem.

Pierwsza kwadra dnia 19 o go. 6 m. 52 rano. Wypogadza się, daléy na śnieg się zanosi.

Pełnia dnia 26 o godz. 10 m. 56 wieczór. Pochmurno, obfity śnieg obiecuie.

Swięta Wyz. Moyżeszowego.

7 Szabas Chanuka.
8, 9, 10, 11, 12, 13 i 14 Szabas Chanuka, Gody wesołe.
21 Szabas.
22 Aszure betaiwes post.
28 Szabas.

dnia	Wschód Słońca.		Zachód Słońca.	
	god:	min:	god:	min:
1	8	0	4	0
7	8	4	3	56
13	8	8	3	52
19	8	10	3	50
25	8	9	3	51

JMIONA SWIĘTYCH

Ułożone alfabetycznie z wyrażeniem dnia i miesiąca.

A.

Agatona P. 10 Stycznia.
Antoniego Op. 17 Stycz.
Agnieszki P. 21 Stycz.
Anastazego M. 22 Stycz.
Agaty P. i M. 5 Lutego.
Apolonii P. i M. 9 Lute.
Alexandra 25 Lutego.
Anastazyi P. 26 Lutego.
Antoniny M. 1 Marca.
Anastazego Op. 29 Mar.
Apoloniusza 18 Kwiet.
Anzelma 21 Kwietnia.
Anastazego 27 Kwiet.
Alexandra B. 4 Czerwca
Antoniego Pad. 13 Czer.
Adolfa B. 17 Czerwca.
Aloizego Gonz. 21 Czer.
Agrypiny 23 Czerwca.
Alexego W. 17 Lipca.
Apolinarego B. 23 Lipca.
Anny N.M.P. 26 Lipca.
Abdona M. 30 Lipca.
Augusta Wyz. 3 Sierp.
Agapita Mę. 18 Sierp.
Augustyna B. 28 Sierp
Andrzeia 10 Listopada.
Andrzeia Ap. 30 Listop
Ambrozego B. 7 Grud.
Alexandra M. 12 Grud.
Antoniny 16 Grudnia.
Adelaydy 16 Grudnia.
Adama i Ewy 24 Grud.

B.

Brygidy P. 1 Lutego.
Błażeia B. i M. 3 Lutego
Benedykta Op. 21 Marca
Balbiny P. 31 Marca.
Bonifaeego M. 14 Maia
Bernarda Se. 20 Maia.
Bonifaeego B. 6 Czerw.
Bogumila 10 Czerwca.
Barnaby 11 Czerwca.
Bazylego 14 Czerwca.
Benona B. 16 Czerwca.
Bonawentury 14 Lipca.
Benigny P. 19 Sierpnia.
Bernarda Op. 20 Sierp.
Bartłomieia 24 Sierpnia.
Brunona Wyz. 6 Paźdz.
Brygidy Wdo. 8 Paźdz.
Barcalema 27 Listopada
Bibianny P. 2 Grudnia.
Barbary P. 4 Grudnia.

C.

Cyryaka 15 Marca.
Cyrylla B. 9 Lipca.
Cyryaka 8 Sierpnia.
Cezaryusza 27 Sierpnia.
Cypryana 16 Września.
Cecylii P. 22 Listopada

D.

Daniela 3. Stycznia.
Doroty Panny 6 Stycz.
Doroty Panny 6 Lute.
Dyonizego 8 Kwietnia.
Domicelli P. 8. Maja.
Daniela i Prax. 21 Lip.
Dominika W. 4. Sierp.
Dyonizego M. 9 Paźd.
Dydaka W. 13 Listop.
Damazego P. 11 Grud.
Dawida Kr. 30 Grud.

E.

Eufrozyny P. 11 Lute.
Eleonory Pa. 21 Lutego
Epifaniusza 7 Kwietn.
Ezechiela P. 10 Kwie:
Erazma 6 Czerwca.
Emilii i Łuc: 30 Czer.
Elżbie. i Kilia 8 Lip.
Eliasza Pr. i Cesl. 20 Li.
Euzebiusza 14 Sierp.
Eufrozyny 3 Września.
Eustachiusza 20 Wrze.
Edwarda Kr. 13 Paźd.
Ewarysta P. 26 Paźd.
Engelberta 7 Listopa.
Edmunda B. 16 Listo.
Elżbiety Kr. 19 List.
Euzebiusza B. 15 Gru.

F.

Fulgentego 1 Stycz.
Felixa Kapu. 14 Stycz.
Fabiana 20 Stycznia.
Franciszka Sal. 29 Sty.
Faustyna M. 15 Lutego.
Fulgentego 27 Lutego.
Fryderyka Op. 5 Mar.
Franciszki Rzy. 9 Mar.
Franciszka 2 Kwiet.
Filipa i Jakóba 1 Maia.
Floryana 4 Maia.
Filipa Ner. 26 Maia.
Felixa P. 30 Maia.
Felicyana 9 Czerwca.
Florentyny P. 20 Czer.
Filipa Ben. 23 Sierpnia.
Felixa 30 Sierpnia.
Franciszka Ser. 4 Paźd
Franciszka Bor. 10 Paź.
Florentyny 17 Paźdz,
Florentego 27 Paźdz.
Felixa Wal. 20 Listop.
Franciszka Xa. 3 Grud.

G.

Genowefy 3 Stycznia.
Godfreda 13 Stycznia.
Gaudentego M. 12 Lut.
Grzegorza P. 12 Marca.
Gertrudy P. 17 Marca.
Gabryela Ar. 18 Marca.
Grzegorza B. 9 Maia.
Germana 28 Maia.
Gerwazego 19 Czerwca.
Gwidona W. 12 Wrześ.
Gerarda B. 24 Wrześ.
Gawła Op. 16 Październ.
Grzegorza Cud. 18 List.
Gracyana 18 Grudnia.

H.

Higona M. 11 Stycznia.
Honoraty P. 12 Stycz.
Hilarego 14 Stycznia.
Henryka B. 19 Stycznia.
Heleny Ces. 2 Stycznia.
Hugona 1 Kwietnia.
Hermenegilda 13 Kwie.
Hermogenesa 19 Kwie.
Heleny Kr. 21 Maia.
Hildefonsa 23 Maia.
Heliodora B. 3 Lipca.
Henryka Ce. 15 Lipca.
Hippelita 13 Sierpnia.
Hieronima 30 Wrześ.
Huberta 3 Listopada.

J.

Ildenfonsa 23 Stycznia.
Jana Chry. 27 Stycznia.
Ignacego 1 Lutego.
Jana de Matha 8 Lutego.
Juliana M. 13 Lutego.
Julianny P. 16 Lutego.
Jana Bożego 8 Marca.
Józefa 19 Marca.
Joachima 20 Marca.
Izydora 4 Kwietnia.
Juliusza Pap. 12 Kwiet.
Jana Apo. w Ol. 6 Maia.
Izydora Or. 10 Maia.
Julii P. i M. 5 Maia.
Joanny Wdowy 24 Maia.
Jana Pap. 27 Maia.
Jana Chrz. 24 Czerwca.
Jana i Pawła 26 Czer.
Józefa Kal. 4 Lipca.
Izaiasza Pro. 6 Lipca.
Jana Gwalber. 12 Lipca.
Jakóba Apo. 25 Lipca.
Innocentego Pap. 28 Lip.
Ignacego Loioli 31 Lip.
Jacka Wyz. 17 Wrześ.
Joanny Wdowy 21 Sierp.

Idziego Op. 1 Września.
Justyna 17 Września.
Józefa z Kop. 18 Wrześ.
Januaryusza 19 Wrześ.
Justyny P. 7 Paźdz.
Jadwigi i Teres. 15 Paź.
Ireny P. 20 Październ.
Jana Kap. 23 Paźdz.
Jana od Krzyż. 24 List.
Jana Ewang. 27. Grud.

K.

Karola Wyz. 28 Stycz.
Konstancyi P. 18 Lut.
Konrada 19 Lutego.
Kunegundy P. 3 Marca.
Kazimierza Kr. 4 Marca.
Konstancyi P. 11 Marca.
Katarzyny Szw. 23 Mar.
Kwiryna M. 30 Marca.
Kasyldy 15 Kwietnia.
Katarzyny Sen. 30 Kw.
Klotyldy P. 3 Czerwca.
Karoliny 5 Czerwca.
Krystyny P. 24 Czerw.
Kaietana Wyz. 7 Sierp.
Klary P. 12 Sierpnia.
Kleofasa B. 25 Wrześ.
Kosmy i Dam. 27 Wrześ.
Kandyda Mę. 3 Paźdz.
Kalixta Pa. 14 Paźdz.
Korduli P. 22 Paździe.
Kryspina 25 Październ.
Karola Borom. 4 List.
Klemensa P. 23 Listo.
Katarzyny P. 25 Listo.
Konrada 26 Listopada.

L.

Lucyana Kapł. 7 Sty.
Leona B. i Wy. 20 Lute.
Longina 15 Marca.
Ludgera B. 26 Marca.
Leona Pap. 11 Kwietnia.
Ludwiki 15 Kwietnia.
Lamberta 16 Kwietnia.
Leona Pap. 28 Czerw.
Ludwika Kr. 25 Sierp.
Leonarda W. 6 Listop.
Leopolda W. 15 Listop.

Ł.

Łukasza Ew. 18 Paźdz.
Łucyi P. 13 Grudnia.
Łazarza B. 17 Grudnia.

M.

Makarego B. 2 Stycznia.
Marcyanny P. 9 Stycz.
Marcella Pap. 16 Stycz.
Martyny P. i M. 30 Sty.
Macieia Ap. 24 Lutego.
Matyldy Wwy. 14 Mar.
Marka 24 Marca.
Maryi Egi. 9 Kwietnia.
Marka Ew. 25 Kwiet.
Marcella Mę. 26 Kwiet.
Mamerta B. 11 Maia.
Magdaleny 25 Maia.
Medarda B. 8 Czerwca.
Marka i Marce. 18 Czer.
Małgorzaty P. 13 Lipca.
Maryi Mag. 22 Lipca.
Marty Panny 29 Lipca.
Mikołaia z To. 10 Wrze.
Maurelinsza 13 Wrześ.
Mateusza Ap. 21 Wrześ.
Mauryceg0 22 Wrześ.
Michała Ar. 29 Wrześ.
Maxymiliana B. 12 Paź.
Marcina B. 11 Listopada
Marcina P. 12 Listopa.
Maryana M. 1 Grudnia.
Mikołaia B. 6 Grudnia.
Maryi P. Lor. 10 Grud.
Młodziauków 28 Grud.

N.

Nicefora B. 13 Marca.
Nikodema 1 Czerwca.
Norberta 6 Czerwca.
N. M. P. Aniel. 2 Sierpnia
Nikodema Mę. 15 Wrze.
Narcyza B. 29 Październ
Nemezyusza M. 19 Grud

O.

Onufrego 12 Czerwca.

P.

Pawła Pust. 15 Stycznia.
Pryski 18 Stycznia.
Polikarpa B. 26 Stycznia
Piotra Nol. 31 Stycznia.
Polikarpa B. 17 Lutego.
Paschazego B. 22 Lut.
Pelagii 11 Marca.
Patrycyusza B. 16 Mar.
Pawła B. 22 Marca.
Piotra Mę. 29 Kwietnia.
Piusa Pap. 5 Maia.
Pankracego 12 Maia.
Paschalisa 17 Maia,
Piotra Cel. 19 Maia.
Petronelli P. 31 Maia.
Paulina B. 22 Czerwca.
Prospera B. 25 Czerwca.
Piotra i Pawła 29 Czer.
Pulcheryi P. 11 Lipca.
Pelagii i Sab. 11 Lipca.
Pantaleona Mę. 27 Lipca
Piotra w Ok. 1 Sierpnia.
Przemienie. P. 6 Sierp.
Prota i Jacka 11 Wrześ.
Placyda Mę. 5 Październ.
Pacydy P. 11 Październ.
Piotra z Alk. 19 Paźdz.
Piotra Chryz. 5 Grudnia.

R.

Raymunda 28 Stycznia.
Romualda Op. 7 Lutego.
Romany P. 23 Lutego.
Romana Op. 28 Lutego.
Ruperta B. 27 Marca.
Rycharda B. 3 Kwietnia.
Rudolfa M. 17 Kwietnia
Roberta Op. 7 Czerwca.
Romana Mę. 9 Sierpnia.
Rocha Wyz. 16 Sierpnia.
Roży P. 26 Sierpnia.
Raymunda Wy. 31 Sier.
Rozalii P. 4 Września.
Reginy P. 7 Września.
Remigiusza B 1 Paźdz
Rafała Ar. 24 Październ
Rufina Mę. 28 Listopada

S.

Seweryna B. 8 Stycznia
Sebastyana M. 20 Stycz.
Scholastyki P. 10 Lute.
Sigfryda 20 Lutego.
Syxta III. P. 28 Marca.
Sulpicyusza 20 Kwietnia
Sotera M. 22 Kwietnia
Stanisława B. 8 Maia.
Serwacego M. 13 Maia.
Szymona z Lip. 18 Lip.
Symforyusza M. 22 Sier.
Stefana Kr. 2 Września.
Seweryna Kr. 9 Wrześ.
Szymona i Tade. 28 Paź.
Stanisława Ko. 14 Listo.
Salomei P. 17 Listopada.
Saturnina M. 29 Listop.
Spirydyona 14 Grudnia.
Szczepana I. M. 26 Gru.
Sylwestra P. 31 Grudnia

T.

Tytusa B. 4 Stycznia.
Telesfora P. 5 Stycznia.
Tymoteusza B. 24 Stycz.
Tomasza z Ak. 7 Marca.
Tymoteusza 24 Marca.
Teodory P. 1 Kwietnia.
Tyberyusza 14 Kwiet.
Teodozyi 29 Maia.
Teodozyusza 1 Lipca.
Tekli P. 23 Września.
Teodora M. 8. Listopada
Teofila 20 Grudnia.
Tomasza Ap. 21 Grudnia
Tomasza Kant. 29 Grud.

U.

Urbana P. 25 Maia.
Urszuli P. 21 Październ.

W.

Wincentego 22 Stycznia
Weroniki P. 4 Lutego.
Walentego M. 14 Lute.
Wikto. i Wikto. 6 Mar.
Wincentego 5 Kwiet.
Wilhelma 6 Kwietnia
Woyciecha B. 23 Kwiet.
Witalisa 28 Kwietnia
Wilhelma 28 Maia.
Wita i Mode. 15 Czer.
Władysława 27 Czer.
Wincen. a Pau. 19 Lipca
Wawrzeńca M. 10 Sier.
Wiktoryna M. 5 Wrześ.
Wacława Kr. 29 Wrześ.
Wolfganga B. 31 Paźdz.
Waleryi P 9 Grudnia.
Wiktoryi P. 23 Grudnia

Z.

Zygmunda Kr 2 Maia.
Zofii i iey 3 cór. 15 Maia.
Zuzanny P. 11 Sierpnia.
Zacharyasza P. 6 Wrze.
Zenobii P. 30 Październ.
Zacharyasza 5 Listopa.
Zenona Żoł. 22 Grudnia.

JOWISZ PLANETA PANUJĄCA ROKU 1833.

Jowisz iest podobnym planetom, iak ziemia od słońca oświeconym, błyszczy nayiaśniéy ze wszystkich Planet, oprócz Wenusa, obraca się około swéy osi w 9 godzinach i 55 minutach, sekund 40. Obiega około słońca w 11 latach i 318 dniach. Obrót iego wirowy, iako też i bieg iego około słońca, odbywa się od zachodu na wschód. Jowisz większy iest blisko 11 razy od średnicy, 1290 razy co do bryłowatości, 309 razy co do massy od naszéy ziemi. Odległość iego od ziemi nayınnieysza wynosi 154,379,791 mil, nie iest zupełnie okrągłym, lecz podobnież iak ziemia przy biegunach spłaszczony, i ma około siebie cztery księżyce, takimże samym światłem błyszczące.

Rok w powszechności.

Jest więcéy suchy niż wilgotny.

Wiosna.

Jest pospolicie sucha, ostra i zimna, należy bardzo pilnie uważać, ażeby na posiewy i łąki owce nie były puszczane, gdyż przykre i ostre powietrze iest przeszkodą wzrostowi zboża i trawy.

Lato.

Dosyć suche, dni pogodne, nocy ciepłe.

Jesień i Zima.

Jesień bywa także więcéy sucha niż wilgotna, w początkach przymrozki, lecz daléy okazuie się ciepło. Zima w początkach niestateczna, lecz daléy sucha i mroźna. Wina w roku tym udaią się.

Zbiory letnie.

Jęczmiony wcześnie posiane udaią się dosyć, owsy także się udaią, groch, szocowicę i wykę na mokrych i tłustych polach siać należy, prosa należy wcześnie posiać, lny i konopie bywaią zwykle małe i drobne, siana i potrawu bywa mało.

Zbiory ozimne.

Żyta udaią się dobre, pszenica średnio, należy przestrzegać, aby owiec na posiewy niepuszczano.

Sieyby Jesienne.

Zbytnie śpieszyć się nie można, ale też i zbyt nie spoźniać nie należy, i owiec nie puszczać na posiewy.

Frukta.

Gruszek bywa dosyć, lecz iabłek, śliwek i trześni mało, iako orzechów, i żołędzi; chmiel chybia w roku tym.

Wiatry, powodzie i burze.

Mało bywa wiatrow, ale często grzmoty i burze.

Robactwo.

Nadzwyczay bywa wiele gadów i owadów, ryb mało.

KOLĘDA.

Zwykle w tym czasie, i u nas i wszędy,
Ci tym ci owym rozdaią Kolędy.
Abym więc tego zwyczaiu nie chybił,
Należy abym każdemu co wścibił.
Zyczę, ażeby ten Rok teraz Nowy,
Mniey był iak przeszły okrutny surowy.
By krwawe woyny ustały,
Trąby pokoiu zabrzmiały.
By dzieci rosły w te cnoty,
Które składały wiek złoty.
By ich Rodzice nie psuli przykładem,
Niewinne serca napawaiąc iadem.
By miłość Boga w cześnie w nie wszczepiali,
Aby ich ślepo nigdy nie kochali.
Zycze niech Panny statek w sobię maią,
Mężatki wiary mężom dochowaią.
Wdowy niech skromność, powaga zaleci,
Starszych zaś aby szanowały dzieci.
Panowie aby dumy zapomnieli,
Aby poddanych swych za ludzi mieli.
Ażeby wiernie wypłacali długi,
A wryzie zawsze trzymali swe sługi.
Aby spokoyność ducha zachowali,
Aby przyrzeczeń swych dotrzymywali.

Własności słabym niech nie wydzieraią,
Lecz raczéy niech się cnót przykładem staią.
Jurysta w prawie wybiegów nie knuie.
Sędzia niech sprawiedliwości pilnuie.
Dworak podchlebstwo intrygi porzuci,
Bałamut więcéy niech nie bałamuci.
Sługa niech wiernie służy swemu panu,
Ubogi niech żyie podług swego stanu.
Mądry z rozumu niechay się nie chlubi,
Próżniak, niech odtąd pracować polubi.
Szuler niech w karty przestanie odrwiwać,
Pijak mszcząc się trónkami zalewać.
Rozpustnik życie swę niechay odmieni,
Złodziéy niech cudzéy nie patrzy kieszeni.
Lubieżnik niechay poskramnia swe rządze,
Łakomy więcéy nie wierzy w pieniądze.
Wykrętacz prawdę niechay zamiłuie,
Plotka sekretu niechay dotrzymuie.
Pyszny niech cnoty pokory się uczy,
Grymaśnik niechay nie gdyra nie mruczy.
Przyiaciel niechay przyiaciół nie zdradza,
Bogacz wśród dumy niech się nie przesadza.
Lichwiarz niech lichwą potrzebnych nie zdziera,
Opiekun cudzych fortun nie wydziéra.
Filut oszustwa podstępy porzuci,
A co wykręcił to niechay powróci.
Niechay wszyscy zgodę i iedność kochaią,
Niech się wraz z Rokiem Nowem odradzaią.

Zgoła niech wszystkie występki ustaną,
Co nas Okryły hańbą i naganą.
A w ten czas będziemy szczęścia kosztowali,
Cośmy go dotąd samo chcąc nie znali.

PRZYIAŹŃ.

Cóż iest droższego nad przyjaźni związki,
Któreż są milsze słodsze obowiązki.
Przyjaciel z szczęścia naszego się cieszy,
W nieszczęściu silnie statecznie wspomaga,
Nie czeka proźby lecz z ratunkiem spieszy;
Gdy to nad nami góruie przemaga.
Przyjaciel Oycem nie raz nam się staie,
Troski osładza czuć zgryzot nie daie.

Czemuż przyiaźni zrywamy ogniwa,
Ach iak to rzecz iest szkaradna zelżywa.
Gdy rzecz nie warta zastanowienia,
Rozsiana duchem podłomyślnych ludzi;
Przyjaźni węzeł targa i odmienia:
A do zawiści podmawia i budzi.
Znać że przyjaźni szacunku nie znamy,
Gdy ią tak płocho nie raz rozrywamy.

POWIEŚĆ

O WDZIĘCZNOŚCI KU RODZICOM.

(WDOWA JAPOŃSKA).

Skoro tylko człowiek z swego nie wychodzi,
I gdy go natura na żywego płodzi,
Pierwsza cnota, która w oczach iego staie.
Jest wdzięczność, przez którą cześć winną oddaie,
Swym rodzicom, którzy massę martwą, grubą,
Ustawnie przypadków otoczoną zgubą;
Przez tyle lat pracy, niespania, nakłady,
Tworząc w formę kształtną, czyszczą onę zwady;
I z téy niedołężnéy, niezgrabnéy istoty,
Człek wychodzi na świat, sposobny do cnoty.
W Egipcie pamiątki rodziców szły dali,
Aby w myślach dzieci zawsze byli cali,
Mumie z nich robiono, i te w domach czczono,
Nic w domowych dzieiach bez nich nieczyniono,
Zawsze się pytano we wszystkim ich woli;
Ten respekt należał do szczęśliwéy doli.
W Japońskim Królestwie wdowa pozostała,
W nayuboższym stanie, i trzech synów miała.
Nędza, w któréy żyła, liche wyżywienie,
Ledwo synkom dała i w łatach odzienie.
Tyle lat przebywać w ubóstwie musiała.
Ażeby od głodu dzieci ratowała.
Żadnego rzemiosła, ni żadnéy nauki,
Żadnego poznania, ani żadnéy sztuki.
Im niedozwoliła nędza do nabycia;
Co naypotrzebnieysze każdemu do życia...
Podrosłym przychodzi doyrzalsze poznanie,
Srozsze im się zdaie biedy naciskanie,
Matka iuż na siłach, przez lata omdlona,
Więc i żywność Matki na samych zwalona;
Ludzkość też nie codzień iałmużną wspierała,
A na ich gromadkę i ta była mała...
Passuie się dziatwa z wymysłem iakowy.
Nędzny niedostatek poprawi takowy?...
Rząd Japoński w państwie srogą karę wnasza.
Na złodzieiów, oraz powszechnie ogłasza,
Summę pewną dla tych, którzyby schwytali,
Złodzieia na czynie i do sądu dali...
Naystarszemu bratu ten się proiekt tworzy,
Gdy żałością zdięty, że głód matkę morzy,
Opowiada braciom, że śmierć matki bliska,
Że ma sposób taki, że pieniędzy zyska,
Któremi poprawi matki powodzenie,
I że da im samym stanu polepszenie,
Opowiada za tym, że się ofiaruie,
Podać za złodzieia, że siebie okuie,
I bracia onego do sądu przystawią...
A tym swoią matkę pieniędzy nabawią...
Między bracią sprzeczka aż do zwady żwawa,
Oświecaiąc drugich syn naymłodszy stawa,
Że iemu to szczęście należy młodszemu;
Rządzić familią przystoi starszemu,
Średni znowu mówi, że naymłodszy dłuży,
Przez swą młodość swemu domowi usłuży.
Za tym on na siebie ofiarę zabiera,
I gdy sprzeczką ieden drugiego zaciera,
Jednomyślne wszystkich na to poszły głosy,
Wyciągać z osobna na każdego losy.
Ciągną... cóż się dzieie? oto naymłodszemu;
Wypada ofiarą, nie z tamtych któremu,

Od radości nie wie co ma z sobą robić,
Jak cnotliwe kłamstwo podobieństwem zdobić,
Ściska braci, prosi nieodwłocznie żeby,
Jak nayprędzey wszystkię przyspieszyć potrzeby,
Okowy, łańcuchy, które za ozdobę,
Chciał wdziewać na siebie, nie na swoię szkodę,
Staie się nakoniec;... kowal sprowadzony,
Biorą go w okowy.... niemi obciążony,
Wsiada na wóz z bracią, którzy iak świadkowie,
Złoczyńcę sądowi oddaią w okowie...
Całą drogę łzami w rozpaczy kropili,
Radziby obydwa za niego nie żyli.
Więzień za nich śmielszy, gdy utwierdzał braci,
Że prawdziwéy cnoty nie weręża kaci,
Że nie śmierć wstydliwa lecz występek który,
Oddziela sromotnie życie od natury...
Stawaią nakoniec u sądu z zdobyczą,
I według ustawy, pieniądze im liczą,
A więźnia wtrącaią do ciemney katuszy,
Gdzie dźwięk różnych kaydan, każde serce wzruszy,
Jaki stan być musiał niewinnego brata,
Którego cnotliwość oddziela od świata,
Widzieć się w zabóyców tłoku pomięszanym,
Bydź iedyną cnotą wśrzód onych wezwanym!
Bohatyrstwo iednak łzy iego ociera,
Wspaniałym weyrzeniem w gróbswóy własny wziera,
To tylko, że czeka momentu z tęsknotą,
W którym żyć przestanie, a złączy się z cnotą...
Bracia odebrawszy summę wyznaczoną,
Nim do swego domu powracać chcą z oną.
Odwiedzić więzienie proszą pozwolenia,
Otrzymuią łatwo na to zezwolenie.
Jak tylko uyrzany więzień od nich miły;
Natura przemawia, kłamstwa mdleią siły,
Czepią się u szyi niewinnego brata,
Nad którym co tylko moc nie włada kata;
Łzami kropią lica.... stękania wzaiemne,
Napełniały smutkiem owe kraty ciemne;
Morderca i złodziéy, i zbóyca prawdziwy,
Tym widokiem tknięty, stał się litościwy;
Zadziw nadto bierze każdego, co widzi,
Jakie omamienie w oczy z onych szydzi,
Że ciż sami, którzy na śmierć więźnia każą,
Łapią, instyguią, i w okowy rażą;
Ciż nad nim boleią, polewaią łzami,
Przerażaią wszystkich przytomnych iękami...
Daią znać do sędziów o tym, co się działo.
Sędziom też rozpoznać tę nowość się zdało. —
Posyłaią sługę, który w trop za niemi,
Iść mu przykazano, i tak za onemi,
Doszedł aż do domu ich, dążąc nawiasem,
A ci u swéy matki stawaią tym czasem...
Oddaią iéy summę, kraszą zdobycz swoią,
Że nią, aby matki ubóstwo ukoią...
Matka nią się cieszy i ciekawie pyta,
Przez iakowe szczęście? iaka moc ukryta.
Opatrzność im się razem odkryć dała?
Pomięszanie iakieś na nich dwóch poznała:
Tym skwapliwsza była do powzięcia wieści...
Ale żadnéy od nich niebierze powieści;
Przecinane słowa, myśli nieszykowne,
Dla iéy spokoyności nie były warowne,
Pyta się nareszcie, gdzie naymłodszy z braci?...
A w tym z umartwienia swą cierpliwość traci.
Wymawia nieprawość téy summy nabycia,
Że lub kogo dla niéy postradali życia,
Albo przez kradzież, lub przez rozbóy iaki,
Ręką kryminalną na zbiór wpadli taki;...
Tak ostrym wyrzutem gdy bracia dotknieni,
Z których każdy cnotę nadto w sercu ceni;
Ażeby zamilczał takie wymiatania;
I o sobie matki niepoprawił zdania,

Przyznaią się wreszcie; że co uczynili,
Nędzą dobréy matki przymuszeni byli,
I żeby taż nędza wszystkich trzech wezwała,
Na ofiarę, pewnie ochoczych by miała...
Matka wysłuchawszy swych cnotliwych synów,
Rozpacza z istoty, choć się dziwi z czynów;
Przekłada śmierć swoię, nad śmierć syna, który,
Wyrzeka się dla niéy swéy własnéy natury:
Zabiera pieniądze.... rozczuchrana leci...
Widzi, że w więzieniu lampa ieszcze świeci;
Krzyczy w głos na swego okutego syna;
Że z téy cały summy naymnieysza groszyna,
Z niéy by wysączyła kroplę krwi ostatnią,
Że w ubostwie swoiem dość będzie dostatnią,
Kiedy swoię nędzę z takiemi podzieli,
Synami, którzy z nią i pomrą weseli;....
Bieży do urzędu, sędziom opowiada,
Podstęp pod nią stały, summę na stół składa,
Mówi, że tym groszem nic nie kupi więcéy,
Jak truciznę ogniem palącą goręcéy;
Więc woli żyć w nędzy, iak w ognistym łonie,
Wszak na świecie nędzy pełno w każdey stronie!...
Sędziowie zdumieni nieznanym przykładem,
A więcéy wśrzód onych, cnót tak wielkich składem.
Nie tylko, że syna z oków wypuszczaią,
Ale i Królowi wraz o tym znać daią....
Król przeięty takim cnót dzielnych wyborem,
W swoim państwie każe ich ogłaszać wzorem,
Daie rocznie matce tysiąc sztuk ze złota,
A synom po pięc set, i tak się ich cnota,
Nadgradza szacowna, Królem rękodaynym;
Syn taki na świecie nie bywa zwyczaynym.

Tego wieku dzieci inszego układu;
Od tego zapewne dalekie przykładu!
Teraz oyciec, matka, szanowane póty,
Póki ieszcze z grosza worek nie wyzuty,
Córka za mody także drogo płaci,
Synek na taiemne awantury traci...
I poszyię wreszcie używszy swobody,
Rodzice płacić muszą ieszcze za rozwody...
Ten gust istnym znakiem, że z własnéy istoty,
Nie zna dobrych czynów, nie zna co są cnoty;..
Widzisz w téy powieści, dwóch stanów gatunki,
Jeden skołatany przez różne frasunki,
Drugi w dostatkach spędzaiąc wiek młody,
Opłakiwał na starość swéy poprzedniéy szkody,
Kto pierwsze ku rodzicom utwierdzi przymioty,
Powiem, że ma w duszy monarchiczne cnoty,
I że niechay będzie od świata wezwany.
Do rządu wszystkich iak pierwszy poddany.

JAK SIĘ POZNAIĘ MAŁŻEŃSTWO.

(z Niemieckiego).

Hrabina R.... w młodym wieku została wdową. — Mąż iéy był w wieku podeszłym, lecz posiadał maiątek znaczny, gdy się o nią starał. Nieprzyimowała iego oświadczeń, łzy gorzkie wylewaiąc na łono oyca swoiego. Lecz oyciec żartował z iéy płaczu, niemógł bowiem poiąć, jakby można Hrabiemu ubliżyć, odmawiaiąc mu ręki swéy córki, córka iednak niewidziała w tém nic szczególnego. Oyciec iéy rachował włości Hrabiego, a ona swe lata. Tém bardziéy, że iuż miała sposobność poznać młodzieńca, który lubo mniéy dóbr posiadał,... był za to młodszym, tańczył zgrabnie, mówił przyiemnie, i z ogniem ko-

chał. — Hrabia nastawał, oyciec był nieugiętym, Ludwik niemaiętny, Hrabia w dostatkach opływał; poprzysięgła zatém kochać Ludwika, a oddać swą rękę Hrabiemu.

Hrabia był bezdzietnym; podagra i kaszel napominały go o wstrzemięźliwość, postanowił zatém wrócić do dóbr swoich, na łono hymenu. Młoda mężatka żyła samotnie, Hrabia kasłał mocniéy, i został bezdzietnym. Wiek i cierpienia osłabiały go codziennie, w końcu dwóch lat rozstał się ztą ziemią; a młoda małżonka pozostała wdową.

Zmieniła swe suknie w żałobę, a będąc blondyną, włos iéy iasny odbijał przyiemnie na czarnym kolorze.

Hrabia pozostawił iéy swe dobra, (lecz starość iest upartą)!! pod szczególnem warunkiem w testamencie wyszczególnionym, to iest: żeby powtórnie w stan małżeński nie wchodziła; inaczéy znaczną część dóbr oddać by musiała iednemu z krewnych hrabiego.

Ludwik dążył wdowę pocieszać, znalazł ią zachwycaiącą, a hrabina widziała w nim młodzieńca godnego miłości. Mógł bowiem mówić bez krząkań i kaslania, i słuchać długo nie ziewnąwszy ani razu, umiał zawsze coś nowego powiedzieć, a hrabina była ciekawą. Opisywał iéy rozpacz z oddalenia, i niespokoyność iaka go późniéy dręczyła, kobieta była czułą. — Leżał u iéy nog, skargi na swe cierpienia płynęły mu z ust, ręce iéy zraszał łzami, hrabina iuż kochała. Podniosła go, a on spoczął na iéy sercu. Pierwsze pocałowanie miłości ozdabiało iego policzki, lecz ona ze łzą w oku wspomniała na warunek w testamencie. Była smutną. Sześć tygodni iuż upłynęło, iak hrabia uwolnionym został od padogry na zawsze, a cierpienie hrabiny wyryły teraz piętno na iéy twarzy.

Przyiaciołko! rzekł Ludwik pewnego poranku, dręczysz mnie wątpliwością, gdy od ciebie tylko należy ukończyć me udręczenia.

Jakto? zapytała hrabina.

Jakże, prowadził daléy, iakże łatwo kapłan ręce nasze połączywszy, ciebie i mnie uspokoić może.

Czyś zapomniał o testamencie?

Naydroższa! tu tylko idzie o twe uspokoienie. Połączyć się możemy w cichości, Ja, ty, kapłan — a miłość wysłucha nasze przysięgi.

Jednak, przerwała, xiądz bydź musi koniecznie.

Ja się postaram o niego, rzekł Ludwik — niedaleko ztąd żyie człowiek ubogi, w wieku podeszłym. Godnym iest wiary, iak wiek, w którym się narodził, milczyć zaś potrafi, iak grób, który go wkrótce pochłonie, a tak zabierze taiemnicę naszą ze sobą do ziemi, którą my milczeniem grobowym pokryiemy.

Hrabina rzuciła się w iego obięcie; gorące pocałowanie, zdradziło iéy szczęście...... Ludwik udał się po kapłana.— Uspokoiono sumienie kapłana, ciemność nocy, i odległy w ogrodzie domek, usunęły wszelkie podeyrzenia, — a Ludwik uiął w obięcia swoię małżonkę.

Rok minął, a ich postępowanie było daleko spokoynieysze. Nierzucali się tak często w czułe obięcia, lecz szli spokoynie naprzeciw siebie; nie czuła tyle tęschnoty, gdy się oddalił, oczy nie spoglądały tak często w okno, gdy powracał; ziewała, gdy co opowiadał; a on w iéy towarzystwie umiał się iuż nudzić. Poufałość zaś między sobą, zwróciła uwagę służących, nie mogli tego uważać za przyiaźń, miłość iednak zdawała się im bydź za słabą, aby upoważnić mogła ich prze-

mieszkiwanie ze sobą. Rok minął, a z nim ukończyli i swe ploteczki.

Hrabia W...., do którego ściągał się warunek w testamencie przez hrabiego R. zrobionym, utraciwszy łaskę u panuiącego, udał się wraz z żoną na wieś. Był podkomorzym; dobra iego zniszczały przez festyny i bale, a zdrowie odiął mu taniec i baletniczki. Małżonka iego była damą dworską, a łącząc wiele powabów do téy godności, była zawsze otoczoną gronem wielbicieli. Grono to iednak z wiekiem iéy zmnieyszało się, tak, iż w tém czasie prawie iuż samotną pozostała.

Dobra hrabstwa W.... graniczyły z posiadłościami hrabiny R. Wybrał się zatém hrabia w odwiedziny do sąsiadki, a mianowicie w zamiarze posłuchów, iakie go iuż o niéy dochodziły stwierdzenia. Hrabina przygotowała się na iego odwiedziny. Ludwik był przyiemny i uprzedzaiący, oczy iego stale spoczywały na hrabim, hrabina była serdeczną iak przyiaźń, troskliwą iak miłość. Hrabia W... wrócił z powrotem smutny.

Kochana Julio! rzekł hrabia wchodząc do pokoiu małżonki, wszystkie domysły są fałszywe, a kto ich zobaczy, wierzyć więcéy baykom o nich chodzącym niepowinien. Dwie godziny bawiłem u nich, a Ludwik nie ośmielił się do niéy zbliżyć na trzy kroki przez cały przeciąg czasu.

O zapewne, rzekła hrabina: każde w innym kącie pokoiu siedziało.

Nie, luba przyiaciołko, uszanowanie zdawało się nakazywać mu mieysce odległe od niéy, iéy zaś oczy ciągle go śledziły, a twarz oskarżała obecność moią, nazwiska zaś dawane sobie w czasie ich rozmowy.— Nie, moia luba, i my się ze sobą widuiemy, i rozmawiamy, ale ufay słowu memu, oni nie są zaślubieni.

Jednak, rzekła hrabina, sąsiedzi nasi maią oczy, i czyżeś nic niespostrzegł, coby ich mniemanie stwierdzić mogło.

Moia żono, rzekł Podkomorzy, możesz bydź pewną, że uwaga moia podwoioną była.

Są iednak bagatelki, które nas czasem zdradzaią, rzekła hrabina, przypomniéy sobie też, czy iéy czasem chustka od nosa nie upadła?

Jéy chustka? zapytał hrabia, namyślaiąc się; nie, ale wachlarz upuściła.

On go iey podniósł? rzekła spiesznie hrabina.

Naturalnie, odpowiedział zdziwiony małżonek.

Wierz mi, rzekła hrabina, uderzaiąc z przymileniem po ramieniu małżonka, sąsiedzi maią słuszność.

Zastanawiaiąc się nad tém, rzecze hrabina, i mnie się zdaie prawdo-podobnem; dosyć dobrze była ubraną, lecz suknie zrobione były podług mody dawnieyszéy, lecz mieszkamy na prowincyi, dziwiłem się nawet nad iéy gustem.

A Ludwik? zapytała hrabina.

Mówił długo o guście, przeszedł historyą, mody od szlafroka pierwszéy damy, aż do nayświeższey sukni balowéy xiężny. — Nieszczędził pochwał ubiorom greckim.

Zapewne była po grecku ubrana, spiesznie zapytała hrabina.

Nie, odpowie hrabia, była ubraną zupełnie po niemiecku, zasłoniętą aż po brodę.

To małżeństwo! zawołała hrabina, opieraiąc głowę na ręku.

Ależ iey oczy, rzekł hrabia, kiwaiąc głową.

Niedołężny z ciebie obserwator, przerwała mu hrabina.

Jakiegoż ty chcesz doświadczenia.

Kochanek byłby w staw skoczył za wachlarzem, gdy mąż siedziałby spokoynie;

F

oczy kochanka są tylko, aby zaymowały, mąż ma wyrazy tylko do długich opowiadań, kochanek szczerze sobie życzy, żonę widzieć ubraną po niemiecku, gdy mąż chwali stroie greckie. Panie Podkomorzy, i niczegoż się niedomyślasz?

Rozśmiał się hrabia. Poiedziemy iutro do Szambelana, oni tam także bydź maia. W wielkiem towarzystwie łatwiey nam ich będzie dostrzegać. Może masz słuszność, ależ iey twarz i oczy, miałem iuż dosyć sposobności poznawania ludzi, lecz ieżeli się okaże, że ty kochanko w tym razie masz słuszność, moia znaiomość ludzi póydzie na dno morza.

Zebrało się nazaiutrz znaczne towarzystwo u Szambelana, oczekiwano tylko ieszcze Ludwika i hrabiny. Szambelan był niecierpliwy, wszystkich oczy zwrócone były na drogę, wkrótce spostrzeżono tuman kurzu, i poiazd hrabiny szybko bieżący. Ludwik spoglądał iednem oknem karety, wsparty na ręce, hrabina drugim. Hrabina W., śmieiąc się, ścisła za rękę męża, i z wolna rzekła, „zdaie mi się, że masz słuszność;" Ludwik wyskoczył z karety, hrabinę lokaie wysadzili, gdy tymczasem otrzepywał swe suknie z kurzu. To iest małżeństwo, rzekła z wolna Podkomorzyna.

Tak, tak, omyliłem się na mey znaiomości ludzi, rzekł iey hrabia.

Wkrótce dano znać, że stół iest gotowy, Szambelan podał rękę Podkomorzyney. Hrabia W., Ludwik, hrabina R. i iedna z dam obcych pozostali. Ludwik podał rękę damie obcey, hrabinę poprowadził Podkomorzy. Spostrzegła to żona iego, i rozśmiała się; Podkomorzy stwierdził kiwnieniem głową. Towarzystwo było wesołe. Ludwik siedział pomiędzy hrabiną R. i obcą damą. Rozmawiał z obcemi o modach, uczuciach; zapewniaiąc o Podkomorzym, mówiącym ciągle z hrabiną R. Podkomorzy się śmiał, a żona iego była tém wiele zadowolnioną. Po obiedzie zbliżył się Ludwik do hrabiny R..., mówił z nią o wpływie ciała na duszę.

Podkomorzy zbliżył się do żony, która mu po cichu rzekła: że to iest nie zawodnie małżeństwo. Szambelan zaproiektował spacer w ogrodzie. — Wązka ławeczka przeprowadzała przez strumień na drugą stronę, Podkomorzy przeszedł po niey, Szambelan bał się ią złamać, będąc bardzo otyłym. Damy żądały przewodnika. Ludwik podawał z osobna każdey damie rękę, leez hrabina R. była ostatnią, którą przeprowadził. Wieczorem wróciło towarzystwo do salonu, a wkrótce poiazdy pozachodziły, i goście się roziechali.

Jesteś rozsądną kobietą, rzekł hrabia: do małżonki w domu, to niezawodnie iest małżeństwo.

Teraz więc mężu staray się tylko o dowody nie zaprzeczone.

Wszystko się zrobi, rzekł hrabia: gdzie iest ślad, tam się i dowody znaydą. Lecz zamiast dowodów, poznał tylko zamięszanie, ten słyszał coś o małżeństwie, ci zaś to i owo widzieli, a gdy to mieli na piśmie stwierdzić, uwalniali się od tego niewiadomością.

Dobra żono, mimo usilnych starań, wykrywam coraz więcey zamętwania, a mniey dowodów.

Zapewne? rzekła hrabina: ludzie mogą ieszcze powątpiewać o ich połączeniu się.

Nie żono, zawołał hrabia, ale nikt niechce tego stwierdzić. Ale Ludwik iutro ma bydź w mieście, poszlę po mego Mecenasa, on to naylepiey wykryie. Mecenas przybył, zamknęli się razem w pokoiu, a nazaiutrz wyiechał do zamku hrabiny R.

Tak samotna łaskawa Pani? zawołał Podkomorzy, wchodząc do iéy pokoiu.

Pan Ludwik wyiechał do miasta, rzekła hrabina, będzie mocno żałował, że nie został w domu, gdy się dowie o łaskawem odwiedzeniu mnie przez Pana.

Podkomorzy zaiął mieysce, chwalił porządek w domu, i niektóre malowidła pozawieszane na ścianach.

Małżonek móy był znawcą; rzekła hrabina R. Nasza galerya obrazów składała się li z iego wyboru.

Gust iego w innych rzeczach, nader także wychwalaią, rzekł hrabia, śmieiąc się, i pocałował ią w rękę. Jednak był to szczególny człowiek, miał swe uprzedzenia, którego do grobu nie opuściły, przy testamencie nawet nie zapomniał o nich.

Hrabina zmięszana, spoyrzała na niego, Podkomorzy zdawał się tego nie uważać: zostawiać wdowę z zabronieniem iey póyścia powtórnego za mąż, iest zwykłem uprzedzeniem starych, oryginalnych ludzi, którzy ieszcze po śmierci prześladować lubią. — Biedny człowiek zapomniał nawet, iak czułem serce iego było w starości. Na hrabiny twarzy rumieniec wystąpił, spuściła oczy.

Ile mi wiadomo, hrabina ma od dawna znaiomość z Panem Ludwikiem.

Od trzech lat: odpowiedziała pomięszana hrabina.

Znany iest u dworu iako człowiek świathy, a w cale nie iako godzien kochania, rzekł Podkomorzy, uśmiechaiąc się, ale od roku dwór i świat go utraciły. Czyliż to podobna z iego strony, aby zapomniał o dziwactwie starego męża Pani, hrabiego R.

Pomięszanie hrabiny wzrasta.

Czemu też Pani nie iesteś otwartą dla mnie? rzekł z przymileniem, biorąc ią za rękę. Taiemnica Pani znaną iest całey okolicy: dla czegóż ią Pani przedemną ukrywasz?

Hrabina przerażona zerwała się z krzesła. —

Czy podobna, zawołała, — głos iéy ustał. Czyliżby nas ten stary — o łaskawy hrabio! co ci iest wiadomém, o czém chcesz mówić. —

Czyliż Pani sądziła, że ia zapomniałem o méy korzyści. Mam dzieci, szanowna hrabino, któreby może narzekały na mą opieszałość, muszę zatém czynić stósownie do obowiązków oyca. Inny na mém mieyscu nalegałby, przedstawiałby dowody, na którychby się opierały iego żądania, ale ia szanuię iéy serce i taiemnicę. Przyiaciel ubolewa, lecz oyciec prosić musi.

Ach! zawołała hrabina, łzy iéy się rzuciły na twarz, co Podkomorzy żąda odemnie?

Podkomorzy wyiął papier z pularesu. Wiadomo Pani, rzekł daléy spokoynie, że moie dobra są nieco zadłużone. Małżonek Pani zostawił znaczne dobra i liczne kapitały; milczę o iego testamencie, z którego żadnéy korzyści nie robię, ale rana, iaką zadałem mym interessom, niepowinna zakrwawiać mych dzieci. Podpisz Pani to pismo, a przeymiesz część mych długów na siebie, tym sposobem taiemnica zostanie ukrytą na wieki.

Podał iéy pióro. Hrabina się przygotowała. Proszę iednak Podkomorzego, rzekła spokoyniéy, okazać mi dowody, na czém zasadza swe żądanie.

A to na co? rzekł śmieiąc się. Sąd może Pani wkrótce udzielić.

Sąd? rzekła przerażona hrabina.

Sprawiedliwość musi przebydź swe formy, które są konieczne. Może Pani będziesz obowiązana wyznać, a nawet i przysięgą stwierdzić.

O Boże! zawołała, a głos iéy zadrżał.

Przysięgniesz, rzekł Podkomorzy zimno, to zostaniesz właścicielką swych dóbr.

Hrabina uchwyciła pióro. Dzieci iego nie powinny cierpić, rzekła i podpisała. Podkomorzy pocałował ią w rękę, i wskoczył do poiazdu.

Ludwik nazaiutrz wrócił. Jesteśmy zdradzeni, zawołała hrabina, i rzuciła się w iego obięcia.

Zdradzeni! zapytał się przerażony.

Kapłan stary musiał się wygadać, odpowiedziała hrabina.

Ey! rzekł Ludwik, on iuż od trzech lub czterech lat niemówi, bo umarł.

Zadziwiła się hrabina. Opowiedziała mu odwiedziny Podkomorzego, iego żądania, i podpis iaki zrobić musiała.

To iest oszustwo, rzekł Ludwik, on cię napadł znienacka, lecz niedługo będzie się cieszył swym tryumfem. Wybiegł z pokoiu, kazał okulbaczyć konia, i poiechał do Podkomorzego, hrabia na schody wyszedł naprzeciw nadieżdżaiącego.

Słowo tylko Panie hrabio, lecz życzyłbym sobie, abym mógł to słowo samemu Panu powiedzieć.

Ale tylko słowo, bo czas iuż na obiad, a Pan będziesz łaskaw przyiąć to co zastałeś, rzekł przyiacielsko Podkomorzy, wprowadzaiąc go do swego pokoiu.

Panie Podkomorzy, rzekł Ludwik, robisz podobno względem Pani hrabiny iakieś domysły, które i mnie dotyczą.

Naturalnie, odparł hrabia, o czém się dowiedziałem, udzieliłem téy wiadomości hrabinie.

Panie hrabio, zapytał Ludwik, czém swe domysły potrafisz stwierdzić?

Po obiedzie pomowiemy o tym, rzekł Podkomorzy, dano iuż na stół, a zapewne sobie nie życzysz, aby nasza przydłuższa sam na sam rozmowa była powodem we dworze do iakich znowu domysłów.

Skłonił się na to Ludwik, a Podkomorzy otworzył drzwi do sali iadalnéy, i przeprowadził go do swéy żony.

Dwóch synów hrabiego siedziało przy stole: młodszy, oczko matki siedział obok niéy. Spuścił się potém pod stół, i szczypał oyca po nogach. Hrabia kilkakrotnie usunął swe nogi, lecz gdy mu się sprzykrzyło, kiwnął nogą, a malec upadł przy matce.

Ten chłopiec codzień niegrzecznieyszy, rzekł Podkomorzy. Matka otarła łzy z policzków syna. Biedne dziecię, czy ci się tylko co niezrobiło.

Postępuy tak z nim daléy, rzekł hrabia, a zrani ci kiedyś tak serce, iak mnie uszczypnął w nogę.

Niech tylko urośnie, rzekła matka, głaskaiąc synka, a będzie z niego grzeczny chłopiec.

Będzie kamerjunkrem, zawołał Oyciec.

Jak dorosną, rzekła zimno matka, możesz ich przy dworze poumieszczać, lecz do wychowania niemięszay się.

Podkomorzy umilkł, spoyrzał przed siebie niechętnie, a hrabina daléy zaczęła mówić o dobrych skłonnościach swych dzieci, o tyraństwie oyca, który żadnéy zasady w wychowaniu niema. Wkrótce wstano od stołu, Ludwik oczekiwał niecierpliwie na rozmowę z hrabią: — udali się do iego pokoiu.

Panie Ludwiku, rzekł Podkomorzy, śmieiąc się, czy ia iestem żonaty?

Ludwik zdumiały spoyrzał na niego. Niewiem co ma znaczyć to pytanie Panie Podkomorzy?

Wszakże nie byłeś świadkiem naszego ślubu; przeto proszę cię, zkąd ci wiadomo, że ia mam żonę?

Zkąd wiem o tém, odparł Ludwik, powiadano mi.

Maszże na to dowody? rzekł Podkomorzy spiesznie.

Pan hrabia mnie mięsza, rzekł Ludwik; wiedziałem o tém pierw, nim miałem honór go poznać, i oczy moie przekonywaia mnie o tem.

Cóżeś Pan widział? zapytał hrabia.

Często małe bagatelki nas zdradzaia, rzekł Ludwik. Obeyście się, rozmowa i t. p. okoliczności często w téy mierze oświecaią.

Słusznie, rzekł Podkomorzy; pierwsza miłość przeminie, a poźniéy, wspólne mieszkanie zrodzać zwykło nieiakie z obojętnienie, w skutku czego małżonkowie nigdy nie są sobą tak zaięci, iak kochankowie.

Panie Podkomorzy; rzekł Ludwik, przedstawisz dokładny obraz z naydelikatnieyszemi odcieniami. Aleśmy zboczyli od główney materyi naszéy rozmowy.

Moim zaś zdaniem ciągle w tem przedmiocie mówimy. Udał się do biorka, wziął papier, bądź Pan tak łaskaw wręczyć to Pani hrabinie R.

Możesz to Pan przeczytać; iest to potwierdzenie mego zrzeczenia się względem warunku w testamencie.

Hrabina będzie się unosić nad iego wspaniałomyślnością, aleś Pan wymógł wczoray na niéy podpis, któryby sobie życzyła mieć zwrócony.

Czy tak? upraszam przeto o zwrót mego zrzeczenia się. Ale Panie Ludwiku, oddaliłeś się zupełnie od dworu, wieszże, że to ściągło uwagę. Są różne domysły, a mianowicie, żeś zazdrośny względem hrabiny.

Czy podobna.

Ja też nic więcéy nieuczyniłem nad przestrzeżenie hrabiny.

Ludwik spoyrzał na papier. Zaniosę zatém hrabinie zrzeczenie się Pana Podkomorzego.

A gdyby hrabina żądała swego podpisu zwrotu.

Panie Podkomorzy, spodziéwam się, że się więcéy o niego nieupomni. Dostatki iéy są własnością pierwszego męża, kuzyna Pana; iestem zatém przekonany, że cieszyć się będzie, udzielaiąc Panu część ze swego maiątku; przezco się przyczyni do wzniesienia familii męża swoiego.

Pożegnał hrabiego, który go aż na dziedziniec wyprowadził. Lecz idąc po schodach, zapytał Podkomorzy.

Czy niemacie zamiaru podróżować?

Może wtenczas towarzyszyłbym hrabinie.

Uwagi, iakie Pan zbiérać będziesz w téy podróży, będą nauczaiące. W Hiszpanii uyrzycie lenistwo, w Anglii dumę, we Francyi lekkomyślność, w Niemczech zaś chęć naśladowania; lecz dobry przyiacielu, gdy w Madrycie, w Paryżu lub Londynie uyrzysz człowieka, który naprzeciwko damy siedząc, dozwoli upaść wachlarzowi, niepodnosi go nawet spiesznie, mówi uczono, a dama ziewa, to wierzay mi na słowo, to będzie małżeństwo.

Ludwik wskoczył na konia.

Pospieszay, rzekł uśmiechaiąc się Podkomorzy, pospieszay do domu galop, oszukaj sąsiadów, bo ci zawsze stępo do domu do żon iadą.

Ludwik się rozśmiał, dał koniowi ostrogę. Podkomorzy zaspokoił wierzycieli i powrócił do dworu.

Wieczne kartofle.

W Anglii maią teraz gatunek kartofli, które nazywaią wieczne kartofle, (everlastings Potatve), ponieważ przez cały rok, oprócz owocu i kły wypuszcza; zakopują

się przy końcu Maia, gdzie bardzo głęboko w ziemię, i wprzód nie wydobywaią się, aż gdy dopiero są potrzebnemi. Za nim mróz nastąpi, to tylko lekko pokrywaią się gnoiem. Takie kartofle można iuż mieć na stole świeże około Wielkieynocy, a mnieysze, które się wykopią, zostawiaią się znowu aż do czasu ich zakopywania aż do Maia.

Tani sposób znaczenia bielizny.

Topi się iedna część bursztynu z dwoma saletry w tyglu, to potém proszkuie się, i mięsza z dostatnią ilością wody.

Swiece palące się pod wodą.

Weź funt 1 żółtego wosku, 2 łoty dobréy siarki, 2 łoty niegaszonego wapna, i 1 część Petroleum, z tego zrób świecę, taka świeca ciągle się pali, nawet pod wodą.

Merkuryusz zahartować.

Merkuryusz, vitriol, sól i ałun dobrze się trze, w żelazne naczynie wkłada się, i wodą nalewa się.

Sposób robienia sympatycznego atramentu.

Wléy kwasu saletrowego z wodą na cokolwiek czystego żywego srebra, to zostaw przez kilka dni w spokoyności, dopóki tenże się nie rozpuści. Tym więc można pisać na papierze, ktore to pismo znika, a dopiero się czarnym okazuie, gdy się cokolwiek rozgrzeie papier, tymże atramentem napisany.

Mechanic's Magazine.

Sposób przeciwko wolkom.

Aby wolki zboża nie psuły, lub iakiekolwiek inne ziarno, to po należytém przesypaniu tegoż, na wierzchu potrząść trzeba cebulę posiekaną, a lepiey by i téy nie tracić w całości, tu i owdzie nad ziarnem po rozsypywać.

Lakier zabezpieczaiący od wilgoci.

Topi się na ogniu gummy elastycznéy ieden funt, smoły funt ieden, oleiu lnianego funtów dwa, tłustego oleiu funt ieden, gleyty funtow pół, ołowianego cukru funt ieden, ałunu funt ieden, bursztynu funt ieden. Potém tę massę zdeymuie się z ognia, i dodaie się oleiu.

Woda utrzymuiąca delikatność twarzy.

Benzoesu dwie drachmy, Storaxu, Mastryxu i Kamphory po iednéy drachmie, naléy na to dwie kwaterki spirytusu, wstaw to przez noc w ciepły popiół, téy essencyi potém doleway do wody, a tworzyć się będzie mleko, które nadzwyczayne delikatność twarzy nadaie.

Sposób robienia trociczek.

Dwa funty tłuczonego węgla, kwiatu lawendowego, bursztynu, mastixu po łótów cztéry, benzoesu trzy łóty, i kleiu zrobionego z gummi tragocantum; zarabia się na tęgę massę, a potém z tego dopiero robią się trociczki, nadaiąc kształt piramidalny w wielkości upodobania, po wysuszeniu i zapaleniu, oddaią bardzo przyiemny zapach.

STRACH MNIEMANY.

(z Francuzkiego).

Teraz iuż nikt w strachy niewierzy; iednak w oświeconym naszym wieku, ileż by ludzi ieszcze umysłu wielkiego znaleść nie można, którzyby za wszystkie skarby świata, nie udali się w nocy na cmentarz, i którzy mimo całey swey filozofii tracą odwagę; gdy się sam na sam w ciemności znayduią! — Możnaby nawet przykładów wiele przytoczyć o samych woiownikach, którzy nie lękaiąc się śmierci w boiu, nie mogą się oprzeć boiaźni, obudzonéy iakiem nagłem i niespodzianém ziawiskiem.

W szesnastym wieku życia mego, dnia pewnego wybrałem się z kilku memi towarzyszami zwiedzić opuszczony kościół wieyski. W małéy oddalonéy nieco framudze, stał grobowiec, na którym leżała osoba z kamienia, przedstawiaiąca klęczącego krzyżaka. Ciemność i świętość mieysca, odrażaiące twarze figur wymalowanych na oknach starey kaplicy Gotyckiéy, mimowolne czyniły wrażenie na młodych umysłach naszych. — Wstydząc się uczucia, którém przeięci byliśmy, zaczęliśmy sobie żartować z osoby krzyżaka; ale w momencie, gdy ieden naywięcéy z nas wesoły, dotknął się ręką iego brody, głowa figury poruszyła się kilka razy, iak gdyby się stary Woiownik urazil o tę zniewagę. — Niewiem co się z nami działo po tym szczególnym wypadku; zaledwie bowiem sił nam starczyło, oddalić się szybko z okropnego tego mieysca.

Wbiegłszy do kościoła, ponury widok iego, ieszcze więcéy przeraził moich towarzyszów, rozbiegli się na wszystkie strony, w powszechnem zamięszaniu, ieden o drugim zapomniał, każdy stawał się przedmiotem obawy dla wspólnika swoiego postępku. Zostałem sam w kościele; przywalony tłumem różnych uczuć, padłem na kamienną ławę, przerażaiący widok stał mi zawsze na myśli. Gdybym był sam, poczytałbym ten wypadek za skutek rozdrażnioney wyobraźni, ale wszyscy moi koledzy byli iego świadkami, nie mogłem go przeto poczytać za płonne uroienie.

Przyszedłszy do siebie, powziąłem nie bez wstrętu zamiar wrócenia do grobowca. Drżały podemną nogi, piersi ztrudnością oddech wydawały, nakoniec o kilka kroków od grobu zatrzymałem się, stałem kilka minut iak posąg niewzruszony, który teraz ciągle był nieruchomym. Wkrótce odważyłem się zwrócić na niego oczy, i mimo mey obawy, zacząłem powątpiewać, żeby stary, źle ociesany głaz, mógł się poruszać, chcąc przez to przestraszyć kilku lekkomyślnych młodzików. Uwaga ta osmieliła mnie, zbliżam się, ale zaledwie przy posągu stanąłem, przerażaiąca głowa iego poruszyła się kilka razy, tak gwałtownie, iż sądziłem, że się stoczy pod moie nogi. Sganarel niebył tyle przestraszony, kiedy posąg Piotra, odpowiedział na iego wezwanie. Jednak wstyd przezwyciężył boiaźń, odważyłem się podnieść rękę, i pochwycić nagle tę dziwną głowę, i wtedy poznałem przyczynę nadprzyrodzonego zdarzenia. Ciało krzyżaka było z iednego kamienia, głowa zaś tylko z inney wyrobiona części, przytwierdzona była do kadłuba prętem żelaznym, który z czasem obluzował się zupełnie, tak, iż można było z łatwoscią głowę na wszystkie strony obracać. Nadto posąg umieszczony był na podstawie kamiennéy, nie poziom położonéy. Przycisnąwszy zatem podstawę z iednéy strony, druga się wznosiła, a przez to poruszała źle umocowaną głowę posągu.

PUDŁO CZARODZIEYSKIE.

(z Francuzkiego).

W iednym opisie angielskim, *podróży do Grecyi*, napotykamy śmieszny przykład ciemnoty Turków. Disdar Ateński, człowiek bardzo skąpy, wymagał znacznych summ od cudzoziemców, udzielaiąc im pozwolenia rysowania pomników miasta. — Doznawszy rozmaitych przykrości ze strony tego chciwego Turka, mówi Autor, dziwna iedna okoliczność, uwolniła nas od iego ciągłych prześladowań. — Pewnego razu przenosiłem widok Parthenonu na papier, za pomocą narzędzia Camera Obscura. Disdar zadziwiony nowym dla niego przedmiotem, zapytał mnie: co ia za czary odbywam z tém szczególnieyszem narzędziem. Chcąc mu wytłomaczyć rodzay méy pracy w przytomności iego, włożyłem kartkę białego papieru w pudło, ale gdy tylko spostrzegł świątynią, odbitą na moim papierze, w kolorach iey właściwych, sądził, że ia czarodzieyską mocą cuda robię; na iego twarzy malowały się na przemian podziwienie i przestrach, zawołał nakoniec po kilka razy, przeciągaiąc rękę po długiéy czarnéy brodzie: Allach, Mesch Allach! Zayrzał znowu z pewną nieufnością w Camerę, gdy właśnie w téy chwili, kilku z iego żołnierzy przechodząc, odbiło się o zwierciadło, przerażony Disdar widokiem osób żyiących, chodzących po papierze, wpadł wściekłość. — Możesz, krzyknął, ieżeli chcesz zabrać sobie świątynie i wszystkie kamienie cytadelli, ale nie ścierpię nigdy, żebyś mi miał moich żołnierzy czarować, i przymuszać ich do zamknięcia się w twoim pudle. Widząc, iż niepodobna mi było wywieść go z błędu, zmieniłem moią mowę, i rzekłem do niego groźnym tonem, że ieżeliby nieprzestał naprzykrzać się swoiemi dziwactwami, iego samego na wieczne czasy do pudła sprowadzę. — Na te groźby, obawa iego powiększyła się widocznie, oddalił się natychmiest, i od téy chwili, spoglądał na mnie z uszanowaniem i z trwogą. Ile razy widział mnie wchodzącego do Acropolis, unikał spotkania się ze mną, a tak dzięki temu zdarzeniu, niemiałem iuż odtąd nigdy naymnieyszego powodu, użalać się na iego osobę.

MOC PRZECZUCIA.

Dwóch przyiacioł przybywszy do miasta N... ieden z nich stanął u swych rodziców, drugi w oberży. Pierwszy, we śnie widzi przyiaciela wzywaiącego pomocy iego przeciw gospodarzowi swemu, który chce go zamordować. Zrywa się z łóżka i idzie mu w pomoc.... lecz w drodze poczytuie to za marzenie nocne, niegodne zaufania i wraca. Ledwie zasypia, przedstawia mu się przyiaciel raz ieszcze, i mówi do niego: — „Gospodarz móy... nadużył prawa gościnności, zamordował mnie... a chcąc ukryć swą zbrodnię, nakrywszy mnie gnoiem, wywiózł w taczkach za bramę miasta.... idź tam, i przekonay się.... Pamiętay tylko, aby ta czarna zbrodnia nieuszła bezkarnie." — Zerwał się powtórnie, a ubrawszy się spiesznie, w oznaczone mu mieysce dąży..... — Spostrzega taczkę, w któréy poruszywszy gnóy, znalazł zwłoki przyiaciela. Wraca niezwłocznie do miasta, udaie się do sędziego.... przytrzymuią winowaycę.... inkwizycya wykrywa szkaradnéy zbrodni sprawcę... którego wkrótce ręka sprawiedliwości pod miecz katowski oddała.

O Wychowaniu, pielęgnowaniu i karmieniu bydła.

Aby mieć woly i krowy przez wychowanie, któreby do użycia w czasie były takiemi, iakiemi bydź powinny, wiele potrzeba mieć na baczeniu i uwadze baczności; przeto chcę tu udzielić, co mi się zdaie szczególniey ważnem w tym względzie.

W chodowaniu dobrego bydła naywięcey zależy na buiaku czyli byku, którego doskonałe własności naprzód opisać za rzecz potrzebną bydź sądzę.

Jakiey maści iest buiak, na to wcale się nie zważa. Lecz głowę powinien mieć grubą, kark krótki, oczy piękne bez wady, czoło szerokie, rogi dobrze stoiące długie, uszy nawiesiste przydłuższe, szyię mięsistą mocną, piersi szerokie, łopatki grube, nogi przednie mocne, lecz niedługie, tułów pociągły, grzbiet równy, lędźwie mięsiste mocne, zadnie nogi tęgie; ogon okazały, chód wolny i żywy; wielkość ma mieć przyzwoitą, i trzy lata stary, gdy się do krów przypuszcza.

Wybór cieląt na chowanie dziać się powinien według następuiącego przepisu: chcąc mieć użyteczne krowy, trzeba na wychowanie brać cielęta od takich krów, które daią wiele i dobre mleko, choćby przy żyzney karmie, lub paszy chude były. Na wychowanie byków trzeba obrać cielęta od krów dobrey tuszy, i podobnież obficie mléka daiących. Nie trzeba mieć do chowania cielęcia wstrętu, w iakim ono urodziło się czasie; bo kto się przywięzuie do czasu; częstokroć od niedołężnych krów wychować musi cielęta. Także nie trzeba przypuszczać byka do krowy nim trzeci rok skończy, gdyż to do iéy wzrostu wiele przeszkadza.

Dawanie dobréy i dostateczney karmy cielętom, iest iedyny sposób wychowania użytecznego bydła, kto więc cielęta w młodości głodem morzy, niech sobie nierobi nadziei, że będzie miał z nich piękne krowy lub woly.

Lepiey iest cielęta przeznaczone na wychów zaraz po urodzeniu oddalić od krowy, niż przez iaki czas zostawić przy cycku, bo gdy się po 2 lub 3 tygodniach odsadzaią, nie tylko więcey iest zatrudnienia nauczyć ie pić, lecz także tęsknota i bek za krową robi one chude, i trzeba długiego czasu, nim się do przeszłego stanu przyprowadzą.

Wydoionego pierwszego mléka wylewać nie należy, lecz dać go trzeba za napóy cielęciu, bo to wiele pomaga do utrzymania iego zdrowia, a przeto ten pokarm za lekarstwo od natury przeznaczony uważać można.

Przez cztéry tygodnie ciele napawane bydź musi mlekiem świeżo wydoionem, potém można go powoli nakłaniać do kwaśnego mleka, tylko trzeba też z początku nieco ogrzewać, daley zaś do zimnego także przyzwyczaiać napoiu. Aby kwaśne mleko posilnieysze było, można na każdy popas cokolwiek żytney mąki do niego przymięszać; lepiey iest ieszcze, gdy się z mąki żytney gotuie famuła, i tey część przymięsza do napoiu: w lecie nie trzeba wiele gotować famuły, bo łatwo nabiéra kwasu. Przytym pokarmie można powoli przyzwyczaić ciele do iedzenia dobrego siana. Gdy się iuż do niego nieco przyzwyczai, wtedy zamiast kwaśnego mleka, trzeba mu tylko serwatkę dawać, przymięszawszy do niey makuchu lnianego, szrótowanego owsa, albo żytney mąki, lub otrąb.

Tym sposobem przez cztery miesiące karmi się w stayni ciele, a potém wypędza na dobrą paszę. Aby iednak do teyże przywioki lepiey, dobrze iest przez nieiaki czas prócz siana dawać mu trawę. Jeśli

zaś nie braknie na karmie, naylepiéy iest pierwszy rok trzymać cielę w stayni, gdyż w czasie wypędzania cieląt pospolicie mnóstwo much znayduie się, od których one wiele cierpią, a przez to staią się nędzne. Cielęta, które się urodziły w iesieni, i na wiosnę, maią wiek przyzwoity, mogą bydź wypędzone na paszę w tym samym czasie, w którym wypędza się bydło.

Będące na wychowaniu cielęta, muszą zawsze na suchnéy podściełce leżeć. Jaką karmę i iak wiele dawać trzeba, nie mogę oznaczyć, gdyż różne mieysca różnéy wymagaią karmy. W pierwszych iędnak latach, gdzie rosnąć i ciała nabierać maią, nie wypada karmić ie słomą, lecz dobrem sianem, bo słoma nie iest żyzna i wzmacniaiąca. Jeśli zaś potrzeba wymaga dawać im słomę, wtedy też więcéy dawać należy ziarna, któreby nadgrodziło niedostatek żyznych części w słomie; następuiące rośliny są także dobrą karmą dla cieląt: buraki cukrowe, brukiew, wszystkie gatunki białéy i rumiannéy kapusty, szczególniéy zaś ziemniaki. Tu iednak upomnieć mi wypada, iż ziemniaki surowe pogniecione cielętom i krowom, mniéy pożywienia daią, niż gotowane i roztarte. W niektórych mieyscach zwykła się cielętom dawać parzona karma; lecz tu trzeba mieć baczność, aby zbyt ciepło karmione nie były, gdyż łatwo oparzone bydź mogą i od tego chudnieią, wielkie brzuchy maią, sierść z nich opada, a czasem na całem ciele strup ie powleka.

Dla braku siana w niektórych okolicach daie się czasem bydłu słoma. Naylepiéy iest siano razem z słomą kazać rznąć na sieczkę, bo bydło chętniéy ie, i z tego nic nie trwoni. Takowa sieczka zmięszana z napoiem lub wywarem iest ieszcze żyźnieysza. Kto chce mieć woły dobréy tuszy, a krowy lepsze, aby więcéy dawały mleka, może do wspomnionéy sieczki przydać ziemniaków, karpieli lub innéy iarzyny.

Bydło trzymane w stayni, powinno mieć zawsze czystą podściełkę, a gnóy potrzeba według możności często wyprzątać, oraz wpuszczać do stayni powietrze świeże. Wielce użyteczna iest rzecz, gdy bydło dwa razy co tydzień oczyszcza się z kurzu szczotkami i wiechciem słomianym. Ile razy dozwala czas pogodny, trzeba go wypuszczać na wolne powietrze, bo to iest zdrowiu iego pomocne. Gdzie niema dla bydła pastwiska, i tylko na ściernie wygnane bydź może, tam staynie w lecie muszą być ciemnieysze, chłodne i od zaduchu wolne, a bydło trzeba według możności od much zabezpieczyć, co się stać może, zastawiwszy ramę z siatką przed staiennemi drzwiami, które wraz z oknami podobnież zasłonionemi otwieraią się na noc. Paszę zieloną, czy koniczyne, czy owies z ięczmieniem, lub też trawę, któremi się w stayni bydło karmić zwykło, trzeba choć dwa razy dziennie przynosić, i w stodole lub na innem ciemnem mieyscu rozłożyć, gdy bowiem świeża karma na kupie leży, zapala się, i złe skutki sprawia.

Niema szkodliwszego dla bydła pokarmu, iak siano leżące nad staynią; bo zaduch częścią z gnoiu, częścią z bydląt paruiący, wciągaiąc w siebie, zaraża się, i ztąd sprawić może choroby złe, i nie uleczone.

Nie kiedy, pod czas koszenia łąk padaią tak długo ciągle deszcze, że nie podobna otrzymać suche siano. Taka wilgotna karma może bydź poprawiona częścią: gdy się kilka razy przekłada, co iest wprawdzie bardzo pracowitą rzeczą, lecz tém można uniknąć szkody, którąby inaczéy ponieść trzeba, gdyby się siano zagrzało lub zatęchło; powtóre: gdy się przed użyciem słoną wodą skrapia, często nawet potrzeba miałką solą potrząsnąć bydłu karmę.

W okolicach, gdzie dla bydła pastwiska są niskie, a nie kiedy wilgotne, albo zalane nawet; dobrze iest na noc w stayni suchą dawać karmę; gdy zaś tey niema, trzeba utluc goryczki korzenia i iałowcowych iagód, równe części na proch, a którego dwa razy w tydzień dawać, wielkiemu dwie łyżki, dwuletniemu bydłu półtory; a roczniakom łyżkę iednę w kwarcie wody.

Krowy porzucaią płód, czyli ronią iak konie, lecz nie tak często, dla tych samych też przyczyn iak tamte. Naywięcey dzieie się to, gdy krowy w poźney iesieni, lub w czas przed wiosną wypędzaią się na paszę, kiedy szron ieszcze nie odtaiał; gdy brzemienną krowę druga w brzuch uderzy, gdy ciele iest źle położone, i gdy krowy na zalanych mieyscach aż po brzuch w wodzie stać muszą, i tém zaziębiaią się, co sprawnie zronienie.

W wielu mieyscach iest zwyczay wypędzać krowy w ziemie do napoienia ich wodą stoiącą w żłobie: gdy więc wyszedłszy z cieplóy i parą napełnioney stayni, lodowatą pić muszą wodę, wystawione są dwoiako na zaziębienie tak zewnatrz od zimnego powietrza, iak i wewnątrz od napoiu, tak dalece, że po całem ciele dostaią drżenia. Przeto nie należy wcześniey ze studni czerpać wody, tylko gdy iuż krowy pić maią, a skoro się napiły, trzeba one przez iaki czas pogonić, aby się przez ruch znowu zagrzały.

Szczególniey szkodliwy iest bydłu niedostatek wody, lub stoiąca woda na pastwiskach; doświadczenie uczy, że z takiéy wody powstać mogą wyniszczaiące stada choroby, zwłaszcza *Gangrena śledziony*, i tak zwana *Zaraza płucna*. Czasem także stok bardzo iest oddalony od mieysca, gdzie się pasie bydło, które leniwe będąc, zwłaszcza w dniach gorących, woli pragnienię cierpieć niż iść do wody; w takiem położeniu trzeba pastuchom mocno nakazać, aby dwa razy przez dzień pędzili bydło do stoku. Na pastwiskach, gdzie wykopane są doły, te powinny bydź iak studnia ocembrowane. Lubo ze studni napawanie bydła iest uciążliwe, lecz tem użytecznieysze, gdyż bydło niepodlega niebezpieczeństwu podpadnienia zarazie.

O Chorobach Gęby (*).

Zprzodu na wewnętrzney stronie wargi wyższey, robią się nie kiedy wodniste wrzody. Te trzeba ostrym nożem naciąć, i solą zatrzéć, tym sposobém goią się same.

Gdy źrzebięta odmieniaią zeby, zdarza się często, że wzruszony ząb nie odpada, a przez to nowy krzywo rośnie: w tedy trzeba stary ząb uprzątnąć.

Źrzebiętom dwa lub trzy lata maiącym, wzrasta czasem podniebienie nad zęby, co im w iedzeniu przeszkadza. Wtedy trzeba ostrym nożem trzy lub cztery razy od tyłu ku przodkowi naciąć styrczące podniebienie, a gdy zrobione rany przestaią się krwawić, zaciéraią się trochą miodu zmięszanego z octem, od czego goią się prędko.

Pod ięzykiem końskim leżą dwa skórne wyrostki duże iak soczka. Wielu utrzymuią, że dla nich konie dobrze ieść nie mogą, i odcinaią ie nożyczkami; lecz tego czynić nie należy się, gdyż to są od natury uformowane klapki do przykrycia dwóch ślinnych kanałów, aby od karmy zatkane nie były.

Często munsztuk od uździenicy rani mieysce, gdzie leży; w tym przypadku do póty nie trzeba go kłaść koniowi, póki się rana nie zgoi, którą kilka razy przez dzień zaciéra się mieszaniną z miodu i octu zrobioną.

(*) Gęba iest wewnątrz, pysk zewnątrz.

Nie kiedy od ogniewka munsztukowego robi się koniowi dziura w ięzyku, albo tenże na iednéy lub drugiéy stronie zostaie cale przerwany; wtedy trzeba zranienie po każdem iedzeniu słoną wodą dobrze wymyć, a potém zacierać ie mieszaniną z miodu i octu, aż się zgoi.

Gdy koniom wiele śliny z gęby się leie, i są przytém smutne, nie chcą ieść, głowę zwieszaią, a na ięzyku i podniebieniu okazuią się ranne mieysca, choroba ta po polsku *Slinogorz gnilny* nazwać się może. Chcąc ią uleczyć, trzeba wziąść gładki kiy, i na końcu tegoż zrobiwszy karb krzyżowy, kilka cienkich szmatek owinąć na nim, i nicią mocną przytwierdzić. Potém tę pałkę ze szmatek maczać w mieszaninie z pół kwarty piwnego octu, iednéy łyżki miodu i iednéy garści soli zrobionéy, i codziennie trzy razy wymywać koniowi ogniłą gębę, póki nie ozdrowieie.

Dodatek.

Zdarza się czasem, że koń nagle ieść przestaie. Przyczyna tego bywa, gdy w obroku albo w sianie znayduiący się badelek lub coś podobnego, uwięźnie koniowi między zębami poprzek ięzyka, przez co koń połykać nie może. W takim przypadku trzeba koniowi do gęby włożyć żelazną kratkę, i wyśledziwszy uwięziony w zębach badel, palcami go wyiąć.

W niektórych mieyscach daią koniom ziemniaki, białą lub czerwoną kapustę, gdzie trafia się czasem, że koniowi nagle połykaiącemu wielki kawałek ziemniaka lub głąbia w rurze pokarmowéy zostaie. Wtedy leie mu się wiele śliny z gęby; wystawia głowę, i chce zawsze kaszleć; spoyrzenie trwożne, oczy w słup postawione, a puls iest prędki. Czasem można utkwionego kawałka dociec w szyi z tyłu oddechowéy rury; ieżeli zaś głębiéy poszedł aż do piersiowéy iamy, trudno go dostrzéc. Siedzący głąb lub ziemniak w rurze pokarmowéy, trzeba się starać popchnąć do żołądka następuiącym sposobem: Wziąwszy trzcinkę na mały palec grubą, lub w niedostatku téyże pręt wierzbowy 2 łokcie okładem długi, bo długość rury pokarmowéy od gardzieła aż do żołądka wynosi blisko łok: 1 cal: 18; koniec ieden tego pręta obwiniony płótnem, i posmarowany dobrze masłem lub sadłem wieprzowem, kładzie się koniowi do gardła, włożywszy mu wprzód żelazną kratkę, a potém wyciągnąwszy głowę wraz z szyią prosto, iak tylko bydź może, wsuwa się do pokarmowéy rury, i utkwiony kawałek zpycha się nim do żołądka. Gdy się zaś zepchnąć nie pozwala, i daie się ieszcze namacać, wtedy na lewéy stronie wzdłuż szyi robi się w skórze incyzya, i błony otaczaiące rurę pokarmową ostrożnie oddzielaią się, żeby arteryi lub żyły krwistéy tu leżącéy nie uszkodzić. Dostawszy się tym sposobém do rury pokarmowéy, robi się w niéy podobnież wzdłuż incyzya, wyimuie się utkwiony kawałek, poczém zszywaią się wargi rany w dopiero rzeczonéy rurze, i brzegi skóry również połączaią się kilkoma ściegami. — Koniowi trzeba dawać miękką karmę, iako to: odwilżone otręby lub szrutowany obrok, póki się rana zupełnie nie zagoi, którą trzeba tylko świeżą codzień okładać wodą, gdzie razem obmywa się upływaiąca ropa, a tak rana zagoioną zostanie bez użycia innych leków.

O Kuciu koni.

Lubo ta książka napisana iest tylko dla wieśniaków, których konie większą częścią są nie kute; gdy iednak znayduią się mieysca, gdzie się bez kucia koni obeyść nie można, umyśliłem więc dać tu krótką informacyą; co trzeba uważać przed kuciem

konia tak względem usposobienia nogi iego, iako też względem sporządzenia stosowney do niey podkowy.

Odiąwszy starą podkowę, trzeba tyle zebrać kopyta, aby swą naturalną długość miało: rogowa iednak podeszwa więcey tracić niepowinna nad to, co natura iuż od niey odłączyła, a zatém róg mocny i zdrowy ma nienaruszony zostać. Na strzałce zbiera się część chropowa i obumarła; brzegi znayduiące się w tyle stopy między strzałką i ścianą bynaymniey wybierane bydź niepowinny, gdyż przez to ogołaca się noga z nadaney od natury mocy. Ten błąd pospolicie wszyscy kowale popełniaią, a przecie nic nie iest łatwieyszego do poięcia iak to: iż nacisk działaiący w chodzie po kamieniach lub innych styrczących ciałach daleko większy bydź musi, gdy iest podeszwa zbyt cienko wystrugana, niż gdy iest grubsza.

Podkowa musi bydź równa, iżby położona na iaką prostą deskę, tak w końcach, iak w górze do niey dolegała. Dla tego podałem tę przestrogę, że niektórzy kowale maią zwyczay na ocylach podnosić podkowę w zamiarze, aby przez to wydatnieysze były piętki; lecz właśnie przeciwny sprawia skutek podniesienie ocylów, o czém obszerniey tu mówić byłoby zbyteczną rzeczą.

Po wystruganiu i uprzątnieniu z podeszwy i strzałki wątłego rogu, trzeba kopyto obrównać raszplą, a podkowę urządzić podług wielkości i formy nogi. Wielu kowali robią przewrotnie, formuiąc nogę według podkowy, przez co utraca noga kształt swóy naturalny. Także dziury dla gwoździ w przednich podkowach powinny iść bardziey ku przodkowi, a w zadnich ku tyłowi; gwoździe też nie powinny bydź zagrube, które rogową ścianę rozłupuią i psuią.

O Spuchnieniach od zewnętrznych przyczyn pochodzących.

Spuchnienie iakiey części u konia zdarzyć się może przez upadek, uderzenie lub pchnięcie. Gdy się trafi na łopatce, niższey części przedniey nogi, albo na lędźwi lub niższey części zadniey nogi, pospolicie koń od tego kuleie. Takie uszkodzenie trzeba codzień trzy razy wódką z mydłem obmywać, a nie kiedy zimną wodą odwilżać, tym sposobem prędko znika.

O Wrzodach.

Przy Wrzodach pospolicie pokazuie się zaokrąglone wypukłe wzdęcie, na którem uważa się bardzo wytężona skóra, a wewnętrz powiększone ciepło. To wzdęcie trzeba codzień raz posmarować gęsim lub wieprzowym szmalcem, a w braku tychże niesłonem masłem. Pokazuiące się potém mieysce na wzdęciu pewnym iest znakiem, że tędy chce się przebić ropa, zaczém trzeba na temże mieyscu otworzyć go końcem ostrym noża, i wycisnąć ropę; nacięcie według możności zrobione bydź powinno z góry na dół, dla łatwego odpływu ropy. Smarowanie rzeczonemi tłustościami do póty się robi, póki Wrzód nie iest zagoiony; trzeba tylko postrzegać, aby się otwór zawcześnie nie goił.

O Zwichnięciu nóg w stawach.

Gdy świnia wywinie sobie przednią lub zadnią nogę w stawie, i kuleie: wtedy trzeba staw dwa razy codzień smarować maścią, która się robi tym sposobem: rozpuszcza się ćwierć łuta kamfory w pół kwarcie tęgiey wódki, potém dodaie się 4 łuty mydła drobno skrobanego, aby się zrobiła maść, którą nacieranie powtarza się, póki zwichnienie nie zleczy się.

O Gryzieniu w Brzuchu.

Ta choroba, w którey pokazuią się świnie niespokoyne, nie iedzą, i często się kurczą, ma tak wiele przyczyn, że przywodzenie wszystkich potrzebuie obszernego opisu, który pominąwszy, przystępuię do wskazania lekarstwa powszechnie w torsyach brzuchowych u świń bardzo pomocnego, garść rumianku gotuie się w trzéch kwaterkach wody, połowa przecedzonego dekoktu, przymięszawszy do niéy 3 łuty lnianego oleiu lub oliwy, zadaie się letnio świni, ieśli gryzienie w dwóch godzinach nie ustaie, można dać drugą połowę z pomienionym oleiem.

Czasem także choruią świnie na wiatry, i wtedy maią brzuch bardzo rozdęty, w takim przypadku trzeba miałko utłuc pospolitego kminu, i tegoż łyżkę stołową przymięszać chorey świni do napoiu.

Jest ieszcze na gryzienie w brzuchu u świń następuiące lekarstwo; garść rumianku i tyleż tłuczonego lnianego nasienia, gotuie się w kwarcie wody, póki woda nienabierze kleiowatości, przecedziwszy, daie się połowa letnio.

O Chwianiu się Zębów.

Gdy krowa lub wół zrzeć nie chce, trzeba mu zayrzeć do gęby, gdzie znalazłszy ochwiane zęby, użyć można następuiącego lekarstwa dla zmocnienia znowu onych. Bierze się 2 łuty hałunu tartego, na który nalewa się wrzącey wody 4 stołowe łyżki, a gdy się rozpuści, dodaie się łyżka praśnego miodu; i tém codzień dwa razy nacieraią się dziąsła, póki się zęby nie zmienią. Przednie iednak zęby nigdy mocno nie siedzą, od naciśnienia poruszaią się. Jeśliby zaś aż do chwiania się słabe było, podobnież, rzeczonem lekarstwém utwierdzone bydź mogą.

O Zranieniu Języka.

Język u bydła zranić się może od następuiącego zdarzenia: Gdy bydło zrzé ięczmień lub owies, który gdy się dostanie do fałdu znayduiącego się w tyle iężyka, końcami swemi kłuie powierzchnią skórę, i w tém mieyscu go rani. Skoro się postrzega, że bydle ieść nie chce, i niema żadnego śladu choroby na niém, trzeba więc szukać na iężyku, czy się znayduie to uszkodzenie, a wtedy utkwiony owies z fałdu się wyprząta, potém 2 łyżki octu z łyżką miodu zmieszawszy, dwa razy na dzień naciéra się rana, póki się nie zgoi.

O Zapaleniu Mózgu.

Gdy słońce w gorących dniach lata głowy przepali owcom, powstaie ztąd zapalenie mózgu. Poznaki tego są następuiące: Owca stoi smutna z obwisłą głową; uszy i czoło są nadzwyczaynie ciepłe; oczy zmrużone płaczące: gęba gorąca i sucha, a ięzyk pospolicie białą flegmą powleczony; niektóre owce dostaią także ograżki, lub drząączki w całém ciele; drugie błąkaią się bez przytomności, a inne pokładaią się, przytykaiąc głowę do ziemi. Postrzegłszy te przypadłości, trzeba owcy krwi upuścić, i trzy razy przez dzień po ćwierci łuta saletry rozpuszczoney w wodzie zadawać; głowę zaś owinąć szmatą, i tę zimną wodą polewać, aby zawsze mokra była, co robi się tak długo, póki choroba nie iest uleczona.

T A B E L L A

PRZYCHODU I ODCHODU POCZT KONNYCH JAKO I WOZOWYCH, DO WARSZAWY, I Z WARSZAWY, Z WYSZCZEGOLNIENIEM DNI I GODZIN.

Nr. 1. ODCHODZĄ.
w NIEDZIELE.

O godz. 2 po południu Nr. 2. Poczta konna Siedlecka i Brzesko-Litewska do Rossyi na Miłosnę, Mińsk, Kałuszyn, Mingosy i Siedlce, Zbuczyn, Międzyrzec, Białę, Zalesie, do Brześcia Litewskiego, zkąd odchodzi do tamecznych prowincyi Rossyiskich, Moskwy etc.

Nr. 1. PRZYCHODZĄ.
w NIEDZIELE.

Od godz: 6 do 7 zrana. Poczta konna Petersburgska, Grodzieńska, Królewiecka i z Nowodworu.

Od godz: 8 do 9 zrana Poczta konna Kaliska, Poznańska, Berlińska i z Wrocławia.

Od godz: 10 do 11 przed połud: Poczta konna Toruńska.

Od godz: 11 do 12 w połud: Poczta wozowa Siedlecka i Brzesko-Litewska.

Od godz: 5 do 6 po połud: Poczta osobowa Kaliska.

Od godz: 8 do 9 wieczór. Poczta wozowa Wrocławska, Kaliska i Poznańska.

Nr. 2. ODCHODZĄ.
w PONIEDZIAŁEK.

O godz: 12 w południe Nr. 3. Poczta wozowa do Radzymina.

O godz: 1 z połud: Nr. 1. Poczta konna Kaliska, Poznańska i Berlińska na Ołtarzew, Błonie, Sochaczew, Łowicz, Kutno, Krośniewice, Kłodawę, Koło, Słupce, do Xięstwa Poznańskiego, Wrocławia, Berlina, Lipska i całych Niemiec Północnych, Francyi, Hollandyi etc. — z Koła do Kalisza.

O godz: 2 po połud: Nr. 3. Poczta konna Petersburgska, Grodzieńska, Królewiecka, na Jabłonnę, Serock, Pułtusk, Sieluń, Ostrołękę, Miastków, Łomżę, Szczuczyn, Graiewo, Raygrod, Augustów, Suwałki, Kalwaryą, Maryampol, Weywery, do Kowna; na Wilno do Petersburga, z Łomży na Tykocin, Białystok do Grodna; z Pułtuska, na Maków, Prasnysz, Mławę, Niborg do Królewca, i całych Pruss Zachodnich: — z Jabłonny do Nowodworu i Modlina.

O godz: 4 po połud: Nr. 4. Poczta konna Toruńska i Płocka na Sochaczew, Iłów, Gombin, Gostynin, Kowal, Włocławek, Nieszawę, Służewo, Toruń, Bydgoszcz, Chełmno, Grądziądz, Kwidzyn, Gniew, Czczew do Gdańska — z Gombina do Płocka i Lipna.

NOTANDUM. Ta poczta bierze z sobą wszelkie Listy, w Brzeskie Kujawskie, Płockie, Inowrocławskie, Gnieźnieńskie, Chełmińskie i do Pruss Zachodnich.

Nr. 2. PRZYCHODZĄ.
w PONIEDZIAŁEK.

Od godziny 8 do 9 rano. Poczta konna Wrocławska przez Kalisz, Widawę i Piotrków.

O godzinie 10 przed południem. Poczta wozowa z Radzymina.

O godz: 8 do 10 zrana. Poczta nadzwyczayna Kuryerska z Petersburga.

Nr. 3. ODCHODZĄ.
we WTOREK

O godzinie 12 w połud: Nr. 2. Poczta wozowa Lubelska na Piaseczno, Górę, Mniszew, Ryczywół, Kozinice, Granicę, Puławy, Markuszów, Lublin, Piaski, Krasnystaw, Stary Zamość do Zamościa.

NOTANDUM. Tą pocztą odchodzą wszelkie Listy w Sandomirskie, Galicyą, do Lwowa, Wołynia, Ukrainy, Podola i do Państwa Tureckiego.

O godz: 4 po południu Nr. 4. Poczta wozowa Piotrkowska i konna Wrocławska na Janki, Tarczyn, Mszczonów, Chrzczonowice, Rawę, Lubochnią, Tomaszów, Wolborz, Piotrków, — z Piotrkowa karyolkowa i konna na Widawę, Kalisz do Wrocławia i Saxonii, — od Piotrkowa do Częstochowy i górnego Szlązka, tudzież w Sieradzkie i Wieluńskie.

O godzinie 6 wieczór Nr. 1. Poczta konna Poznańska i Berlińska na Łowicz, Słupcę, w Prussy, tym samym traktem iak wyżey.

O godz: 7 w wieczór Nr. 1. Poczta wozowa Kaliska, Poznańska i Wrocławska na Łowicz, Słupcę, w Prussy, tym samym traktem iak konna, — od Koła na Kalisz, do Szlązka.

O godz: 7 w wieczór Nr. 1. Poczta osobowa Kaliska traktem iak wyżey przez Koło, Kalisz do Szlązka.

Nr. 4. ODCHODZA.
we SZRODĘ.

O godzinie 2 po południu Nr. 2. Poczta wozowa Siedlecka i Brzesko-Litewska tym samym traktem iak konna.

O godzinie 6 w wieczór Nr. 1. Poczta konna Krakowska na Janki, Tarczyn, Gróiec, Belsk, Mogielnicę, Nowemiasto, Drzewicę, Opoczno, Końskie, Radoszyce, Łopuszno, Małagoszcz, Sieńsk, Zarnowiec, Miechów, Michałowice, do Krakowa, — z Małogoszczy do Kielc; z Krakowa do Zachodniey Gallicyi, Morawii, Węgier, Czech, Austryi etc.

O godzinie 11 w wieczór Nr. 3. Poczta nadzwyczayna Kuryerska do Petersburga, iak konna zwyczayna.

Nr. 4. PRZYCHODZĄ.
we SZRODE.

Od godz: 6 do 7 zrana. Poczta konna Petersburgska i Grodzieńska.

Od godz: 8 do 9 zrana. Poczta konna Kaliska, Poznańska, Berlińska i z Wrocławia.

Od godz: 11 do 12 zrana. Poczta wozowa Krakowska i Kielecka.

Od godz: 3 do 4 po połud: Poczta wozowa Petersburgska i Królewiecka z Suwałk, Łomży, Nowodworu.

O godz: 10 w wieczór. Poczta konna Siedlecka i Brzesko-Litewska.

Nr. 5. ODCHODZĄ.
we CZWARTEK.

O godz: 12 w południe Nr. 3. Poczta wozowa Petersburgska, Grodzieńska, Królewiecka, do Nowodworu i Modlina; tym samym traktem iak konna, zabiera z sobą wszelkie pakiety i pieniądze do Rossyi.

O godz: 1 z południa Nr. 1. Poczta konna Kaliska, Poznańska, Berlińska, i do Wrocławia tym samym traktem iak wyżey.

O godz: 6 w wieczór Nr. 4. Poczta konna Toruńska i Płocka tym samym traktem iak wyżey i Królewca.

Nr. 5. PRZYCHODZĄ.
we CZWARTEK.

Od godz: 6 do 7 rano. Poczta konna Toruńska.

Od godz: 6 do 7 rano. Poczta wozowa Lubelska, Zamoyska i konna Lwowska.

Od godz: 6 do 7 rano. Poczta konna Krakowska.

Nr. 6. ODCHODZĄ.
w PIĄTEK.

O godzinie 2 po południu Nr. 3. Poczta konna Petersburgska, Grodzieńska tym samym traktem iak wyżey.

O godzinie 6 w wieczór Nr. 1. Poczta konna Krakowska.

Nr. 6. PRZYCHODZĄ.
w PIĄTEK.

Od godz: 6 do 7 zrana. Poczta wozowa Płocka i Toruńska.

Od godz: 2 do 3 po połud: Poczta konna Poznańska, Berlińska i z Wrocławia.

O godz: 4 po połud: Poczta kon: Krakowska.

Od godz: 8 do 10 w wieczór. Poczta wozowa Piotrkowska i konna Wrocławska z Kalisza, Widawy, Piotrkowa.

Nr. 7. ODCHODZĄ.
w SOBOTE.

O godz: 12 w południe Nr. 4. Poczta wozowa Toruńska i Płocka tym samym traktem iak konna i Królewca.

O godz: 3 po połud: Nr. 3. Poczta wozowa do Radzymina.

O godz: 6 w wieczór Nr. 2. Poczta konna Lubelska tym samym traktem iak wozowa.

O godz. 6 w wieczór Nr. 1. Poczta wozowa Krakowska tym samym traktem iak konna, i zabiera z sobą wszelkie listy, pakiety i pieniądze do państwa Austryackiego i Włoch etc.

O godz. 6 w wieczór Nr. 4. Poczta konna Wrocławska na Janki, Tarczyn, Mszczonów, Chrzczonowice, Rawę, Lubochnią, Tomaszów, Wolborz, Piotrków, Widawę do Kalisza, Wrocławia, Czech i Saxonii, od Piotrkowa do Częstochowy i Górnego Szlązka; — od Widawy do Wieruszowa.

Nr. 7. PRZYCHODZĄ.
w SOBOTE.

Od godz. 9 do 10 zrana. Poczta konna Lubelska, Zamoyska i Lwowska.

O godzinie 10 przed południem. Poczta wozowa z Radzymina.

UWAGI. Listy wszystkie do Expedycyi konney Poczty należące, godzin dwie, Pakiety zaś i Pieniądze, które wozową Pocztą odesłane bydź maią, czterema godzinami przed oznaczonym odeyściem Poczty, przyimowane będą. Do Poczt zaś zrana o godzinie 8mey odchodzących dniem wprzódy do godziny 6 wieczorem do Expedycyi oddawane bydź powinny.

Główny Urząd Pocztowy Nadworny Jego Królewskiey Mości.

DANIELSKI.

JARMARKI ZNACZNIEYSZE

KRAJOWE I ZAGRANICZNE.

WOIEWÓDZTWO MAZOWIECKIE.

Warszawa. Jarmarków 2 iako to: w Maju w drugi Poniedziałek po ś. Filipie i Iakóbie w Listopadzie w pierwszy Poniedziałek po Wszystkich świętych. Każdy trwa 3 tygodnie, z których pierwszy wstępny, drugi właściwy targowy, a trzeci tygodniowy wypłat zowie się. Prócz tego Jarmark na wełnę na ś. Jan Chrzciciel i kontrakty trwaią przez dwa tygodnie.

Obwód Warszawski.

Błonie. Jarmarków 7 iako to: Na ś. Tróycę na ś. Augustyn, na Nawiedzenie P. M. na ś. Katarzynę, we Wtorek po Niedzieli Kwietniey, na N. P. Gromniczną, na ś. Łukasz.

Góra Kalwarya. Jarmarków 4 iako to: Po Bożem Narodzeniu, po Wielkiey Nocy, po Zielonych Swiątkach, po Bożem Ciele.

Piaseczno. Odbywa się Jarmarkow 12, to iest ieden co miesiąc w pierwszy poniedziałek każdego Miesiąca.

Groiec. Jarmarków 9 iako to: 14 Lutego, na ś. Józef, na ś. Marek, 15 Maia na Nawiedzenie P. M. na ś. Annę, na ś. Idzi, 15 Października 6. Grudnia.

Mszczonów. Jarmarków 6 iako to: Na nawrócenie ś. Pawła, w cztery tygodnie po Wielkiey Nocy na ś. Jan Chrzciciel, na ś. Bartłomiey, na ś. Michał, na Niepokalane Pocz. P. M.

Warka. Jarmarków 9 iako to: Na Srodopoście, 7 Maia, na Boże Ciało, 3 Sierpnia, 26 Września, 5. Listop. 7 Lutego, na Nawiedzenie P. M. na Niepokalane Pocz. P. M.

Tarczyn. Jarmarków 10 iako to: Na ś. Dorotę na ś. Kazimierz, we Czwartek po Niedzieli Judica, na ś. Bohusława, na ś. Jan Nepom. na ś. Alexy, na ś. Wawrzyniec, na ś. Mateusz, na ś. Szymona i Judę, na ś. Tomasz.

Nadarzyn. Jarmarków 7 tako to: Na 3 Króle, na Półpoście, na ś. Stanisław, na ś. Annę, na ś. Krzyż, na ś. Leonard, na ś. Łucyą.

Mogielnica. Jarmarków 8 iako to: w Poniedz. po Niedz. Wstępney na ś. Benedykt, na ś. Franciszek w Październiku, na ś. Elżbiet. w dzień 3 Króli, w Ponie. po Niedz. Kwietniey, w poniedz. po Zielo. Swiątkach, w dzień Znalezienia ś. Krzyża. na ś. Jan Chrzciciel, na N. P. Skaplerzną na ś. Woyciech.

Grodzisk. Jarmarków 5 iako to: Na ś. Józef, n ś. Annę, na ś. Marcin na ś. Tomasz, na ś. Woyciech.

Obwód Stanisławowski.

Dobre. Jarmarków 8 iako to: Na ś. Jan, na Przeniesienie ś. Stanisława, w niedź Starozapustną na ś. Antoni, na ś. Małgorzatę, na ś. Bartłomiey, na ś. Michał, na ś. Andrzey.

Jadów. Jarmarków 12 iako to: Dnia 7 Stycznia, dnia 4 Lutego, na ś. Józef, na ś. Piotra Męcz. i ś. Katarzynę Seneń, d. 2 Maia na ś. Bernardyna, trzydniowy d. 15 16 i 17 Lipca, d. 20. Lipca, po ś. Jakobie d. czwartego, dwudniowy na ś. Cypryan i ś. Franciszek. na ś. Franciszek Seraficki, trzydniowy d. 5, 6, 7, Listopada, d. 23 Grudnia Targi tygodniowe w każdy Poniedziałek przypadaią.

Karczew. Jarmarków 13 iako to: Na ś. Agnieszkę na ś. Walenty, na ś. Kaźmierz, na ś. Woyciech, na Wniebowst. Pańskie, na ś. Witt, na ś. Maryą Magdalenę, na ś. Bartłomiey, na ś. Krzyż, na ś. Franciszek, na Wszystkich śś. na ś. Andrzey, na ś. Łucyą

Katuszyn. Jarmarków 12 iako to: Na Nowy Rok, na ś. Maciey, na ś. Marek, w Niedzielę Kwietnią na ś. Woyciech, na Wniebowstąpie. na ś. Małgorzatę, na ś. Bartłomiey, na ś. Mateusz, na ś. Szymona Judę, na ś. Andrzey, na ś. Tomasz.

Mińsk Polski. Jarmarków 3 iako to: D. 8 Lipca, na Narodz. P. M. dnia 3 Października. Oprócz powyższych Jarmarków, odbywaią się co tydzień we Srodę targi na różne produkta.

Stanisławów. Jarmarków 5 iako to: Na 3 Króle na Półpoście, na śś. Piotra i Pawła, na ś. Mateusz na ś. Katarzynę.

Radzymin. Jarmarków 11 iako to: na 3 Króle, na ś. Maciey, d. 1 Kwietnia, na ś. Floryan, dnia pierwszego po Zielo. Swiątkach: na ś. Jan na ś. Maryą Magdalenę, na ś. Bartłomiey, na ś. Michał na ś. Szymona Judę, na ś. Katarzynę.

Okuniew. Jarmarków 2 iako to: Na ś. Mikołay, w Niedz. Przewodnią.

Nowodwór. Jarmarków 6 iako to: 15 Stycznia, 19 Marca, 13 Maia, 15 Lipca, 15 Września 11 Listopada.

Obwód Kujawski.

Włocławek. Jarmarków 12 iako to: Na Wszystkich śś., na 3 Króle, na ś. Woyciech, na ś. Jan Chrzci. na ś. Łukasz, na ś. Marcin. na ś. Michał, na Niedz. Przewodnią na Przemie. Pańskie, na Zwiastow. P. M. na Wniebowzięcie P. M. na ś. Walenty.

Babiak. Jarmarków 6 iako to: 17 Stycznia, dnia 1 po Wielkiey nocy, po ś. Troycy, 14 Lipca 29 Września, 2 Listopada.

Brześć Kuiawski. Jarmarków 8 iako to. Na Oczysz. P. M na ś. Józef, na ś. Stanisław w Niedz. pomiędzy Oktawą Bożego Ciała, na ś Piotr i Paweł na Wniebowzię, P. M. na ś. Michał, na ś. Katarzynę.

Radzieiów. Jarmarków 13 iako to: Na Nowy Rok, na Oczysz. P. M w Niedz: Kwietnią, na 1 Maia, na Ziel. Swiątki, 13 Czerwca, na Nawiedz. P. M. na Wniebowzię. P. M na ś. Annę, na Narodz. P. M. na ś. Łukasz, na Niepok. Poczę, P. M. na Zwiastowanie P. M.

Piotrków. Jarmarków 12 iako to: Na Boże Ciało, na ś. Jakób. w Niedz. po ś. Michale, na Wszystkich śś. na ś. Witt, w Niedz. drugą postu, na 3 Króle, w pierwszą Niedz. Postu. na Ziel. Swiątki, na Wniebowstą. Pańskie, na ś. Ian Chrzciciel, na ś. Mikołay.

Kowal. Jarmarków 9 iako to: Na ś. Dorotę, na ś. Woyciech, na Wniebowst. Pańskie, na ś. Jan Chrzciciel, na ś. Małgorzatę, na ś. Jakób, na Narodz. P. M. na ś. Urszulę. na ś. Mikołay.

K

Raciążek. Jarmarków 7 iako to. Na Zwiastow. P. M. na ś. Filipa i Jakóba, na N. P. Szkaplerzną, na ś. Bartłomiey, na ś. Hieronim, na ś. Łucyą na Wszystkich Swiętych.

Obwód Rawski.

Rawa. Jarmarków 9 iako to. Na ś. Agnieszkę, na ś. Maciey, we Czwartek przed Kwietnią Niedzielą, na Wniebowstą. Pańskie, na ś. Piotra i Pawła na ś. Wawrzyniec, Na Narodzenie P. M. na ś. Szymona Judę, na ś. Tomasz.

Skierniewice. Jarmarków 7 iako to: 6 Stycznia, na półpoście, 3 Maia, 25 Lipca, 4 Październiku. 19 Listopada, 6 Grudnia.

Nowe Miasto. Jarmarków 4 iako to: Na ś. Małgorzatę, na ś. Wawrzyniec, na ś. Mateusz na ś. Marcin.

Sobota. Jarmarków 12 iako to: po 3 Królach po N. P. Gromniczney, w Wielki czwartek, na ś. Marka, we wtorek swiąteczny na s. Witt, 26 Lipca, 24 Sierpnia, po Podwyższeniu ś. Krzyża, na ś. Łukasz w dzień Zaduszny na Młodzianki,

Uiazd. Jarmarków 10 na Nowy Rok na N. P. Gr., na ś. Grzegorz, na ś. Woyciech, na ś. Troycę, na ś. Małgorzatę, na ś. Wawrzyniec na ś. Franciszka, na ś. Marcina, na ś. Łucyą.

Inowłodz. Jarmarków 8 iako to. Na ś. Filipa i Jakóba, na ś. Idzi, na ś. Szymona Judę,

Obwód Sochaczewski.

Sochaczew. Jarmarków 2 iako to: Dwutygodniowy po Niedzieli Kwietniey, trzy tygodnie po Wielkiey Nocy. Oprócz tych odbywa się ieszcze 5 iarmarków.

Łowicz. Jarmarków 8 iako to. Na ś. Mateusz, na ś. Andrzey, na ś. August, na ś Jan Chrzciciel, w Niedz. *Kwietnią*, w Niedz. Przewodnią.

Wiskitki. Jarmarków 8 iako to. na Oczyszczenie P. M. na ś. Józef w Niedz. 4 Postu na ś. Stanisław w Niedz. podczas Oktawy Bożego Ciała, na Wniebowz. P. M. na Przeniesienie ś. Stanisława, w dniu 27 Września, na wszystkich świętych.

Obwód Gostyński.

Kutno. Jarmarków 8 iako to. Na ś. Filipa i Jakuba, na zielone świątki, na ś. Wawrzyniec, na ś. Franciszek, na ś. Elżbietę, 14 Lutego na Półpoście, 14. Września.

Gostynin. Jarmarków 6 iako to. 6. Stycznia, 19 Marca 8 Maia, 25 Lipca, 30 Listopada, 25 Grudnia.

Iłów. Jarmarków 4 iako to. na ś. Walenty, na ś. Bazyli, na ś. Jadwigę, na ś. Tomasz.

Krośniewice. Jarmarków 14 iako to: 31 Grudnia 1 Lutego, 18 Marca, 7 Maia, w Niedz. przed Ziel. Swiątkami, 12 Czerwca, 12 Lipca, 25 Lipca 14 Sierpnia, 7 Września, 28 Września, 17 Października. 10 Listopada, 29 Listopada.

Obwód Łęczycki.

Łęczyca. Jarmarkow 8 iako to. Na 3 Króle, 2 Kwietnia, 4 Czerwca. 2 Lipca 17 Lipca, 15 Października, 25 Listopada, 6 Grudnia.

Piatek. Jarmarków 7 iako to. 2 Stycznia, 4 Marca, w Kwiet. Niedz. na ś. Tróycę, na Przemie. Pańskie, 27 Września, na ś. Andrzey.

Kłodawa. Jarmarków 8 iako to. Na 3 Króle, we Szro. po Półpościu, w wiel. Czwartek, w Szro. po Niedz. 4 po wielkanocy, we Szro. przed Oktawą Bożego ciała, na ś. Jakób, na ś. Idzi na ś. Klemens.

Zgierz. Jarmarków 7 iako to. 8 Lutego, 10 Marca, 29 Marca, 16 Sierpnia, na Podwyż. ś. Krzyża, na Zielo. Swiątki, na ś. Katarzynę.

Konstantynów (Miasto) Jarmarków 12 iako to 12 Stycznia w dzień ś. Honoraty Panny, 24 Lutego w dzień ś. Macieia Apostoła, 30. Marca w dzień ś. Kwiryna, 23 Kwietnia w dzień ś. Woyciecha, 31 Maia w dzień ś. Petronelli Panny, 20 Czerwca w dzień ś. Florentyny, a Uroczystości Narodowey przywrócenia Królestwa Polskiego, 31 Lipca w dzień ś. Jgnacego Loioli, 16 Sierpnia w dzień ś. Rocha, 23 Września w dzień ś. Tekli Panny Męczenniczki, 28 Października w dzień ś. Szymona Judę, 11 Listopada w dzień ś. Marcina, 6 Grudnia w dzień ś. Mikołaia.

Alexandrów. Jarmarków 8 iako to: Na ś. Walenty, na ś. Grzegórz, na ś. Stanisław na ś. Małgorzatę, na ś. Jacek, na ś. Rafał na ś. Andrzey, 23 Grudnia. Nazaiutrz po każdym Jarmarku targ na Konie i wszelkiego rodzaiu bydło odbywać się ma. oraz targi tygodniowe w Poniedziałki są przeznaczone.

Ozorków. Jarmarków 6 iako to. 2 Stycznia, w trzeci poniedziałek po Wielkiéynocy, w Poniedziałek przed Oktawą Bożego Ciała, w ośmy Poniedziałek po Swiątkach, w szesnasty Poniedziałek po Swiąt. w dwudziesty poniedziałek po Swiątkach.

Każimierz. Jarmarków 6 iako to na ś. Józef, na ś. Jan Chrzciciel, w wilią ś. Jana Chrzciciela i na ś August na ś. Marcin, na ś. Barbarę.

Łódź. Jarmarków 12 iako to 6 Stycznia, 2 Lutego, 3 Marca, 7 Kwietnia, 8 Maia, 13 Czerwca 13 Lipca, 13 Sierpnia, 21 Września, 18 Października, 14 Listopada, 21 Grudnia.

Grzegorzewo. Jarmarków 8 iako to. w Nied. po ś. Agnieszcze, na ś. Józef, na ś. Woyciech, na ś. Tróycą, w Niedzielę przed ś. Małgorzatą, w Niedzielę po ś. Bartłomieiu, w Niedzielę przed ś. Jadwigą, w Niedzielę przed ś. Barbarą.

Poddębice. Jarmarków 8 iako to. na Nowy Rok na ś. Walenty dnia 14 Lutego, na ś. Józef dnia 19 Marca, na ś. Stanisław dnia 8 Maia, na ś. Antoni dnia 13 Czerwca, na ś. Maryą Magdalenę dnia 22 Lipca, na ś Teklę dnia 23 Września, na ś. Marcin dnia 11 Listopada.

WOIEWÓDZTWO KRAKOWSKIE.

Obwód Kielecki.

Kielce. Jarmarków 14 iako to. Na Nawiedzenie P. M. na Wniebowzięcie, Na poświęcenie Kościoła na Niedzielę Kwietnią, na Niedzielę Popielcową, na ś. Tróyce. na trzecią Niedzielę Adwentu, na ś. Martę. Na ś. Rozalią, na ś. Cecylią, na ś. Agnieszkę, na ś. Stanisław, na ś. Mateusz, na Wszystkich śś.

Chęciny. Jarmarków 12 które się odbywaią w Poniedziałki iako to. po trzech Królach po ś. Dorocie, po ś. Józefie, po ś. Woyciechu, po Zielonych świątkach, po ś. Piotrze i Pawle, po ś. Annie, po ś. Bartłomieiu, po ś. Mateuszu, po ś. Jadwidze, po ś. Marcinie, po N. P. M. Niepokalanego Poczęcia.

Jędrzeiów. Jarmarków 14 iako to. po Nowym Roku, po N. P. Gromniczney, na ś. Kazimierz, w Kwiet. Sobotę, na ś. Woyciech, w Sobotę Swią-

teczną, w Sobotę po Oktawie Bożego Ciała, po ś. Piotrze i Pawle, na ś. Piotr w Okowach, na Naro. P. M. na ś. Franciszek, na ś. Bernard, na ś. Łukasz, po ś. Katarzynie.

Małogoszcz. Jarmarków 12 iako to. Na ś. Agnieszkę, na Tłusty Czwartek, na Srodopoście, na Niedz. Przewodnią, na Znalezienie ś. Krzyża, na ś. Jan Chrzciciel, na ś. Małgorzatę, na ś. Wawrzyniec, na Podwyższenie ś. Krzyża, na ś. Szymona Judę, na ś. Mikołay, i przed wilią Bożego Narodzenia.

Obwód Stopnicki.

Stopnica. Jarmarków 14 iako to. Po 3 Królach na ś. Maciey, po Przewod. Niedzieli, na ś. Zofię, we Srodę po Zieło. Swiątkach, na ś. Antoni, na ś. Piotra i Pawła, na ś. Maryą Magdalenę, na ś. Piotra w Okowach, po Narodzeniu P. M. na ś. Mateusz, na ś. Franciszek, na Wszystkich świętych, na ś. Mikołay.

Wiślica. Jarmarków 12 iako to. Na ś. Agnieszkę, na ś. Kazimierz, na ś. Woyciech, w Oktawę Bożego Ciała, na ś. Małgorzatę, na Wniebowzięcie P. M. na Narodz. P. M., na Wniebowstąpienie Pańskie, na ś. Mateusz, na ś. Iadwigę, na ś. Marcin, na ś. Mikołay.

Chmielnik. Jarmarków 13 iako to. Na 3 Króle, na ś. Agnieszkę, na ś. Maciey, na ś. Iózef, w Niedz. Przewod. na ś. Zofię, na ś. Wita, na ś. Iakób, na ś. Iacek, na ś. Idzi, na ś. Szymona Iudę, na ś. Michał, na ś. Andrzey.

Szydłów, Jarmarków 12 iako to. 3 Stycznia, 3 Lutego, 13 Marca, 27 Marca, na ś. Filipa i Iakóba, 7 Czerwca 27 Czerwca, na Przem. Pańsk., na ś. Idzi, na ś. Franciszek Seraficki, w dzień Zaduszny, 9 Grudnia.

Nowe Miasto Korczyn. Jarmarków 8 iako to. Na Gromnice, na ś. Iózef na ś. Stanisław, na Nawiedzenie P. M. na ś. Bartłomiey, na Przeniesienie ś. Stanisława, na ś Elżbietę, na ś. Tomasz.

Busk. Jarmarków 10 te się odbywaią we Szrody iako to po 3 Królach, po Niedz. Kwietniey, po Szrodopościu, po znalezieniu ś. Krzyża po ś. Antonim, po ś. Prokopie, po podwyższeniu ś. Krzyża, po ś. Mateuszu, po ś. Leonardzie, po ś. Barbarze.

Obwód Olkuski.

Olkusz. Jarmarków 9 iako to: w wstep. w Poniedziałek, w Kwiet. Poniedziałek, w Poniedziałek po Wniebowstą. Pańskiem, na ś. Ian, na ś. Annę na Wniebowz. P. M. na ś. Michał, na ś. Franciszek, na ś. Andrzey.

Olsztyn. Jarmarków 2 iako to. w Poniedziałek po Srzodopościu, w Poniedziałek po s Stanisławie.

Pilica. Jarmarki odbywaią się co dwa tygodnie w dni Wtorkowe.

Żarki. Jarmarków 13 iako to. Na 3 Króle, na N. P. Gromniczną, w Poniedz. po Niedz. Suchéy w Poniedz. po Niedz. Białéy, w Poniedz. po N. Przewod. na s. Stanisław, w Poniedz. po ś. Tróycy, na Nawiedz. P. M., w Ponie. po N. P. Snieżnéy, w Ponie. po ś. Andrzeiu, na Przeniesienie s. Stanisława, na s. Szymona Iudę, na ś Andrzéy.

Benzyn. Jarmarków 11 iako to. Na 3 Króle, na Gromnice, po Niedz. Suchéy, po Niedzieli Białéy, po Niedzieli przewodniéy, na s. Stanisław, po ś. Tróycy, na Nawiedzenie P. M. po N. P. Snieżnéy, 27 Wrzesnia, na ś. Andrzey.

Lelów. Jarmarków 16 iako to. Po Nowym Roku na ś. Agnieszkę, na ś. Maciey, na ś. Józef, po Wielkanocy, po Wniebowstąpie. Pańskiem, po Bożem Ciele, po ś. Piotrze, po ś. Maryi Magdalenie, na N. P. Anielską, na ś. Bartłomiey, po Narodzeniu P. M. na ś. Franciszek, na ś. Łukasz na ś. Marcin, po ś. Mikołaiu.

Siewierz. Jarmarków rocznie dwanaście, to iest w pierwszy Poniedziałek każdego miesiąca.

Obwód Miechowski.

Miechów. Jarmarków 19 iako to: Na 3 Króle, na na Gromnice, na Niedz. Głuchą, na ś. Maciey, na Zwiastowanie P. M, w Kwiet. Niedzielę, w Przewodnią Niedzielę, na ś. Stanisław, na Zielone Swiątki, na Narodzenie ś. Jana, na ś. Rozesłańców, na ś. Jakób, na ś. Jacek, na Narodzenie P. M. na ś. Mateusz, na ś. Łukasz, na ś. Szymon, na ś. Marcin, na ś. Łucyą.

Opatowiec. Jarmarków 2 iako to. na ś. Jakób, na Zielone swiątki,

Skalbmierz. Jarmarków 13 iako to. w Niedz. po 3 Krolach, na stary Zapust, na Szrodopoście, na Kwiet. Niedzielę, na Niedzielę Przewodnią, na Wniebowstąpienie, na Boże Ciało, na ś. Jan Chrzciciel, na ś. Wawrzyniec, na ś. Idzi, na ś. Franciszek Seraficki, na Wszystkich świętych, na Niepokalane Poczęcie P. M.

WOIEWODZTWO SANDOMIERSKIE.

Obwód Radomski.

Radom. Jarmarków 9 iako to. 3 Stycznia, 13 Lutego, 14 Marca. 7 Kwietnia, 9 Maia, 13 Czerwca, 28 Paźdz. 25 Listopada, 17 Grudnia.

Kozienice. Jarmarków 12 iako to. 21 Stycznia, 24 Lutego, w Niedz. Białą, 23 Kwietnia, 22 Maia, 24 Czerwca, 14 Lipca, 24 Sierpnia, 24 Wrzesnia, 18 Października, 4 Listopada, 6 Grudnia.

Zwoleń. Jarmarków 8 iako to. Na Nowy Rok, na ś. Dorotę, na Wiel. Czwartek, na Znalezienie ś. Krzyża na Boże Ciało, na Przemienie Pańskie, na podwyższenie ś. Krzyża, na ś. Katarzynę.

Janowiec. Jarmarków 4 iako to. na ś. Agnieszkę na ś. Stanisław, na ś. Małgorzatę, na ś. Łukasz.

Obwód Sandomierski.

Zawichost. Jarmarków 12 iako to. w Niedz. Białą, na Boże Ciało, na Podwyż. ś. Krzyża, w Niedz. 1 Adwentu, po 3 Królach, na ś. Walenty, we Szro. po Wielkiéynocy, po ś. Stanisławie Biskupie. na ś. Antoni Padewski, na N. P. Anielską, na ś. Franci. Saraficki, na ś. Barbarę.

Staszów. Jarmarków 13 iako to. Na Nowy Rok na Oczyszczenie P. M. na ś. Maciey, na Niedzielę Białą, na ś. Annę, na ś. Bartłomiey, na ś. Mateusz, na ś. Urszulę na ś. Jędrzey.

Osik. Jarmarków 12 iako to. Na ś. Paweł, na ś. Walenty, na ś. Benedykt, na ś Stanisław, na ś. Witt, na Nawiedz. P. M. na ś. Marya Magdalenę, na ś. Piotra w okowach, na ś. Idzi, na ś. Szymona Judę, na Przeniesienie ś. Stanisława, na ś. Tomasz.

Tarłów. Jarmarków 10 iako to. W wstęp. Szrodę, w Kwiet. Poniedziałek, na ś. Woyciech, na ś. Tróycę, na ś. Piotr i Paweł, na ś. Annę, na ś. Iadwigę, na ś. Marcin, na ś. Andrzéy, na ś. Tomasz.

Sandomierz. Jarmarków 2 iako to. Na Wniebowstąpienie Pańskie, na Narodzenie P. M.

Obwód Opatowski.

Iłża. Jarmarków 8 iako to. Na N. P. Gromniczną, na Zwiastowanie P. M. na Kwietnią Niedzielę, na ś. Stanisław; na Wniebowzięcie P. M. na ś. Idzi, na ś. Iadwigę, na Niepokal. Poczęcie P. M.

Lipsk. Jarmarków 9 iako to. Na Nawró- ś. Pawła, we Wto. świąteczny. na ś. Maryą Magdal. na ś. Elzbietę, na ś. Małgorzatę, po Popielcu, w Poniedziałek po Niedzieli Białéy, na ś. Woyciech.

Łagów. Jarmarków 12 iako to. Na Nowy Rok, na Oczyszczenie P. M. na ś. Iózef, na ś. Leonard na Wniebowst. Pańskie, po Oktawie Przemie. Pańs. na ś. Bartłomiéy, na ś. Michał, na ś. Mikołay, na ś. Maciéy, na ś. Marcin na ś. Jan Chrz.

Wąhock. Jarmarków 8 iako to. Na Nowy Rok, w pierwszą Niedz. postu, na ś. Woyciech, na ś. Jan Chrz. na ś. Małgorzatę. na Narod. P. M. na ś. Michał, na ś. Elźbietę.

Opatów. Jarmarków 12 iako to. na Nowy Rok, na ś. Agnieszkę, w Wstęp. Szrodę, w Niedz. Kwiet. w Niedz. Przewod. na ś. Tróycę, na ś. Jan Chrz. na ś. Annę, na ś. Bartłomiéy, na ś. Franciszek, na ś. Marcin, na ś. Tomasz.

Obwód Opoczyński.

Końskie. Jarmarków 9 iako to. w Poniedziałek po Nawróc. ś. Pawła. na ś. Maciéy, na ś. Józef, na ś. Filipa i Jakóba, w Poniedz. po Bożem Ciele. na ś. Jakóba w Poniedz. po ś. Bartłomieiu, na poświęcenie koscioła na ś. Mikołay.

Żarnów. Jarmarków 12 iako to. Na Nowy Rok na Oczyszczenie P. M. na ś. Kazimierz, na Niedz. Kwietnią, na ś. Woyciech, na ś. Tróycę, na ś Małgorzatę, na Wniebowzię. P. M. na Narodz. P. M. na ś. Łukasz, na ś. Marek, na ś. Mikołay.

Opoczno. Jarmarków 10 iako to. na 3 Króle, w Poniedz. Starozapu. w Poniedz. Szrodopostny, w Poniedz. przewodni, we Wtorek swiąteczny, 22 Lipca, 24 Sierpnia, 21 Września, 2 Listopada, w Poniedziałek Adwentowy.

Drzewica. Jarmarków 8 iako to. Na Nowy Rok w Niedz. Zapus. w Niedz. Białą, na ś. Woyciech na ś. Piotra i Pawła, na ś. Annę, na Narodzenie P. M. na ś. Łukasz.

Gielniów. Jarmarków 11 iako to. na ś. Pawła, 10 Lutego, na ś. Grzegórz, na ś. Marek, na ś. Tróycę, na Nawiedz. P. M. na ś. Dominik, na ś. Idzi, w Poniedz. po N. P. Rożańc., na ś. Marcin na ś. Łucyą.

Radoszyce. Jarmarków 8 iako to. w Poniedz. po 3 Królach, na ś. Dorotę, na ś. Woyciech, na Boże Ciało, na ś. Annę na ś. Mateusz, na ś. Jadwigę, na ś. Marcin.

Szydłowiec. Jarmarków 12 iako to. na 3 Króle, na ś. Walenty. na Srzodopoście na wielką Srzodę, na ś. Zygmunta, na Boże Ciało, na s. Wawrzyniec na ś. Mateusz, na s. Franciszek, na ś. Łukasz, na ś. Marcin, na ś. Mikołay.

Ostrowiec. Jarmarków 12 iako to. na 3 Króle. na Tłusty Czwartek, na ś. Józef, na Niedz. przewod. na Wniebowstąp. Pańsk. w Oktawę Bożego Ciała, na ś. Jan, na Przemienienie Pań. na ś. Idzi, na ś. Michał, na ś. Szymona, na ś. Katarzynę.

Przedburz. Jarmarków 12 iako to. po 3 Królach po ś. Macieiu, po Niedz. Białéy, po Wniebowstąpieniu, po Bożem Ciele, po ś. Janie Chrzcicielu, po ś. Alexym. po Wniebowz. P. M. po ś. Krzyżu, po ś. Michale, po s. Marcinie, po Niepokalanem Poczęciu P. M.

WOIEWODZTWO KALISKIE.

Obwód Kaliski.

Kalisz. Jarmarków 6 w poniedziałki, iako to. po Niedz. Septuagesima, po Niedz. Judica. po ś. Wicie. po s. Wawrz. po ś. Michale. po ś. Marcinie.

Opatowek. Odbywać się będą stale targi w dni czwartkowe Każdego tygodnia, a jarmarki w dniach. na ś. Dorotę, dnia 6 Lutego. na ś. Filipa i Jakóba, dnia 1 Maia, i na Wniebowzięcie dnia 15 Sierpnia.

Turek. Jarmarków 11 iako to. na 3 Króle. w Poniedz. po Niedz. Kwietniéy. w Poniedziałek po Bożem Ciele. na ś. Iakób. na Wniebowz. N. P. na Narodz. P. M. na s. Łukasz. na Niepokal. Pocz. P. M. na ś. Marek. na ś. Agatę. na ś. Leonard.

Warta. Jarmarków 13 iako to. 2 Stycznia. w dzień Nawróc. ś. Pawła, w drugi czwartek Postu. w czwart. przed Kwiet. Niedz. czyli szósty czwartek Postu, w dzień ś. Woyciecha. nazaiutrz po Wstąp. Pańskiem, nazaiutrz po Boż. Ciele, w dzień Nawiedz. Matki Boskiéy w dzień P. M. Anielsk. czyli 2 Sierpn. w dzień Scięcia ś. Pawła, w dzień ś. Franciszka Seraf. czyli 4 Października w dzień ś. Elźbiety. w dzień ś Łucyi. Każdy jarmark przypadaiący w dzień sobotny lub niedzielny. odkładany bywa na poniedziałek.

Uniciów. Jarmarków 12 iako to. w Niedz. Starozapustną. na ś. Maciéy. w poni. Przewod. na Znaleź. s. Krzyża w Poniedz. Swiąteczny. na s Piotra i Pawła. na N. P. Skapl. na ś. Wawrzyniec, na ś. Michał, na ś. Szymona Iudę, na ś. Andrzéy, na . Szczepan.

Dobre. Jarmarków 13 iako to. na , Walenty, na Niedz. Judica, na ś. Filip i Jakób, w poniedz. po ś. Tróycy, na ś. Jan. na ś. Maryą Magdalenę, na ś. Bartłomiéy, na Narodz. P. M. na ś. Mateusz na ś. Franciszka, na Wszystkich swiętych, na ś. Katarzynę, na ś. Tomasz.

Koźminek. Jarmarków 8 iako to. na ś. Agnieszkę, na ś. Grzegórz na ś. Woyciech, na ś. Piotra i Pawła, na ś. Wawrzyniec, na Nar. P. M. na ś. Szymona Iudę, na ś. Barbarę. Oprócz tych odbywaią się ieszcze. dnia 15 Stycznia 14 Lutego, 29 Maia i 29 Lipca.

Staw. Jarmarków 10 iako to: na 3 Króle, na ś. Maciey, na *ś. Józef*, na *ś*. Stanisław, na Ziel. Św. na *ś. Jakób*, na *ś*. Egidy, na *ś. Jadwigę*, na Wszyst. SS. na *ś*. Mikołay.

Chocz. Jarmarków 4 iako to: na trzy dni przed *ś*. Filip. i *Jakobem*, przed ś. Bartłomieiem, przed *ś*. Jadwigą, przed ś. Marcinem.

Stawiszyn. Jarmarków 11 w Poniedziałki, iako to: po 3 Król. po *ś*. Walentym, po Szrodopościu, po Przewodni Niedzieli, po Wniebowstąpieniu Pańskiem, po Nawiedzeniu P. Maryi, po *ś*. Dominiku, po *ś. Bartł.* po ś. Franc. po *ś*. Marci. po *ś*. Mikoł.

Błaszki. Jarmarków 10 iako to: na N. Pannę Gromniczną, na Niedzielą Quasim. na *ś*. Antoni, w Niedzielę po ś. Janie, na ś. Annę, na ś. Roch, nazaiutrz po ś. Michale, na ś. Katarzynę, na św. Tomasz, na trzy Króle.

Iwanowice. Jarmarków 5 iako to: w Niedzielę po 3ch Królach, na ś. Kaźmierz, w Niedzielę po ś. Tróycy, na Nar. P. Maryi, na św. Katarzynę.

Obwód Koniński.

Konin. Jarmarków 9 iako to: na *św*. Fabiana i Sebastyana, na Laetare, na Wniebowst. Pańsk. na Boże Ciało, nazaiutrz po Maryi Magdaleny, nazaiutrz po ś. Idzim, po *ś*. Franciszku, na św. Urszulę, na *ś*. Mikołay.

Koło. Jarmarków 10 iako to: w dzień po Nowym Roku, w dzień po N. P. Gromniczney, po ś. Macieiu, w Poniedz. po Niedz. *Judica*, po *ś*. Filipie i Jakóbie, w Poniedziałek po Bożem Ciele, w dzień po ś. Wawrzyńcu, po Podwyższeniu św. Krzyża, po ś. Szymonie Judy, po ś. Katarzynie.

Pyzdry. Jarmarków 12 odbywaią się w Poniedziałki, iako to: po Nowym Roku, po Oczyszczeniu P. M., po Srzodopościu, po Wielkieynocy, przed Swiątkami, dniem przed ś. Piotrem, w Poniedziałek po *ś*. M. Magdalenie, po Wniebowzięciu P. M., po ś. Franc. po *ś*. Szym. po ś. Mikoł.

Kazimierz. Jarmarków 12 iako to: na 3 Króle, na ś. Maciey, na Zwiastowanie P. M., na ś Woyciech, na *ś*. Stanisław, na ś. Jan Chrzciciel, na ś. Annę, na ś. Porcyunkulę, na Narodzenie P. M. na ś. Franciszek, na *ś*. Marcin, na Niep. Poczę. P. M.

Wilczyn. Co cztery tygodnie bywa iarmark.

Zagorów. Bywa iarmark w każdy pierwszy Czwartek Miesiąca.

Władysławów. Jarmarków 10 iako to: w Poniedziałek po 3 *Królach*, we Czwartek po Zapustach, na *ś*. Józef, 23 Kwietnia, w Poniedziałek po Wniebowstąpieniu, 29 Czerwca, 24 Sierpnia, w Poniedz. po ś. Michale, 1 Listop. 30 Listop.

Tuliszków. Jarmarków 8 iako to: na ś. Michał, w Poniedziałek przed ś. Marcinem, w Poniedziałek 2gi Adwentu, we Wtorek po 3ch Królach, w Poniedziałek przed Popielcem, w Poniedziałek po ś. Woyciechu, w Poniedziałek przed ś. Janem Chrzcicielem, w Poniedz. po Wniebowzię. P. M.

Słupca. Jarmarków 10 iako to: 7 Stycznia, w Poniedziałek po Niedz. Septua. na Szrodopo. w Poniedz. Wielkan., we Czwartek przed Swiątk., 30 Czerwca, w Poniedz. po św. Wawrzyńcu, 22 Września, 17 Października, 26 Listopada.

Skulsk. Jarmarków 10 iako to: Na Zwiastowanie P. M., na Oczys. P. M., na Opieki ś. Józefa, na Wniebowst. P., na ś. Jana, na Nawiedzenie N. P. M., na Wniebowz. P. M., na Narodz. P. M., na Wszyst. Sw., na Niepokal. Poczę. P. Maryi.

Obwód Sieradzki.

Sieradz. Jarmarków 12 iako to: na 3 Króle, na ś. Maciey, na ś. Józef, na Kw. Niedz., na ś. Stanisł. na ś. Tróycę, na *ś*. Annę, na Wniebowstąpienie, na *św*. Mateusz, na Wszyst. SS na ś. Mikoł. na ś. Tomasza.

Lutomiersk. Jarmarków 8 iako to: 4 Lutego, 4 Marca, na 8 dni przed W. Czwartkiem, na 4 dni przed Zielonemi Swiątkami, 29 Czerwca, 24 Sierpnia, 15 Października, 4 Grudnia.

Łask. Jarmarków 10 iako to: na Nowy Rok, 6 Lutego, w Niedz. Kwietnią, w Przew. Niedz. na ś. Stanisław, na Swiątki, 1 Lipca, na Wniebowzięcie P. M., 29. Września, 19 *Listopada*.

Szczerców. Jarm. 12 iako to: 10 Stycz., 24 Lut., 19 Marca, 25 Kwiet., 25 Maia, 24 Czerw., 25 Lipca, 17 Sierp., 7 Wrześ., 21 Paźdz., 17 Listop., 5 Grud.

Widawa. Jarmarków 12 iako to: w Poniedz: Zapustny, w Poniedziałek ś. Kazimierza, w Niedz. 1 Postu, w Poniedz. ś. *Józefa*, na Półpoście, w Poniedz. ś. Antoniego, w Niedz. 2 po Wielkieynocy, w Poniedz. Swiąteczny, na dzień przed ś. Małgorzatą, w Poniedz. św. Rocha, na dzień przed św. Marcinem, w Niedz. 4 Adwentu.

Pabianice. Jarmarków 7 iako to: na ś. Agnieszkę, na *ś*. Józef, na *ś*. Aloizy, na św. Wawrzyniec, na ś. Mate. w Niedz. po ś. Marci. na ś. Tomasz.

Złoczew. Jarmarków 13. iako to: na N. Rok, na Niedz. P. Gromniczny, na św. Kazimierz, na Niedz. Kwiet. we 2 tygod. po Wielkieynocy, na ś. Zofią, na ś Antoni, w Niedz. po N. P. Szkaplerzney, na Wniebow. P. M., na Narodz. P. M., na *ś*. Franciszek Seraficki, w Niedz. po Wszystkich Swiętych, na ś. Andrzey.

Zdońsk Wola. Jarmarków 8 iako to: 23 Lutego, 23 Kwietnia, 23 Maia, 23 Lipca, 23 Września, 23 Października, 23 Listopada, 23 Grudn.

Obwód Wieluńsk.

Wieluń. Jarmarków 7 iako to: na ś. Agnieszkę, na Niedz. Białą, po Niedz. Przewod., na Zielon. Swiąt. na Naw. P. M., na ś. Michał, na ś. Barbarę.

Działoszyn. Jar. 2 iako to: na 3 Króle, na *ś*. Tom.

Stara Czestochowa. Jarm. 12 iako to: na św. Agnieszkę, w Poniedz. po Niedz. Wstępney, w Poniedz. po Niedz. Kwiet., na ś. Filipa i Jakóba, w Srzodę po Ziel. Swiątkach, na ś. Jan Chrzciciel, na ś. Marya Magdalenę, w Poniedz. po Wniebowzięciu P. M., w Poniedz. po Narodz. P. M. w Ponie. po *ś*. Mich. na Wszyst. SS. na ś. Katarzynę.

Nowa Czestochowa. Jarmarków 4 iako to: 19 Marca, 15 Czerwca, 1 Września, 13 Grudnia.

Kłobuck. Jarmarków 12 iako to: 24 Stycznia, 7 Lutego, 7 Marca, 28 Marca, 18 Kwietnia, 15 Maia, 30 Maia, 13 Lipca, 20 Sierpnia, 3 Października, 14 Listopada, 4 Grudnia.

Bolesławiec. Jarmarków 9 iako to: 3 Lutego, w Poniedz. po Niedz. Głuchey, w 3ci Poniedz. po Wielkanocy, w Poniedz. po ś. Tróycy, d. 13 Lipca, dnia 10 Sierp. 21 Wrze. 2 Listo. 13 Grudnia.

Msców. Jarmarków 12 iako to: na 3 Króle, na *ś*. Walenty, na ś. Gertrudę, na ś. Woyciech, na ś. Urban, na 1 Niedz. po *ś*. Janie Chrzcicielu, na Rozesłańców, na Wniebowz. N. P., na ś. Mateusza, na ś. Szym. Judę, na Ofiaro P. M., na *ś*. Tomasz.

Przyrów. Jarmarków 13 iako to: dnia 3 po ś. Grzegorzu, dnia 3 po *ś*. Woyciechu, w Poniedz. po Bożem Ciele, na ś. Annę, na ś. Dorotę, na ś.

L

Zofią, na ś. Jan Chrzciciel, na ś. Michał, na św. Łucyą, na św. Kaźmierz, na Niedz. Kwietnią, w Niedz. po ś. Marcinie, na ś. Mikołay.

Wieruszów. Iarmarków 10 iako to: na ś. Fabian i Sebastyan, na ś. Agatę, na Srzodop., na ś. Woyciech, na ś. Stanisław, na ś. Piotra i Pawła, na ś. Bartłomiey, na ś. Michał, na ś. Szymona Judy, na ś. Jana Ewangielisty.

Krzepice. Jarmarków 8 w Poniedziałki, iako to: po ś. Dorocie, po Półpościu, po ś. Filipie i Jakóbie, po ś. Wicie, po ś. Domi. po Podwyż. ś. Krzy. po ś. Jadwi. po Niepokalanem Poczęciu P. M.

Obwód Piotrkowski.

Piotrków. Jarmarków 4 iako to: na ś. Stanisław, na Ziel. Swiątki, na ś. Jakób, na ś. Michał.

Bełchatów. Jarmarków 6 iako to: w Poniedz. po 3 Królach, w Biały Poniedz. lub w Niedziel. w tydzień po Ziel. Swiątkach, na ś. Antoni, na ś. Michał, w tydzień po Wszystkich Swiętych.

Brzeźnica. Jarmarków 10 w Poniedziałki, iako to: po ś. Walentym, we Czwartek przed Kwietnią Niedz., po Wniebowstąpieniu Pańskiem, po Bożem Ciele, na Rozesłańców, po ś. Wawrzyńcu, po św. Egidym, po ś. Mate po ś. Jadwi. po ś. Mikołaiu.

Kamińsko. Jarmarków 10 iako to: na 3 Króle, na Gromnice, na św. Józef, na ś. Filipa i Jakóba, na ś. Piotra i Pawła, na ś. Maryą Magdalenę, na Wnie. P. M., na ś. Fran. na ś. Szy. Judę na ś. Tom.

Koniecpol. Jarmarków 11 iako to: w Wilią ś. Agnieszki, w Wilią ś. Macieia, w Wilią ś. Józefa, w pierwszą Niedz. po Wniebowst. Pańskiem, po święcie ś. Piotra i Pawła, w Wilią ś. Maryi Magdaleny, w Wilią ś. Bartłomieia. w Wilią ś. Michała, w wilią ś. Franc. w wilią ś. Marcin. w wilią ś. Miko.

Pławno nad Wartą. Jarmarków 13 w Poniedziałki, iako to: po N. Roku, po N. P. Gromniecz. po św. Marcinie, po ś. Józefie, po Wielkieynocy, po ś. Stani. po Ziel. Swiąt. po Boż. Ciele, po ś. Jakó. po ś. Bartłom. po ś. Francisz. po ś. Marci. po ś. Mikoł.

Wolborz. Jarmarków 9 iako to: na ś. Kaźmierz, na Wniebowstąpienie Pańsk. na Boże Ciało, na ś. Pio. i Pawła, na ś. Rocha, na ś. Mi· na ś. Jadwi. na ś. Mikoł. w Wielki Czwar. zwany podstarzycą.

Paięczno. Jarmarków 12 iako to: na 3 Króle, na Gromnice, na ś. Kaźm., na W. Czwartek, na ś. Woyciech, na św. Antoni, na Nawiedz. P. M., na Wniebowz. P. M., na Narodz. P. M., na św. Franciszek, na ś. Leon, na Niep. Pocz. P. M.

Radomsk. Jarmarków 10 w Poniedziałki, iako to: po 3 Królach, w pierwszy Poniedziałek Postu, w ostatni Poniedziałek Postu, po ś. Krzyżu, po św. Tróycy, po ś. Magdalenie po ś. Jacku, po Podwyż. ś. Krzyża, po ś. Łukaszu, po ś. Andrzeiu.

Tuszyn. Jarmarków 10 iako to: 6 Stycznia, 11 Lutego, 1 Kwietnia, 1 Maia, 4 Czerwca, 22 Lipca, 8 Września, 4 Paźdz. 1 Listop. 30 Listopada.

WOIEWODZTWO LUBELSKIE.

Obwód Lubelski.

Lublin. Jarmarków 4 iako to: na N. P. Grom., na Ziel. Świąt., na Wniebowz. P. M., na ś. Szymona Judę, oprócz tego odbywa się dwanaście iarm. iednodniowych w pierwszy dzień każdego miesiąca.

Kazimierz. Jarmar. 5 iako to: na św. Kazimierz, na ś. Jan Ch. na Wszyst. SS. na ś. Bar. na ś. Bartło.

Lubartów. Jarmarków 7 iako to: na 3 Króle, na Niedz. Zapustną, na Niedz. Kwietnią, na ś. Filipa i Jakó. na ś. Annę, na ś. Bartło. na ś. Dyonizy.

Opole. Jarmarków 13 to iest: w każdym miesiącu po iednym, a w iednym miesiącu dwa.

Końska Wola. Jarmarków 9 iako to: na ś. Fabian i Sebastyan, na Wstępną Niedzielę, na Zwiast. P. M., na Znal. ś. Krzyża, po pierwszey Niedzieli Oktawy Bożego Ciała, na ś. Annę, na ś. Bartłom. na Podwyższenie ś. Krzyża, na ś. Łukasz.

Piaski. Jarmarków 10 iako to: na N. P. Gromniczną, na ś. Maciey, na Niedz. Kwietnią, na św. Krzyż, na ś. Jan, na ś. Kilian, na Podniesienie ś. Krzyża, na Wszyst. SS. na ś. Jędrzey, na ś. Tomasz.

Obwód Hrubieszowski.

Hrubieszów. Jarmarków 8 iako to: na Maślenice, na Wniebowstąpienie, na 10 Piątek, na ś. Prokopa, na Wniebowz. P. M., na ś. Krzyż. na Pokrowy, na ś. Marcin. wszystkie podług Rusk. Kalen.

Łaszczów. Jarmarków 10 iako to: 13 Stycznia, 2 Lutego, 24 Lutego, 19 Marca, 6 Kwiet. 21 Kwiet. 6 Czerwca, 11 Lipca, 29 Września, 11 Listopada.

Komorów. Jarmarków 8 iako to: na Srzodopoście, na Niedz. Przewodnią, na ś. Stanisław, na Wniebowz. P. M., na ś. Michał, na ś. Szym. Judę, na ś. Jędrzey, na Młodzianki.

Dubienka. Jarmarków 3 iako to: na trzy Króle, na Ziel. Swiątki, na N. P. Rożańcową.

Horodło. Jarmarków 3 iako to: 15 Stycznia, 22 Maia, 18 Grudnia.

Uchanie. Jarmarków 6 iako to: na ś. Woyciech, na ś. Piotra, na ś. Dymitra, na N. P. Gromniczną, na Ziel. Swiątki, na Wniebowzięcie P. M.

Tyszowce. Jarmarków 4 iako to: 2 Stycznia, 5 Lipca, 12 Września, 6 Listopada.

Obwód Krasnostawski.

Chełm. Iarmarków 5 iako to: na Zwiastowanie P. M. na ś. Mikołay, na ś. Jan Chrz. na Narodz. P. M. na ś. Michał.

Krasnystaw. Jarmarków 6 iako to: na 3 Króle, na N. P. Gromniczną, na ś. Annę, na Wniebowz. P. M. na Narodz. P. M. na ś. Michał.

Łęczna. Jarmarków 6 iako to: na Boże Ciało, na ś. Idzi, na ś. Maryą Magdal. na ś. Marcin, na ś. Mikołay, na 3 Króle Ruskie.

Woysławice. Jarmarków 3 iako to: na ś. Józef, 12 Lipca, 29 Wrześ. 25 Listopada, 27 Grudnia.

Obwód Zamoyski.

Kraśnik. Jarmarków 11 iako to. na 3 Króle, na ś. Walenty, w Poniedziałek po Kwietniey Niedz. na ś. Serwacy, na ś. Antoni, na ś. Kilian, 6 Sierpnia, na ś. Nikodem, na ś. Franciszek, na ś. Marcin, na ś. Barbarę.

Krasnobród. Jarmarków 9 iako to. 24 Lutego, 25 Marca, 28 Maia, 2 Lipca, 18 Sierp. 22 Wrześ. 2 Listop. 20 Grud. 26 Grudnia.

Szczebreszyn. Jarmarków 10 iako to. na św. Agnieszkę, na Srzodopoście, na ś. Filipa i Jakóba, na ś. Jan Chrzciciel, na ś. Jakób, na Wniebowz. P. M. na Narodz. P. M. na ś. Michał, na ś. Marcin, na ś. Mikołay.

Tomaszów. Jarmarków 8 iako to. na ś. Stanisław, na ś. Bartłomiey, na 3 Króle, na ś. Łukasz, na N. P. Gromniczną, na N. P. Szkaplerzną, na św. Teklę, na ś. Franciszek Xawery.

Zamość. Jarmarków 6 iako to. na Nawrócenie ś. Pawła, na Wniebowst. Pańskie, na Zielone Św. na Narodz. P. M. na św. Marcin, na ś. Katarzynę.

WOJEWODZTWO PŁOCKIE.

Obwód Płocki.

Płock. Jarmarków 4 iako to. 25 Stycznia, 19 Czerwca, 7 Września, 18 Listopada, (19 Czerwca i 18 Listopada oddzielnie na wełnę).

Płońsk. Jarmarków 5 iako to. we Wtorek Kwietni, we Wtorek Swiąteczny, na ś. Piotra i Pawła, na ś. Bartłomiey, na ś. Mikołay,

Zakroczym Jarmarków 8 iako to. 1 Stycznia, 14 Lutego, 27 Marca, 3 Maia, 24 Czerwca, 10 Sierpnia, 14 Września, 21 Listopada.

Czerwińsk. Jarmarków 4 iako to: na 3 Króle, na ś. Woyciech, na ś. Małgorzatę, na ś. Marcin.

Wyszogród. Jarmarków 7 iako to. na ś. Maciey, na Wniebowstąpienie Pańskie, na św. Józef, na ś. Jakób. na ś. Mich. na ś. Barb. na ś. Tom.

Obwód Lipnowski.

Lipno. Jarmarków 12 iako to. po 3 Królach, po N. P. Gromniczney, po Niedzieli Kwiet., po Niedzieli Przewodniéy, po Wniebowstąpieniu Pańskiem, po Bożem Ciele, po N. P. Szkaplerzney, po Przemienieniu Pańsk., po Podwyższeniu św. Krzyża, po ś. Michale, po ś. Szymonie Judy, po ś. Barbarze, w pierwsze Poniedz.

Dobrzyń nad Wisłą. Jarmarków 12 w Poniedziałki, iako to. po Nowym Roku, po ś. Agnieszce, po ś. Macieiu, po Niedzieli Przewod., po ś. Janie Nepom., po ś. Antonim, po ś. Piotrze i Pawle, po ś. Magdalenie, po Wniebowz. P. M., po ś. Franciszku, po ś. Łukaszu, po Niep. Pocz. P. M.

Dobrzyń nad Drwęcą. Jarmarków 12 iako to. we Wtorek po Nowym Roku, po Zapustney Niedz. po Niedz. 2 Postu, po Kw. Niedz., po ś. Woyciechu, po ś. Filipie, po ś. Janie, po ś. Jakóbie, po ś. Bartł. po ś. Michale, po ś. Jadwidze, po ś. Katarz.

Obwód Mławski.

Mława. Jarmarków 7 iako to: na ś. Tróyce, na ś. Piotra, na ś. Wawrzyniec, na ś. Mateusz, na ś. Szymon, na ś. Mikołay, na ś. Maciey.

Raciąż. Jarmarków 5 iako to: na Ziel. Swiątki, na Naw. P. M. na ś. Mich. na ś. Agniesz. na ś. Woyc.

Szreńsk. Jarmarków 9 w Poniedziałki, iako to. po 3ch Królach, na dzień przed św. Pawłem, we Czwartek po dniu Popielcowym. we Czwartek przed Kwietnią Niedzielą, w wigilią św. Stanisława, we Wtorek Swiąteczny, na dzień przed św. Janem, na ś. Jakóba, na ś. Józef.

Obwod Przasnyszki.

Przasnysz. Jarmarków 9 iako to. na Nowy Rok, na Kwietn. Niedzielę, na ś. Woyciech, na Wniebowstąpienie P. M., na Boże Ciało, na św. Jan, na Narodz. P. M., na ś. Franciszek. na ś. Katarzynę.

Ianów przy granicy Pruskiéy. Jarmarków 8 w Poniedziałki, iako to. po ś. Kain, 3 Maia, po św. Janie, po św. Magdalenie, po św. Bartłomieiu, 16 Września, 15 Października, po ś. Andrzeiu.

Krasnosielce Jarmarków 8. iako to. 26 Stycz. 26 Marca, 8 Maia, 29 Czerwca, 10 Sierpnia, 21 Września, 1 Listopada, 30 Listopada. — Targi zaś tygodniowe w każdy Poniedziałek.

Obwód Pułtuski.

Pułtusk. Jarmarków 9 iako to. na 3 Króle na N. P. Gromniczną, na Półposcie, na ś. Stanisław. na ś. Maryą Magdalenę, na ś. Tróycę, na ś. Jadwigę, na Narodz. P. M. na ś. Elżbietę.

Nowe Miasto. Jarmarków 9 iako to. 6 Stycznia, w Poniedz. Wstęp. we Czwartek przed Niedz. Wstęp. na Wniebow. Pańsk. w Poniedz. po ś. Tróycy, na św. Roch, na Narodz. P. M. na ś. Jadwigę, na ś. Andrzéy.

Obwód Ostrołęcki.

Ostrołęka. Jarmarków 8 w Poniedziałki iako to. po św. Agnieszce, po ś. Walentym, po ś. Józefie, po Znal. ś. Krzyża, po Nawiedz. P. M., po Podwyż. św. Krzyża, po Wszystkich SS. po ś. Mikołaiu,

WOJEWODZTWO PODLASKIE.

Obwód Siedlecki.

Siedlce. Jarmarków 9 iako to. na 3 Króle, na N. P. Gromniczną, na Wstępy. na ś. Floryan, na św. Tróyc. na ś. Jan, na ś. Annę, na ś. Mate. na ś. Marcin,

Węgrów. Jarm. 6 iako to. na ś. Agnie. na Srodop. 1 Maia, 29 Czerw. na św. Idzi, 21 Listopada.

Obwód Łukowski.

Łuków. Jarmarków 5 iako to. w Wielki Poniedziałek, w Poniedz. Kwietni, w Poniedz. Przewod. w Poniedz. Swiąteczny, na Narodz. P. M.

Łaskarzew. Jarmarków 13 iako to. na 3 Króle, w Niedz. Staroz. na ś. Kazimierz, w Niedz. Kwiet. na Znalez. św. Krzyża, na Zielone Swiątki, na św. Piotra i Pawła. na ś. Annę, na Wniebowz. P. M. na Podwyż. ś. Krzyża, na ś. Franciszek, na Wszystkich SS. na ś. Andrzéy.

Zelechów. Jarmarków 7 iako to. na Oczyszcz. P. M. na ś. Maciéy, na ś. Woyciech, na ś. Stanisł. na św. Jan Chrzciciel, na ś. Maryę Magdalenę, na Wniebowz. P. M. na św. Łukasz, na ś. Marcin, na Niepokal. Pocz. P. M. na ś. Jana Ewangelistę.

Obwód Bialski.

Biała. Jar. 2 iako to. na ś. Annę, na Zie. Swiąt.

Terespol. Jarmarków 2 iako to. 21 Marca, w 10 Piątek po Wielkanocy Ruskiéy.

Łosice. Jarmarków 11 iako to. na ś. Agnieszkę, na Szrodopoście, w Kwiet. Niedz, na Kwiet. Niedz. Ruską, na Przewod. Niedzielę, na Przewod. Niedz. Ruską, na ś. Jan Chrzciciel, na ś. Jan Chrzc. Ruski, na ś. Michał i na ś. Michał Ruski.

Obwód Radzyński.

Radzyń. Jarmarków 5 iako to. na 3 Króle Pol. na 3 Króle Ruskie, w Białą Niedz. na św. Tróycę, na Wszystkich SS.

Międzyrzec. Jar. 4 iako to. na ś. Miko. na N.P Grom., na Prze. ś. Miko. na ś. Jakóba Apostoła. (wszystko podług Ruskiego Kalendarza).

Włodawa. Jarmarków 4 iako to. na Ziel. Swiątki, na św. Jan Chrzciciel, na Wniebowzięcie P. M. na Pokrowy, (wszystkie podług Rusk. Kalendarza).

WOJEWODZTWO AUGUSTOWSKIE.

Obwód Augustowski.

Suwałki. Jarmarków 9 iako to. 6 Sty. 7 Lut. 21 Marca, 3 Maia, 13 Czerw. 16 Lipca 14 Wrześ. 9 Paźdz. 30 Listopada.

Augustów. Jarmar. 6 iako to. na Nowy Rok, w Kwiet. Niedz. na ś. Anton. na ś. Piot. i Pawł. na ś. Bartłomiey, na ś. Marcin.

Szczuczyn. Jarm. 9 iako to. pryncypalnych iarm. 4 trwaiących po 15 dni, na 3 Król. na ś. Maciéy, na ś. Woyc. na ś. Kazi., reszta mnieyszych odbywa się na ś. Jan. na ś. Wawr. na ś. Mich. na ś. Marcin na ś. Mik.

Raygród. Jarm. 6 iako to. na ś. Kazi. na Zwiast. P. M. na ś Filip. i Iakób. na ś. Annę, na Nar. P. M. na ś. Franciszek Seraficki.

Jedwabno. Iarm. 13 iako to. na ś. Agnie. na ś. Kaź. na ś. Ióz. d. 8 Kw. na ś. Stanisł. na Boże Ciało, na ś.

Piotra i Pawła, na Przem. Pańskie, na ś. Idzi, na ś. Mateusz na Dzień Zadusz. na ś. Andrz. na ś. Tomasz.

Obwód Łomżyński.

Łomza. Iarm. 8 iako to. w Poniedz. po N. P. Grom, w Poniedz. 1 W. Postu, w Poniedz. po Kwiet. Niedz. na Przewod. Niedz. w Poniedz. po Bożem Ciele, na N. P. Szkapl. w Poniedz. po ś. Michale, w Poniedz. pierwszéy po ś. Stanisławie.

Nowogród. Iarm. 8 w Poniedz. iako to. po 3 Król. po ś. Agniesz. po ś. Macieiu, po ś. Stanisł. po ś. Ianie Chrz. po ś. Małgor. po Nar. N. P. po ś. Szy. Iudy.

Tykocin. Iarm. 7 iako to. na N. P. Gromn. 2 dni trwaiący, na ś. Bened. na ś. Tróycę, na ś. Winc. na ś. Franciszek, na ś. Marcin, na ś. Tomasz.

Obwód Seyneński.

Seyny. Iarm. 3 iako to. na ś. Kazim. na ś. Stanisław, na ś. Mikołay.

Sereie. Iarm. 5 iako to. na Wniobow. Pań. w 10 Piątek po Wielkieynocy, na N P. Szkapl. na ś, Szym. Judę, na ś. Tomasz.

Łozdzieie. Iarm. 3 iako to. na Boże Ciało, na ś. Annę, na Półpoście.

Wiżayny. Iarm. 7 iako to. na Ziel. Swiątki, na ś. Małgor. na ś. Michał, w tydzień pęzed Bożem Nar. na Wnieb. P. M. w Zapust. Poniedz. w Kw. Niedz.

Filipowo. Iarm. 7 iako to. na tydzień przed Zapusty, w Ponie. po Kwie. Niedz. w Ponie. Ziel. Swiątek, na Wnjeb. P. M. na ś. Mateusz, na ś. Marcin, ua tydzień przed Bożem Ciałem.

Obwód Kalwaryiski.

Wilkowyszki. Iarmar. 3 iako to. na św. Iózef, na Wniebow. Pańskie, na Nawiedz. P. M.

Kalwarya. Iarm. 4 iako to: na Wniebow. Pańskie, na ś. Ian, na ś. Bartłomiey, na s. Marcin.

Wysztyniec. Iarm. 4 iako to. na ś. Kazimierz, na ś. Jerzy, na ś. Tróycę, na ś. Szymona Iudę.

Obwód Maryampolski.

Maryampol. Iarmar. 7 iako to: na 3 Krole. na ś. Tróycę, na Wniebowz. P. M. na s. Michał, na ś. Ierzy, na Wszystkich SS. na ś. Piotr.

Władysławów. Iarm. 3 iako to. na N. P. Gromn. na ś. Piotra i Pawła. na Niedz. 1 Adwentu. Każdy z tych iarmarków trwa 3 tygodnie.

JARMARKI ZAGRANICZNE.

Berdyczów. Iarm. 3 iako to. 26 Sty. 9 Kw. 23 Czerw.

Białystok. Iarmark na ś. Ian Chrzciciel.

Brody. Iarmar. 2 iako to. na 3 Króle, na ś. Łukasz.

Brześć Litewski. Iarmark na ś. Agnieszkę.

Bydgoszcz (Bromberg). Dwa znaczne iarmarki, 1 od 17 do 21 Maia, 2 od 16 do 22 Listop. pierwszego dnia zawsze zwyczayny targ na konie. Dwa poślednieysze iarmarki, 1 w Poniedz. Wtorek i Srodę ostatnich dni Stycznia, 2 w Poniedz. Wtorek i Srodę po ś. Iakóbie. Iarmarki na wełnę, 1 w pierwsze trzy dni iarmarczne po ś. Iakóbie; 2 w pierwsze trzy dni ostatniego tygodnia Listopada.

Choynice (Kebnitz). Iarmarków 3 iako to. 1 na ś. Ian Chrzciciel, 2 na ś. Mateusz, 3 na ś. Szymona Iudę.

Ciechanowiec. Iarmark na ś. Woyciech.

Dubno. Iarm. 2 iako to. 1 na ś. Piotra i Pawła, podług Ruskiego Kalendarza trwa trzy tygodnie; 2 tygodnie przed tym iarmarkiem zaczyna się iarmark na wełue; 2 na 3 Króle. gdzie się odbywaią różne interessa obywatelskie, trwa 4 tygodnie.

Elblag. Iarm. 2 iako to. 22 Lipca, i na ś. Marcin.

Frank urt nad rzeka Odra. Iarm. 8 iako to. 1 w Poniedz. po Reminis. 2 w Pon. po ś. Małg. 3 w Po. po ś. Marc.

Gdańsk. Iarm. 2 iako to. 1 na ś. Domin. 2 na ś. Marcin.

Głogów. Iarm. 3 iako to. 1 8 Maia, 2 17 Sier. 3 na ś. Łuc.

Gniezno. Iarm. 8 w Poniedz. iako to. 1 po 3 Królach, 2 po ś. Macieiu, 3 po ś. Woyc. 4 po ś. Tróyc. 5 po ś. Annie, 6 po ś. Bartło. 7 po ś. Karólu Boromeusz. 8 po ś. Andrzeiu. Zawsze wspólne kramny i bydelny.

Grodno. Iarmark na Podwyższenie ś. Krzyża

Grudziąz. Iarm. 3 w Poniedz. iako to. 1 po Niedzieli suchéy. 2 po ś. Bartłomieiu. 3 po ś. Katarzynie.

Hludzko i Bobrowniki w Woiew. Nowogrodzkiem. Iarm. 8 iako to. 1. 2 niedz. 10 Piątk. po Wielkieyn. 2 czteron. w d. ś. Jana Bohusł. według Rus. Kal. 26 Wrześ. a podług Rzym. d. 8 Paź. 3 także czteron. na woły, według Rus. Kal. d. 27 Stycz. a d. 8 Lutego podług Rzymskiego.

Iarosław. Iar. 3 iako to. 1 na Pop. 2 na W. P. 3 na ś. Ied.

Kempno. Iar. 7 iako to. 1 na 3 Kr. 2 w Pon. po Nie. wstę. 3 na ś. Ier. 4 na ś. Tróy. 5 na ś. Dom. 6 na ś. Fran. 7 na ś. Kat.

Knyszyn. Iarm. 2 iako to. na 3 Król. na Wnieb. Pańskie.

Kraków. Iar. 7 iako to. 1 na Iubil. 2 na ś. Stan. 3 na ś. Wit, 4 na ś. Ian Ch. 5 na ś. Piot, w Ok. 6 na ś. Mich. 7 na ś. Iadw.

Królewiec. Iarmark w Poniedziałek przed ś. Ianem.

Lipsk. Iar. 3 iako to. 1 na N. R. 2 w Nie. Iubil. 3 po ś. Mich.

Malborg Iar. 2 iako to. 1 na ś. Fil. i Iakób, 2 na ś. Dyon.

Merecz nad Niemnem w Litwie. Iar. 7 iako to. 1 na 3 Kr. 2 na Wnieb. P. M. 3 na ś. Mich. aż do Ok. Bożan. 4 w Nie. Kw. 5 na B. Ciał. 6 na ś. Piotr. i Pawł. 7 na Niep. Poc. P. M. Oprócz tego odbywaią się targi w każdą Sobotę.

Mińsk. Kontrakty na ś. Iózef, iarm. na ś. Andrzéy.

Mitawa. Iar. 2 iako to. 1 na Narodz. P. M. 2 na ś. Michał.

Nieświcz. Iarm. 1 Lipca, trwaiący przez trzy tygodnie.

Poczaiów miasto na Wołyniu. Iar. 2 iako to. 1 czteron. na Ziel. Sw. Rus. 2 czteron. na uspenie Ruskie; — na bydło, konie i różne towary.

Pawłocz 6 mil za Berdyczowem. Iar. dwutygodn. na ś Demetr. Rus. d. 9 Paź. sławny na konie, woły, tudzież na tureckie i na inne cudzoziemskie towary.

Poznań. Iarm. 4 iako to. 1 w Niedz. wstęp. 2 na ś. Ian, 3 na ś. Michał. 4 na ś. Łucya.

Przemyśl. Iarm. 2 iako to. 1 na ś. Piotra i Pawła, 2 na ś. Michał.

Ryga. Iar. wielki od 5 Sierp. aż do 7 Września.

Swisłocz. Iarm. 2 iako to. 1 d. 1 Maia trwaiący dni 5 2 na ś. Bartł. Wielkie sklepy z izbami, gabinetami. na końcu placu iarmarcznego wymurowane, są naywygodnieysze w całym kraiu.

Toruń. Iarm. 3 iako to. 1 na 3 Króle, 2 na ś. Tróycę, 3 na s. Szymona Iudę.

Usiatyń na Podolu. Dwa iarmarki wielkie, iako to. 1 na ś. Ian, 2 na s. Tomasz; gdzie oryentalni kupcy z różnemi towarami bywaią.

Wilno. Iarmark wielki na trzy Króle.

Wrocław. Iarm. 9 iako to. na Półpoście na bydło i konie, na Srodopoś. iarmark kramny, na Niedz. Przewod. na konie i bydło, 5 Czerwca na wełnę, na ś. Ian Chrzc. kramny, na konie i bydło, na ś. Małgorzatę na bydło i konie, na Narodz. M. P. iarmark kramny, 2 Listopada na wełnę, na ś. Elżbietę kramny, i na konie i bydło.

Yzyatyw na Podolu. Iarm. 2 iako to. 1 na ś. Ian, 2 na s. Tomasz, trwaią przez 4 tygodnie.

Zelwa w Woiewódz: Nowogrodzkiem. Iarmark wielki sławny na ś. Dominik, to iest dnia 4 Sierpnia, który trzy tygodnie trwa.

Żołkiew. Iarm. 2 iako to. 1 na 3 Króle, 2 na ś. Piotra i Pawła.

